

NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 31 MEI 2021

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:

38 leden, te weten: mevrouw Bakkers, de heer Bauer, de dames Van den Berg en Bink-Winterkamp, de heren Blansjaar en Boerboom, de dames Bout-Wijngaards en Brouwer-Weemhoff, de heren Duiven en Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heer Van Gils, de dames Hoekstra, Hostmann en Huijbens, de heer De Jong, de dames Kraneveldt-van der Veen, Van Leeuwen en Van der Meer, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mooiman en Moree, mevrouw Mulholland, de heer Nawijn, mevrouw Van Oudheusden, de heren Schoonbeek, Schotel, Smitskam, Van der Snoek, Van Steenis, Van der Vlies, Weekenstroo en Weening, de dames Wortel-Driessen en Van Yperen, de heren Zamani en Zinck

Tevens aanwezig zijn:

6 wethouders, te weten: mevrouw Van Driel, mevrouw Groeneveld, de heer Iedema, mevrouw Ter Laak, de heren Paalvast en Rosier

Afwezig zijn: de heer Beij

AGENDA

1. **Opening en vaststelling agenda**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Bekrachtiging/opheffing geheimhouding**
 - a. Raadsvoorstel Bekrachtiging geheimhouding Raadsmemo Brief Prisma
7. **Hamerstukken**
 - a. Raadsvoorstel Investeringsbudget bergingen en woonwagens locatie Gooimeer
 - b. Raadsvoorstel Toestemming wijziging GR VRH 2016 en werkgeversvereniging
 - c. Raadsvoorstel Rekenkamerrapport Quickscan Invoering Omgevingswet
 - d. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Metropoolregio Rotterdam Den Haag
 - e. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpmeerjarenbegroting 2022 Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)
 - f. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Omgevingsdienst Haaglanden
 - g. Raadsvoorstel Financiële stukken Bedrijvenschap Hoefweg
 - h. Raadsvoorstel Financiële stukken Bleizo
 - i. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Regeling Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk (in liquidatie)
 - j. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden
 - k. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 GGD en Veilig Thuis Haaglanden
 - l. Raadsvoorstel Langetermijnfinanciering Stedin
 - m. Notulen en besluitenlijst van 10 mei 2021
8. **Debat (inclusief stemmingen)**
 - a. Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen
9. **Resultatendebat Jaarstukken 2020 (inclusief stemmingen):**
 - a. Zó! Zoetermeer
 - b. GroenLinks
 - c. PvdA
 - d. VVD
 - e. CDA
 - f. PVV

- g. Zoetermeer Vooruit
- h. Fractie Van den Berg
- i. Partij Democratie voor Zoetermeer
- j. LHN
- k. D66
- l. ChristenUnie-SGP
- m. SP

10. Sluiting

VERSLAG

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Goedenavond, welkom allemaal. Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Zoetermeer van 31 mei 2021 om 18.00 uur. Iemand zei net nog goedemiddag, maar het is inmiddels goedenavond geworden. Van harte welkom op deze bijzondere lekkere warme dag, maar we gaan deze raadsvergadering vanavond doen. Eerst maar een aantal huishoudelijke mededelingen. Als u niet aan het woord bent, vraag ik u uw microfoon uit te zetten en ik verzoek u ook, als dat kan, hoofdtelefoon of oordopjes te gebruiken om echo's te vermijden. Ik zal straks eerst het woord geven aan raadsleden die voorafgaand aan de vergadering aan de griffie kenbaar hebben gemaakt dat ze het woord willen voeren over een bepaald onderwerp. Daarvoor heeft u ook de WhatsAppgroep Raadsvergadering 31-05 om dit verzoek bij het begin van het agendapunt te doen. Ik zie een aantal mensen die zeggen dat ze slecht beeld hebben, maar ik ga ervan uit dat iedereen mij wel ziet, dat is wel handig. Dan iets over moties en amendementen, ook daarvan kent u inmiddels de procedure. Sommigen van u hebben die al ingestuurd, waarvoor natuurlijk dank, dat helpt enorm in de voorbereiding. U moet ze nog wel formeel indienen, dus tijdens de behandeling dient u daar de formele indiening van te laten gebeuren. Mocht u nog moties en amendementen hebben, dan kunt u die natuurlijk tijdens de raadsvergadering nog per mail aan de griffie sturen naar het adres griffie@zoetermeer.nl. En uiteraard zorgt de griffie er natuurlijk voor dat ze allemaal weer zo snel mogelijk in iBabs staan en dan mag u op het huisje drukken om uw iBabs te verversen, dat staat links onderin. Bij de stemmingen vraag ik u eerst of u behoefte heeft een stemverklaring af te leggen en als ik dan geen reactie krijg binnen tien minuten, ga ik ervan uit dat er geen stemverklaringen nodig zijn. Wat zei ik? De griffier herstelt het, ik zei tien minuten, maar dat moeten seconden zijn want anders kunnen we beter schorsen. Dus binnen tien seconden, excuses, moet u reageren in de WhatsAppgroep en dan controleer ik of er stemverklaring en zijn en als het niet nodig is, ga ik over tot de stemming. Daar zal ik ook vragen of stemming gewenst en als ik binnen tien seconden niets hoor in de WhatsAppgroep, constateer ik dat er geen stemming gewenst is en daarmee het voorstel dan is aangenomen. Als er wel stemming gewenst is, doen we dat via briefstemming zoals we dat altijd al doen, behalve voor de amendementen. U ontvangt morgen voor 12.00 uur op grond van wet- en regelgeving een stembiljet voor alle zaken die via de briefstemming gaan en dat kunt u tot uiterlijk donderdag aanstaande 3 juni om 09.30 uur in het Stadhuis in de stembus stoppen. Niet voor die tijd ingeleverd, betekent ook niet gestemd. Ik zeg dat nog maar een keer. Hoofdelijke stemming. Ik stel voor dat we daar vast voor loten want ik ga ervan uit dat dat wel gaat gebeuren. Dat is nummer 36 geworden en dat is mevrouw Wortel. Dus dat betekent dat zij mag beginnen bij de hoofdelijke stemming.

Dan gaan we over naar de vaststelling van de presentie, die heb ik vooraf al gedaan. We hebben een afmelding van de heer Beij van de SP.

Dan gaan we over tot de agenda. Mevrouw Van der Meer heeft een voorstel gedaan, dat is om agendapunt 9 Raadsvoorstel Jaarstukken 2020, te wisselen met 8.a. Raadsvoorstel afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen. Daarmee zouden we er niet voor kiezen om het raadsvoorstel Jaarstukken in tweeën te knippen. Ik stel u voor om conform te besluiten. Wenst iemand hierover stemming? Niet het geval, dan stel ik voor dat zo te gaan doen. Dan had mevrouw Van der Meer nog een tweede punt over de orde, als ik het goed begrepen heb.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Dat klopt, het tweede betreft het Afwegingskader Enecomiddelen zelf. Tijdens de voorbereidingen is gebleken dat er erg veel amendementen en moties aankomen en daarbij zitten amendementen die elkaar deels tegenspreken en deels overlappen. Via de app hebben de senioren de koppen bij elkaar gestoken. Het voorstel is om het op de manier van het voorjaarsdebat aan te pakken. We stellen dus voor om het in twee delen te behandelen met vanavond

alleen de eerste termijn van de raad, waarbij alle moties en amendementen worden ingediend. We verzoeken het college om daarop dan schriftelijk te reageren, vergelijkbaar met de manier van doen bij het voorjaarsdebat. Het presidium kan vervolgens een voorstel doen voor de tweede termijn, waarbij we bijvoorbeeld denken aan een extra raad op 7 juni a.s., maar dat is verder aan het presidium. Dat is het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Even los van het feit dat het een bijzondere besluitvorming is, want volgens mij zijn het niet de senioren, maar is het het presidium dat gaat over de vaststelling van de agenda en de burgemeester mag hem uitschrijven, is dit ook een beetje ongebruikelijk want het staat vanavond op de agenda. Of het al dan niet geknipt kan worden, hangt af van de duur van de vergadering van vanavond. Mocht het zo zijn dat we in de buurt van 23.00 of 23.30 uur komen, dan zal ik u voorstellen om eventueel te schorsen. Dan hebben we onze normale uitloop en dat is morgenavond voor deze raadsvergadering en er is geen andere mogelijkheid. Dus hoe sympathiek ik dit voorstel ook vind, ik zal het natuurlijk wel netjes in stemming brengen want u gaat uiteindelijk over uw eigen planning, maar dat is wat lastig want als we gaan doorschuiven naar andere dagen, komen we ook mogelijk in de knel met de agenda die al behoorlijk vol zit voor de komende periode. Ik wil even meegeven dat dat lastig is. Het kan overigens ook iets anders betekenen – ik zie dat u nog een opmerking wilt maken, mevrouw Van der Meer, en dat kunt u zo doen – maar dat is een andere optie. Die geef ik nog even mee als raadsvoorzitter. We hebben geconstateerd dat er meer dan vijftien amendementen zijn ingediend op dit raadsvoorstel en een andere optie die ik maar in overweging meegeef, is om het voorstel van de agenda te halen en er eerst nog een commissiebehandeling en dan raadsbehandeling over te doen. Want dat zou de normale weg zijn die we zouden moeten bewandelen als we dit voorstel zouden willen aanpakken. Dat zou ik in overweging willen meegeven want dat is de meer zuivere weg dan de weg zoals die is voorgesteld want dan kunt u in de commissie de amendementen die zijn ingediend eerst nog even goed met elkaar bespreken en beoordelen en dan kan ook worden bekeken in hoeverre er tegenstrijdigheden in amendementen zitten. Ik ga naar mevrouw Van der Meer.

Mevrouw Van der Meer (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, natuurlijk heeft het presidium een rol bij het adviseren van de raad over de agenda, maar dat sluit helemaal niet uit dat ieder raadslid in feite een voorstel kan doen om het anders aan te pakken. Dit is een van die keren, we denken dat er behalve de vijftien die u kent, nog meer amendementen en moties zijn. Ik ken er in de orde van grootte van tussen de twintig en 25. Vandaar dat we vanochtend vroeg met een aantal senioren hierover hebben beraadslaagd 'hoe gaan we dat aanpakken?' Ons voorstel is wat dat betreft wel duidelijk. We verwachten niet dat het college voor morgenavond een goed overzicht kan maken van die amendementen en moties, maar als dat wel kan, zullen we het wel zien. Maar het voorstel is zoals ik het heb voorgesteld.

De voorzitter: Ik wil even kijken of er nog anderen zijn die hier iets over willen zeggen. Dat is niet het geval. Dan hebben we, wat mij betreft, een ordevoorstel dat wel heel lastig is omdat we normaal gesproken de uitloopavond morgenavond hebben en een schorsing midden in een debat is ingewikkeld want daarmee verleng je het. Alles kan natuurlijk, alles is mogelijk wat ons betreft. Ik stel voor dat we even langs de fractievoorzitters gaan want dat hoort bij een ordevoorstel. Het voorstel van mevrouw Van der Meer ligt voor en ik wil u het voorstel dat ik heb gedaan in overweging geven want dat zou betekenen dat we het nu van de agenda halen en het eerst nog een keer langs de commissie laten gaan en dan weer langs de raad. Dat kan dan hopelijk nog wel voor de zomer. Laten we eerst het voorstel dat mevrouw Van der Meer heeft gedaan bespreken en dat betekent dat we alleen de eerste termijn doen en we dan even moeten kijken aan het eind van de avond wat dat betekent. Even voor de helderheid, het eerste voorstel van mevrouw Van der Meer is dus de eerste termijn vanavond en dan moeten we vanavond kijken, aan het eind van de avond, wat de situatie is. Dan moeten we ook even kijken wat de reactie van het college is op de vraag die door mevrouw Van der Meer is gesteld. Het voorstel is dus alleen de eerste termijn te doen. Ik ga de fractievoorzitters langs. Mevrouw Van den Berg, de vraag is concreet of u voor of tegen het ordevoorstel van mevrouw Van der Meer bent.

Mevrouw Van den Berg (Fractie van den Berg): Ik ben niet tegen het ordevoorstel van mevrouw Van der Meer, maar ik vind het voorstel dat u als burgemeester doet, beter. Dus ik kan geen voor of tegen zeggen hierop.

De voorzitter: We gaan eerst het lijstje af en dan komen we straks nog op het ordevoorstel dat gedaan is, dat ik heb gedaan. Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel, ik heb hetzelfde probleem als mevrouw Van den Berg. Ik zit er hetzelfde in. Ik vind het goed, maar ik vind uw voorstel eigenlijk beter, maar ik laat het aan de rest over.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik ben voor het voorstel van mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, persoonlijk ben ik voor het voorstel van mevrouw Van der Meer, maar de andere helft van onze fractie steunt uw voorstel.

De **voorzitter**: Dat is verdeeld, dat is duidelijk. Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ik ben voor het voorstel van mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat geldt ook voor mij, we zijn voor het voorstel van mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): We zijn ook voor het voorstel van mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Wij niet, als er zo veel amendementen zijn, is het geen voldragen voorstel en moeten we er nog maar eens op een rustiger moment over doorpraten.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer, ik denk dat ik het wel weet, maar wilt u het nog zeggen?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We zijn natuurlijk voor het voorstel, want het is niet zozeer mijn persoonlijke voorstel, als wel iets waar we met elkaar toe gekomen zijn. Maar we zijn er in ieder geval niet voor vanavond de eerste termijn en morgen de tweede termijn te hebben want dat lost niets op. Als we het niet doen zoals we het hebben voorgesteld, stel ik voor dat het in zijn geheel verdaagd wordt naar een ander moment. Maar het is een gemiste kans want nu kan het college vast aan het werk met onze amendementen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, voor zowel het voorstel van mevrouw Van der Meer als uw voorkeur valt wat te zeggen, maar uw voorstel heeft onze voorkeur. Misschien mag ik nog een suggestie meegeven om voorafgaand aan de commissievergadering eventuele amendementen te delen met het college?

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, we zijn voor het ordevoorstel.

De **voorzitter**: Dank u wel. En de heer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben voor het amendement van mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik schors heel kort om even met de griffier te overleggen want die heeft het bijgehouden.

Schorsing

De **voorzitter**: Excuses, ik heropen de vergadering, ik moest even overleggen want ik had niet mee-geschreven. Het betekent dat het voorstel van mevrouw Van der Meer de meerderheid heeft. Dan stel ik voor dat dat in ieder geval betekent dat we aan het eind van de avond even kijken hoe dat gaat en dat we in ieder geval de eerste termijn van het raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds gaan behandelen en dan kijken wat de balans is en wat dat zou betekenen. En nogmaals, formeel wijs ik u erop dat dat betekent morgenavond, maar we gaan even kijken aan het eind van de avond wat dit oplevert. Ik stel in ieder geval vast dat dat vanavond gewoon op de agenda blijft en dat we daar dus in ieder geval de eerste termijn over doen. Maar misschien dat de jaarstukken uitlopen en dan weten we helemaal niet waar we aan toe zijn. Dat voor wat betreft het tweede ordepunt.

Ik kijk even rond of er nog andere punten zijn met betrekking tot de vaststelling van de agenda. Mevrouw Van Leeuwen. U heeft een amendement aangekondigd. Dat zal ik dan even vertellen want u heeft dat aangekondigd bij raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. Dat gaat van hamerstukken naar debat, we stellen voor dat na agendapunt 9, de jaarstukken, te behandelen waardoor het raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds Eneco 8.b. wordt en het Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Servicebureau Jeugdhulp Haaglandenzienswijze ontwerpbegroting 8.a. Is er iemand die daar stemming over wenst? Niet? Dan is dat ook geaccordeerd en zullen we dat aanpassen.

Een aantal van u heeft ook extra spreektijd gevraagd, maar u heeft ook gezien dat er een forse agenda is. Ik wil net als de lijn was in de vorige vergadering, vasthouden aan het feit dat we geen extra spreektijd honoreren aan het begin vanavond. Dat betekent overigens niet dat u daarnaast niet de tijd heeft om met elkaar het debat aan te gaan en dat zou ik ook zeker doen. Nogmaals twee oproepen: houd uw interrupties kort en gebruik vooral uw tweede termijn wat dat betreft, dat zou mooi zijn. Dat wil ik hier nog even gezegd hebben.

Dan heb ik alles met betrekking tot de vaststelling van de agenda gehad. Maar ik weet niet of ik nog iets vergeten ben? Dat is niet het geval. Dan is dat mooi en hebben we de agenda vastgesteld. Dan gaan we over naar agendapunt 2.

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: Er hebben zich geen sprekers gemeld dus dat kunnen we overslaan.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Voor de mondelinge vragen geef ik de heer Boerboom het woord.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik moest even schakelen tussen al mijn schermen. Wij hebben als fractie mondelinge vragen over de gierzwaluwen. Steeds meer woningen worden gelukkig geïsoleerd en verduurzaamd. Helaas heeft dat als nadeel dat er steeds minder plekken voor vleermuizen en vogels zijn om nestplekken te bouwen. Afgelopen week stond er een artikel in het streekblad over de gierzwaluw, een beschermd inheemse soort die het moeilijk heeft. Deze vogels verblijven en nestelen vaak tussen de koele dakpannen van veel oude huizen en gebouwen. GroenLinks wil dat we bij het verduurzamen oog hebben voor dieren en natuur. Daarom hebben wij de volgende vragen aan het college:

1. Is de gemeente op de hoogte van het feit dat door renovatie en dakisolatie steeds meer geschikte nestplekken voor gierzwaluwen, vleermuizen en andere vogelsoorten verdwijnen?
2. Is de gemeente met de fractie van GroenLinks eens dat we zorg moeten dragen voor het behouden van geschikte nestplekken?
3. Heeft de gemeente in kaart op welke plekken in de stad nestplekken een goede en nodige aanvulling zijn?
3. Stelt de gemeente eisen bij nieuwbouw en verbouw, bijvoorbeeld bij vergunningen van woningen of andere gebouwen en indien dit niet het geval is, ziet het college mogelijkheden om dit te doen?
4. Particulieren die een dak vervangen en/of isoleren hebben wellicht geen idee dat enkele maanden per jaar daar vogels nestelen. Is de gemeente bereid om hier een voorlichtingscampagne voor op te zetten?
5. Is de gemeente bereid om hierover in overleg te treden met vogelexperts?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom, ik ga over naar wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Ik zal mede namens wethouder Groeneveld de vragen beantwoorden voorzitter,

omdat het zowel over groen als over wonen gaat. Ten eerste het antwoord op de eerste vraag van de heer Boerboom of vogelsoorten verdwijnen. Daarover kan ik zeggen dat het gelukkig goed gaat in Zoetermeer, relatief goed, met de gierzwaluw. Bij tellingen blijkt dat in Zoetermeer de laatste tien jaar als enige een toename van het aantal heeft plaatsgevonden, desalniettemin krijgt de gierzwaluw de aandacht en bescherming die hij verdient.

Vraag 2 gaat over geschikte nestplekken. Is de gemeente met de fractie GroenLinks eens dat we moeten zorgdragen voor het behouden van geschikte nestplekken? Jazeker, het is zelfs de wettelijke plicht vanuit de Wet natuurbescherming.

Op de vraag van GroenLinks 'heeft de gemeente in kaart op welke plekken in de stad nestkasten een goede en nodige aanvulling zijn?' kan ik zeggen dat we bezig zijn om voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen nestkasten in een digitale kaart te krijgen. Nestkasten schrijven we vaak voor en moeten, zeker daar waar de gierzwaluwen nu al broeden, worden gebruikt. Het blijft lastig omdat de gierzwaluwen groepsgewijs koloniseren naar nieuwe wijken – ik lees voor uit iemand anders werk, dat zal u duidelijk zijn – zodat het niet altijd effectief blijkt wanneer nestkasten een aanvulling zijn. Daarom gaan we onderzoek doen om de effectiviteit van nestkasten beter te kunnen doorgronden. Op de vraag welke eisen de gemeente stelt aan nieuwbouw en verbouw: we stimuleren in het kader van het Convenant Klimaatadaptief bouwen natuurinclusief bouwen en nieuwe toepassingen in het kader van de Wet natuurbescherming deze verplichting. En de gemeente werkt nu aan een soortenmanagementplan. Dat biedt kansen voor het in stand houden van beschermde soorten en biedt ook de mogelijkheid om procedures en proceduredtijden van natuurvergunningen die op dit moment soms wel een probleem zijn bij bouwprojecten, eenvoudiger en sneller te maken. Dat is dus een win-winsituatie.

Vraag 5, particulieren willen hun dak vervangen en/of isoleren en hebben wellicht geen idee dat daar vogels nestelen en zijn we bereid daar een campagne voor op te zetten. Ja, een campagne is misschien een groot woord, maar we willen dit zeker meenemen in de voorlichting en het lijkt ons ook goed om daar de Vogelwerkgroep bij te betrekken, want ja, we zijn in gesprek met vogelexperts. Het Zoetermeers beleid is gericht op de samenwerking met de natuurverenigingen, sterker nog, voor het monitoren en de natuurkennis zijn de natuurverenigingen essentieel. Ik hoop dat ik daarmee de vragen van mijnheer Boerboom heb beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Paalvast. Nog een korte reactie, mijnheer Boerboom.

De heer Boerboom (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We zijn blij met de antwoorden van de wethouder. We horen dat hij daar serieus mee bezig is dus dat doet ons deugd. Misschien nog een vraag, we hebben recent vragen gesteld over plastic dat door de wijk ging. Als u daar dan ook de afspraken zou kunnen handhaven, of in ieder geval mogelijkheden bieden als u signalen krijgt, om daar gehoor aan te geven, zodat het niet alleen bij het uitspreken blijft, maar u ook zorgt dat het in de praktijk nageleefd wordt?

De voorzitter: Wethouder Paalvast.

Wethouder Paalvast: Vanuit mijn hoedanigheid als voorzitter van de Omgevingsdienst Haaglanden die toeziet op de naleving van de Wet natuurbescherming, kan ik bevestigen dat de Omgevingsdienst Haaglanden ook zeer nauw toeziet op dat soort maatregelen die noodzakelijk zijn en we nemen natuurlijk ook veel maatregelen en proberen kennis te vergroten inderdaad, van die verschillende soorten vogels, we hadden het over gierzwaluwen en vleermuizen, om daar ook beter zicht op te krijgen en dat gaat vanuit het programma Duurzaam & Groen.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Paalvast, ik denk dat het onderwerp daarmee afdoende behandeld is. Dank daarvoor. Dan hebben we geen mondelinge vragen meer openstaan en stel ik voor dat we overgaan naar agendapunt 4, de mededelingen.

4. Mededelingen

De voorzitter: Zijn er mededelingen van raadsleden? Niet het geval, zijn er mededelingen van het college? Ook niet.

5. Afdoening ingekomen stukken

De voorzitter: Is er iemand die hierover het woord wenst? Niet het geval, is er iemand die stemming hierover wenst? Niet het geval. Dan zijn de ingekomen stukken hiermee afgehandeld.

6. Bekrachtiging/opheffing geheimhouding

a. Raadsvoorstel Bekrachtiging geheimhouding Raadsmemo Brief Prisma

De **voorzitter**: Er is een voorstel, is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval. Heeft iemand behoefte aan stemming hierover? Ook niet, dan is het raadsvoorstel aanvaard.

7. Hamerstukken

a. Raadsvoorstel Investeringsbudget bergingen en woonwagens locatie Gooimeer

De **voorzitter**: Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst? Ook niet het geval. Dan is het raadsvoorstel aanvaard.

b. Raadsvoorstel Toestemming wijziging GR VRH 2016 en werkgeversvereniging

De **voorzitter**: Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst? Ook niet het geval. Dan is het raadsvoorstel aanvaard.

c. Raadsvoorstel Rekenkamerrapport Quicksan invoering Omgevingswet

De **voorzitter**: Iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, wenst iemand stemming? Niet het geval. Dan is het raadsvoorstel aanvaard.

d. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Metropoolregio Rotterdam Den Haag

De **voorzitter**: Iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, wenst er iemand stemming? Ook niet het geval. Dan is ook dit raadsvoorstel aanvaard.

e. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpmeerjarenbegroting 2022 Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst? Ook niet het geval. Dan is ook dit raadsvoorstel aanvaard.

f. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Omgevingsdienst Haaglanden

De **voorzitter**: Ik begrijp dat mevrouw Van der Meer behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, we gaan akkoord met de zienswijze, maar met het verzoek nog even goed naar de taal te kijken want de raad ontvangt helemaal niet graag de extra kosten, maar de raad ontvangt graag een overzicht van de extra kosten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Anderen die nog een stemverklaring wilden geven hierop? Niet. Is er iemand die stemming wenst hierover? Dan is dit aanvaard.

g. Raadsvoorstel Financiële stukken Bedrijvenschap Hoefweg

De **voorzitter**: Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst? Ook niet het geval. Dan is het raadsvoorstel aanvaard.

h. Raadsvoorstel Financiële stukken Bleizo

De **voorzitter**: Iemand behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst? Ook niet het geval. Dan is ook dit raadsvoorstel aanvaard.

i. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Regeling Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk (in liquidatie)

De **voorzitter**: Behoeft er iemand een stemverklaring? Niet het geval, wenst iemand stemming? Ook niet het geval. Dan is het raadsvoorstel aanvaard.

j. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

De **voorzitter**: Dit voorstel gaat naar het debat zoals we net hebben geconstateerd.

k. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 GGD en Veilig Thuis Haaglanden

De **voorzitter**: Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst? Ook niet het geval. Dan is het raadsvoorstel aanvaard.

l. Raadsvoorstel Langetermijnfinanciering Stedin

De **voorzitter**: Hier zie ik dat mijnheer Blansjaar een stemverklaring wil geven, gaat uw gang.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. De PDvZ is erg ongerust over deze investering dit omdat er veel meer geld opgehaald moet worden dan er nu gevraagd wordt. Dit is nog maar het begin. Het is geen zaak voor de lokale overheid, vinden wij. Waarom aandelen kopen terwijl we Eneco-aandelen hebben verkocht? We zullen tegen stemmen, tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen die een stemverklaring willen afgeven? Niet het geval. Dan constateer ik dat er in ieder geval stemming gewenst is want een fractie is er tegen. Dan gaat dit naar de briefstemming en komen we daar later op terug.

m. Notulen en besluitenlijst van 10 mei 2021

De **voorzitter**: Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Wenst iemand stemming? Ook niet het geval. Dan zijn de notulen en besluitenlijst van 10 mei vastgesteld.

8. Resultatendebat Jaarstukken 2020 (inclusief stemmingen):

De **voorzitter**: Daarmee komen we aan agendapunt 8, maar eigenlijk 9. Dat wordt nu dus 8 om het maar zo te zeggen. Het Resultatendebat Jaarstukken 2020. U heeft gezien dat de spreektijden in de eerste termijn per fractie vier minuten is en het college krijgt 24 minuten om daarop te reageren. We zullen daarna ongeveer tien minuten schorsen en dan hebben we in de tweede termijn nog twee minuten per fractie en het college twaalf minuten. Er is geloot dus u hoeft niet aan te geven wat de volgorde is want er is keurig geloot. Ik geef allereerst het woord aan de fractie van Zó! Zoetermeer, ik denk dat mevrouw Van der Meer is.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Nee, voorzitter.

De **voorzitter**: Ah, de heer Van der Vlies. Gaat uw gang.

a. Zó! Zoetermeer

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u. Laat ik beginnen met wat ons in 2020 het meest heeft beziggehouden; corona. De maatregelen om het virus te bedwingen, hebben ons allemaal beperkt in ons handelen. Ondanks al deze beperkingen, hebben onze ambtenaren de stad prima draaiend weten te houden en voor hun inzet verdienen zij, wat Zó! Zoetermeer betreft, een groot compliment. Een heleboel is niet gelopen zoals de bedoeling was, door corona. Sommige mensen hebben zich de tandjes moeten werken, sommige mensen moesten juist noodgedwongen het werk neerleggen. Het gemeentebestuur heeft een verantwoordelijkheid om op te letten dat alle mensen weer goed terecht komen als de ergste crisis strakjes voorbij is.

Wij bij Zó! Zoetermeer hopen dat we gezamenlijk kunnen leren van deze crisis; welke zaken kunnen we voortzetten en wat moet worden verbeterd? Een van de zaken die nodig moet worden verbeterd, wat ons betreft, is de moeizame participatie. Mensen voelden zich het afgelopen jaar slecht gehoord. Er waren grote verschillen in de kwaliteit waarin mensen werden meegenomen gedurende de digitale bijeenkomsten. Goede participatie bestaat vooral uit luisteren en ontvangen, het mag niet alleen zen-

den zijn.

De tevredenheid over de huishoudelijke hulp baart ons zorgen. Die is tussen 2018 en 2020 gedaald van 85% naar 74%. Dat betekent dat meer dan een kwart van de mensen niet tevreden is. Het antwoord op de technische vraag hierover stelt dat er sprake is van een kleine afwijking, maar volgens ons realiseert het college zich niet dat dit het tweede achtereenvolgende jaar van achteruitgang is. We hebben een motie gemaakt om te kunnen onderzoeken wat de oorzaken zijn en om die waardering omhoog te brengen. De motie dienen we in mede namens de Fractie Van den Berg, Zoetermeer Vooruit en PvdA.

We hebben met dezelfde partijen ook een motie om inzichtelijk te krijgen hoeveel woningen we nu eigenlijk hebben, onderscheiden per type. We weten bijvoorbeeld uit het rapport van Ecorys wat de behoefte is aan het aantal zorgwoningen de komende jaren maar het wordt nergens duidelijk hoeveel we er nu hebben en er hoeveel er bijvoorbeeld zijn bijgekomen in 2020. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld de jongerenwoningen. Een goed overzicht van de woningvoorraad is belangrijk voordat je beleid kunt vaststellen. Zó! Zoetermeer is tevreden over de positieve ontwikkeling bij de mantelzorg.

We zijn ook blij met de campagnes op onder meer social media om mensen in de schulden hulp te kunnen bieden. De vrijwilligersinformatiepunten in de stad vinden we ook fijn, we hopen wel dat binnenkort spreiding van de locaties kan plaatsvinden. Aangezien we ook al geen Huizen van de Wijk hebben, lijkt het ons nog belangrijker om informatiepunten in elk wijk te hebben.

Op 3 april 2020 is het faillissement van het hulpmiddelencentrum uitgesproken. We hebben een hoop ellende van die partij gehad, maar gek genoeg lezen we in de jaarstukken alleen over de financiële ellende voor onze gemeentekas. De menselijke maat lijkt hier een beetje zoek. Het zijn toch vooral de mensen die de hulpmiddelen gebruiken die hier verreweg het meest last van hebben gehad, het is opmerkelijk dat dit niet is benoemd in het jaarverslag. Gekoppeld hieraan is de geringe vooruitgang die is geboekt op het gebied van toegankelijkheid. De stapjes die gemaakt worden zijn te traag en te klein.

Voorzitter, voor de veiligheid was 2020 een relatief goed jaar, het gedoe met nachtclubs lijkt voorbij en we steunen een brede aanpak waar het gaat om jeugdhulp. Minder blij is Zó! Zoetermeer dat de subsidie voor de aanpak van ondermijning vanuit het rijk wordt beëindigd. Het lijkt ons zinnig zelf geld te reserveren voor die aanpak. Dat kan natuurlijk alleen als het rijk over de brug komt met het geld dat we nog niet hebben gekregen voor de taken die we al wel hebben uitgevoerd.

Voor we afsluiten, een woord van dank voor het Actiecomité Raden in Verzet. Onze dank hoort daarbij ook nadrukkelijk genoemd voor de mensen die het comité hebben ondersteund, zowel vanuit de Zoetermeerse raad en onze burgemeester, als de raden en collegeleden uit de rest van het land. Het actiecomité is van groot belang om de problematiek stevig op de agenda van de landelijke politiek te zetten. Het lijkt erop dat de eerste stappen richting herstel van de financiële positie worden gezet, maar er is helaas nog te weinig zekerheid.

2020 was een verschrikkelijk jaar met veel ellende en verdriet voor veel mensen en we hopen dat het vanaf nu beter gaat en dat we als gemeente onze bewoners weer volop kunnen ondersteunen om er bovenop te komen. Ik dank u.

Motie nr. 2105-14 ingediend door Zó! Zoetermeer, Fractie Van den Berg, PvdA, Zoetermeer Vooruit

Tevredenheid huishoudelijke hulp verbeteren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

overwegende dat:

- gemeenten verplicht zijn jaarlijks onderzoek te doen naar de ervaringen van cliënten met de kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning;
- het monitoren van dienstverlening zinnig is om het niveau ervan te bewaken en zo mogelijk te verbeteren;

constaterende dat:

- het waarderingscijfer van de indicator '% cliënten dat (zeer) tevreden is over de hulp bij het huishouden' voor het tweede achtereenvolgende jaar gedaald is;
- in 2018 nog 85% tevreden was;
- in 2019 was dat 78% en
- in 2020 nog maar 74%, wat betekent dat meer dan een kwart van de cliënten niet tevreden is;

verzoekt het college:

1. te onderzoeken wat de oorzaken zijn voor de relatief snelle afname van de waardering voor huis-houdelijke hulp;
2. met de bevindingen van dit onderzoek een plan te maken om deze beweging te keren;
3. hierover te rapporteren voor 1 januari 2022;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2105-15 ingediend door Zó! Zoetermeer, Fractie Van den Berg, PvdA, Zoetermeer Vooruit

Overzicht van woningen in het jaarverslag

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

overwegende dat:

- het toevoegen van woningen een belangrijke ambitie is in de komende jaren;
- het daarbij van belang is overzicht te krijgen en te houden van de woningvoorraad;
- op dit moment bijvoorbeeld niet duidelijk is hoeveel woningen speciaal voor jongeren er zijn;
- voor het vaststellen van het beleid het belangrijk is om inzicht te hebben in niet alleen de behoeften, maar ook in de al aanwezige 'voorraad' zoals het aantal zorgwoningen, enz. enz.;

verzoekt het college:

- in het vervolg aan het jaarverslag een overzicht van de Zoetermeerse woningen toe te voegen waarbij een indeling wordt gemaakt in categorieën zoals:
 - Koopwoningen
 - Sociale huur corporatiebezit
 - Sociale huur niet-corporatiebezit
 - Vrije huur midden sector
 - Vrije huur dure sector
 - Zorgwoningen
 - Rolstoelwoningen
 - Woningen speciaal voor jongeren (toegang leeftijdsgebonden)
 - Enz.;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de fractie van GroenLinks. Mevrouw Hostmann.

b. GroenLinks

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Hartelijk dank. Mijn terugblik naar 2020 begint met een hartelijk dank aan alle ambtenaren die in dit unieke jaar de gemeente draaiende hebben gehouden. Er kwam ontzettend veel extra werk op jullie af en tegelijkertijd moest het gewone werk grotendeels gewoon doorgaan. Dat zal zijn niet makkelijk zijn geweest, maar het is gelukt. GroenLinks waardeert dat enorm. In het bijzonder willen we waardering uitspreken voor het uitvoeren van de steunpakketten en de instandhouding van de cultuur- en sportsector en ook de medewerkers van het afvaldepot bedanken want ik weet nog goed hoe druk het daar aan het begin van de coronacrisis was. Verder is het goed dat in de coronatijd is ingezet op eenzaamheidsbestrijding, dat er leermiddelen zijn uitgedeeld om onderwijsachterstanden te voorkomen en dat er aandacht was voor huiselijk geweld.

Onze fractie heeft meer complimenten want ook al zien we in de jaarstukken een positief rekening-resultaat, de financiële situatie van de gemeente blijft zorgelijk. Dat komt natuurlijk door tekorten op met name jeugdzorg en WMO waar het rijk de gemeenten mee heeft opgezadeld.

Wethouder Groeneveld en wethouder Rosier, complimenten voor jullie inzet om dit probleem aan de kaak te stellen. Jullie liepen op de troepen vooruit en uiteraard grote complimenten voor het Actiecomité Raden in Verzet.

Als we naar de financiën van 2020 kijken, zien we ook dat er bij een aantal posten sprake is van onderuitputting als gevolg van corona. Voor GroenLinks is het belangrijk dat een deel van deze middelen zoals voor re-integratie, jongerenwerk en de ZoetermeerPas behouden blijven en worden doorgeschoven naar 2021. Hierover praten we graag verder bij het voorjaarsdebat. Daarnaast dienen we de motie van D66 over inzet van onderbesteding van gelden voor onderwijsachterstanden mede in om te voorkomen dat geld terug moet worden betaald aan het rijk. En natuurlijk willen we het als GroenLinks

hebben over groen. Corona heeft ons laten zien hoe belangrijk groen is en het is fijn dat de stad het groen in onze stad waardeert. De tevredenheid is gestegen van 72% in 2019 naar 91% in 2020. En we snappen dat. De Nieuwe Driemanspolder die in 2020 is geopend, zal daar zeker aan hebben bijgedragen. Ook zijn we blij met het werk dat is verzet om de weidevogelgebied te realiseren in de Meerpolder. Verder is het mooi om te zien dat we steeds meer kijken naar de ontwikkeling van groen in combinatie met woningbouw zodat mensen en dieren ook in woonwijken meer kunnen genieten van groen. Het project op de Markt 10 waar vorig jaar akkoord op is gegeven is hier een goed voorbeeld van. Voor de komende jaren hopen we dat haast kan worden gemaakt met het voornemen in Duurzaam & Groen om voor alle wijken in samenspraak met inwoners wijkgroenplannen op te stellen. We hebben terugkijkend naar 2040 ook een viertal aandachtspunten. Dat gaat om woningbouw, re-integratie en de energietransitie en jongeren.

Als het gaat om woningbouw, zien we dat het aantal woningen in 2020 is gedaald. Dat vinden we teleurstellend. Zoetermeer moet bijdragen aan het oplossen van de woningcrisis door te zorgen dat er meer betaalbare woningen worden gebouwd. Kan het college verklaren waarom dat in 2020 niet is gelukt? We hebben het ook graag over re-integratie. We hebben begrip voor het feit dat er door corona minder capaciteit en mogelijkheden waren, maar we vinden het wel zorgelijk dat er minder re-integratie heeft kunnen plaatsvinden. Ook vinden we het jammer dat de doelstellingen rond schooluitval niet zijn gehaald, vooral voor het mbo hebben we daar grote zorgen over. GroenLinks hoopt dat de achterstanden in 2021 worden ingelopen. Wat gaat het college doen om de achterstanden op re-integratie in te lopen?

Verder vonden we de aandacht voor de energietransitie in de jaarstukken wat mager. De energietransitie mag door corona niet naar de achtergrond verdwijnen. Wat GroenLinks betreft, moeten we extra stappen zetten om de energietransitie te realiseren. Is het college het met GroenLinks eens dat de energietransitie extra aandacht behoeft?

En ten slotte willen we aandacht vragen voor jongeren. Veel jongeren hebben het zwaar tijdens de coronacrisis. Het kan leiden tot eenzaamheid, stress, angst en onzekerheid. Mentaal gezien heeft de coronacrisis een grote impact onder jongeren. Uit onderzoek van EenVandaag blijkt dat veel jongeren tussen de achttien en 35 jaar mentaal lijden onder de crisis, maar liefst 74% blijkt klachten te ervaren. GroenLinks vindt het belangrijk dat er in coronaherstelplan extra aandacht komt voor jongeren. Is het college bereid om samen met jongeren in kaart te brengen wat nodig is om jongeren die het zwaar hebben of achterstanden hebben opgelopen tijdens corona er bovenop te helpen? Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Bout van de PvdA. Excuses er is nog een vraag van mijnheer Duiven. Die mag voor gaan.

De heer Duiven (VVD): Ja voorzitter, ik was wellicht wat traag. Ik heb nog een vraag voor mevrouw Hostmann. Bij het laatste deel kreeg ik de indruk dat we eigenlijk al bezig zijn met het voorjaarsdebat. Het waren allemaal vragen over wat het college van plan is te doen en wanneer we wat kunnen verwachten en of het college bereid is allerlei dingen op te pakken en misschien daar ook wel geld aan uit te geven. Is dat niet een beetje voor de troepen uitlopen, mevrouw Hostmann? Vraag ik uiteraard via de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Duiven. Mevrouw Hostmann, gaat uw gang.

Mevrouw Hostmann (GroenLinks): Dank u wel. Het klopt dat we een aantal punten dat we hebben genoemd inderdaad tijdens het voorjaarsdebat verder willen bespreken, maar ik dacht 'we noemen ze alvast, zodat het college ook weet wat het kan verwachten'.

De voorzitter: Dat leidt nog tot een vervolgvraag, geloof ik.

De heer Duiven (VVD): Ja, voorzitter. Dank u wel. Het slechts noemen, vond ik dan wel in een vorm waarin het college eigenlijk geen ruimte wordt geboden om antwoord te geven, maar ik neem aan dat het college straks in de beantwoording goed scherp houdt dat we hier met het resultatendebat bezig zijn en met de resultaten van 2020. En dat het college het kruit nog even droog houdt voor het voorjaarsdebat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Duiven. Ik ga ervan uit dat mevrouw Hostmann daar niet op gaat reageren, dus dan stel ik voor dat we naar de eerste termijn van de PvdA ga, mevrouw Bout.

c. PvdA

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voorzitter.

2020 was een bijzonder jaar. We hebben maar liefst drie burgemeesters gehad, om maar wat te noemen. Het was het jaar van de Brexit, van 75 jaar bevrijding, de Donorwet ging van kracht, en Joe Biden won de verkiezingen in Amerika. Maar 2020 was vooral het jaar van coronapandemie. Door corona zijn zekerheden weggevallen, zoals zorgeloos op visite gaan, genieten van een terrasje en vrij reizen naar het buitenland. Ondernemers moesten leren omdenken en sommige moesten zeven maanden langer dicht. Onderwijs ging ineens online, of je nu vier of 24 jaar was. Cultuur- en sportverenigingen sloten hun deuren en organisaties waren alleen online bereikbaar. Ik las dat Nederlandse mkb-ondernemingen best goed door de coronacrisis zijn gekomen. Een deel presteerde goed, andere maakten na een flinke dip een stevig herstel mee, maar er is natuurlijk ook een deel dat de steunmaatregelen van de overheid keihard nodig had en heeft. Het is duidelijk dat we niet zonder een sterke overheid en een sociaal vangnet kunnen. Een uitkering aanvragen, is niet iets voor luie mensen. Een ongeluk zit gewoon in een klein hoekje en in dit geval in een klein virus.

Graag delen we complimenten uit aan de gemeentelijke organisatie. De ambtenaren hebben hard gewerkt in moeilijke omstandigheden om erger te voorkomen. De gemiddelde score voor de Cito-toets ligt dit jaar maar een punt lager dan in 2019. Van de wethouder horen we positieve berichten over Zoetermeerse scholen, weinig kinderen zijn buiten de boot gevallen. De credits hiervoor zijn voor de hardwerkende leerlingen, voor alle mensen die voor een school werken en voor de support van thuis. Maar onderbesteding in het onderwijs is wel een gemiste kans en daarvoor dient D66 straks een motie in die we mede-indienen. Ook de soepele overgang van de DSW naar De Binnenbaan is nogmaals het vermelden waard.

Zorgen hebben we over de verdere gevolgen van corona, voor sommigen moet de klap nog komen. Hoeveel bedrijven gaan er omvallen en hoeveel mensen raken hun baan nog kwijt? Hoeveel mensen hebben hulp nodig omdat hun sociale leven is weggevallen? Wat is de impact van de winkelleegstand voor de leefbaarheid van de stad? Is Zoetermeer daarop voorbereid? Hebben we daarvoor al de juiste keuzes gemaakt? Ook voor 2021 geldt dus: alle hens aan dek! De PvdA blijft zich hard maken voor inwoners die in de problemen zitten. Bezuinigingen op de minstbedeelden blijven voor ons taboe. Er zijn in 2020 gelukkig geen verdere bezuinigingen gedaan.

En dan het Sociaal Domein. De gemeente krijgt geen zicht op de uitgaven, onze kwetsbare jongeren kampen met stijgende wachtlijsten. De jeugdprofessionals ervaren een te hoge werkdruk. De coronapandemie deed dit geen goed. Vorig jaar is er in Nederland ruim 14.000 keer minder jeugdhulp gerealiseerd. Is dit goed nieuws of is hier sprake van een boeg golf die nog komt? Ook bij de WMO stijgen de kosten nog steeds en zoals Zó! Zoetermeer al aangaf, er zijn nog wat dingetjes bij de huishoudelijke hulp. De motie van Zó! Zoetermeer steunen we dan ook. De gemeenteraad gaf in 2020 ook unaniem aan dat we onze stad niet kapot willen bezuinigen en startte Raden in Verzet. Veel van onze ouderen kwijnden weg tijdens de lockdown. Daar hebben organisaties gelukkig oog voor gehad. Eenzame jongeren waren een onbekender fenomeen, maar ook dit wordt nu gelukkig opgepakt. De slogan 'bouwen naar behoefte' gaat uitkomen, alleen bouwen is niet genoeg. We moeten de opbouw van de hele wijk aanpakken. Er zijn veel huizen gesloopt waardoor er nu nog minder woningen in Zoetermeer zijn. We staan dus voor een flinke opgave, de PvdA houdt vast aan 27% goedkope huurwoningen en wil een instandhoudingstermijn van 25 jaar. Ook goedkope koop moet een plaatsje krijgen in onze stad, we dienen de motie van Zó! Zoetermeer over woningen in het jaarverslag mede in.

En tot slot voorzitter, wijkgericht werken is een van de speerpunten van het college. Er is al veel beleid gemaakt voor de twee pilots, maar na drie jaar hebben wij nog steeds geen enkel raadsvoorstel gezien over kaders, doelen en budgetten. De raad wordt daarmee buitenspel gezet en dat vindt de PvdA een buitengewoon slechte zaak. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bout, voor uw eerste termijn en dan ga ik over naar de fractie van de VVD. Mijnheer Duiven.

d. VVD

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. 2020, mijn voorgangers hebben het net ook al gezegd, was een bijzonder jaar. In grote mate natuurlijk beïnvloed door de coronacrisis die vanaf februari vorig jaar de Nederlandse samenleving en economie in een stevige houdgreep heeft genomen. De impact van de crisis raakt nog steeds velen in Zoetermeer. Afgelopen jaar zijn inwoners ziek geworden, of ze zijn nog steeds ziek en hebben dierbaren verloren, of een baan of business in rook zien opgaan. De crisis heeft ook veel van ambtenaren van Zoetermeer gevraagd en die inzet vindt nog steeds plaats. In navolging van degenen voor mij, spreek ik hier graag mijn waardering uit voor al die medewerkers van de gemeente die het afgelopen jaar, en nog steeds, hun beste beentje voor zetten.

De VVD vindt dat we trots mogen zijn op de veerkracht van de stad en het vermogen snel en anders te denken en dat mogelijk te maken. De uitvoering van de ondersteuningsmaatregelen bijvoorbeeld in de bijstand en voor ondernemers zijn bijvoorbeeld betrekkelijk snel en zorgvuldig en met veel veerkracht tot stand gekomen. Kortom, Zoetermeer als sterke overheid, waarvoor ik in het najaarsdebat ook heb gepleit. Never waste a good crisis, zo heet dat in slecht Nederlands. Hoewel de pandemie nog niet voorbij is. Op welke manier is het college voornemens de evaluatie op te zetten? Dus welke lessen zijn nu reeds te trekken uit de ervaringen uit 2020? Welke patronen of beleidsonderdelen bleken juist door de coronacrisis in 2020 al noodzakelijk te worden aangepast of te worden verbeterd? Kan het college daar iets over zeggen, welke lessen het alvast in 2020 heeft getrokken en wat dat voor de toekomst zou kunnen betekenen?

In de toelichting op het raadsvoorstel staat een passage die 2020 qua gemeentefinanciën in mijn opzicht in meerdere opzichten goed samenvat. Ik citeer 'Gesteld wordt dat het structureel begrotingsbeeld onverminderd negatief blijft en een incidentele meevaller is helaas geen oplossing voor een structureel probleem.' Nog steeds, en dus ook in 2020, vormen de hardnekkige tekorten op de WMO en de jeugdzorg de hoofdmoot van dat structurele probleem. Het Sociaal Domein is nog steeds een drassig en financieel levensgevaarlijk drijfzand waar we liever met een heel grote boog omheen sluipen. Het zou eigenlijk een innovatieplaats moeten zijn waar tijd, geld en ruimte is om beleidsbarrières te doorbreken en samen met alle betrokkenen te werken aan de zo vaak benoemde en veel geroemde bedoeling. Hoe komen we uit deze kramp? Dat is wat mij betreft en wat mijn fractie betreft nog onverminderd de vraag. Welke concrete stappen heeft het college in 2020 gezet en welke concrete resultaten zijn daarvoor of daaruit beschikbaar gekomen?

Met de Zoetermeerse gemeenteraad voorop zijn in 2020 de gemeenten in het land in verzet gekomen tegen het financieel beleid van het rijk op dit punt. Er gloort zowaar mogelijk succes aan de horizon. Een sterke overheid en dus ook een sterke gemeente zijn noodzakelijk in de grote opgave en transitie waar we voor staan. Dus meer geld is noodzakelijk. Echter, ook los van dat geld moeten we kritisch blijven op wat we wel kunnen en moeten doen binnen onze eigen beleidskaders en regioverbanden. We kunnen niet alleen of alleen maar naar Den Haag blijven kijken. Is er in 2020 naast de vele kleine pilots ook gewerkt aan ambitieuze plannen voor het moment – en ik hoop van harte dat het moment komt – dat er wel voldoende geld beschikbaar is uit Den Haag? Alle tekorten op de WMO zijn in 2020 hardnekkig en zorgwekkend gebleken, daarvoor dezelfde vraag: op welke wijze heeft het college zich in 2020 voorbereid op het benutten van eventueel komende financiële ruimte? Hoe eerder je bent voorbereid, des te makkelijker en sneller en beter je van de dan beschikbare middelen gebruik kunt maken.

Tot slot, het structureel begrotingsbeeld blijft onverminderd negatief, zo citeerde ik in de toelichting op het raadsbesluit. Ondanks het incidenteel positieve resultaat over 2020, is het zaak om zinnig en zuinig te blijven omgaan met belastinggeld. De impact van 2020 werpt daarmee zijn schaduw vooruit op 2021. En ook de jaren daarna, maar daar spreken we met elkaar over in het komende voorjaarsdebat. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar de fractie van het CDA. De heer De Jong.

e. CDA

De heer **De Jong** (CDA): Dank u wel. Ik wil mij excuseren voor de slechte verbinding die zo nu en dan bij mij wegvalt, ik hoop dat het goed gaat.

Voor vrijwel iedereen was 2020 een spannend jaar; een jaar vol onzekerheid, over de gezondheid van onszelf en onze geliefden, onzekerheid over wegvallende inkomsten en oplopende schulden. Een jaar van veel leed, leven in een tunnel waar geen eind aan lijkt te komen. Te midden van de ellende zagen we gelukkig ook saamhorigheid ontstaan en zorg voor elkaar. Belangrijke sprankjes van hoop. Het voorgaande maakt duidelijk dat 2020 een jaar is dat niet te vergelijken is met andere jaren. Dat moeten wij ons dan ook goed realiseren als we kijken naar de resultaten over 2020. Wij begrijpen dat er prioriteiten gesteld zijn, dat bepaalde taken niet zijn uitgevoerd, en dat dit resulteert in een overschot op de begroting. Wij begrijpen ook dat er nog geen goed beeld is van effecten die na-ijlen.

Van dichtbij maakten wij mee dat er enorm hard gewerkt is, in alle delen van de gemeentelijke organisatie en ook daarbuiten. Zorgpersoneel kreeg het enorm zwaar. We klaptten ons de blaren op de handen, en terecht! Intussen schakelde de gemeenteraad over op digitaal vergaderen. Al improviserend vonden we achter onze schermen onze weg naar een ander normaal. Ik wil iedereen in de organisatie bedanken, van bodes tot de griffie, van mensen actief in het Sociaal Domein tot de mensen die het onderhoud doen. Ook het college en de zorgwethouder. Zonder jullie tomeloze inzet waren we nooit gekomen waar we nu staan. De inzet van Raden in Verzet wil het CDA daarbij niet onvermeld laten.

Op de inhoud van het beleid legt het CDA enkele accenten, zoals ten aanzien van sportverenigingen, de financiën, de aanpak van ondermijning, en de aantrekkelijkheid van onze stad. Over financiën wil ik de zorg delen die ook door de VVD is ingebracht, over de incidentele meevallers waar structurele tekorten tegenover staan. Die zorg delen wij ook.

Sporten en bewegen is de beste investering in een goede gezondheid, zeiden we in het vorige resultaatendebat. Daarom hecht het CDA aan sterke verenigingen. Het doet ons pijn dat er middelen onbesteed zijn gebleven. Hoe staan de verenigingen er momenteel voor? En wat kunnen we extra voor hen betekenen? Dat vragen wij ons af.

De aanpak van misdaden die in georganiseerd verband worden georganiseerd, vindt het CDA belangrijk. Niet voor niets behoren deze misdaden tot het speerpunt van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Het baart ons zorgen dat het budget hiervoor binnenkort terugloopt. In de strijd tegen grote en tegen kleine criminaliteit dicht bij huis zal het CDA pleiten voor een meldpunt straatintimidatie. Wij kondigen het nu alvast aan.

De agenda van Zoetermeer 2040 maakt duidelijk dat we alle zeilen moeten bijzetten om de stad aantrekkelijk te maken. Het bouwen van nieuwe woningen biedt hiervoor kansen, met plek voor nieuwe woonconcepten waaronder ook flexwonen. Daarmee ontstaat een flexibele schil van woningen voor spoedzoekers op de woningmarkt. Hier ligt een nijpende behoefte. Wethouder, hoever bent u al met de realisering van de eerste flexwoningen?

Als wij denken aan een aantrekkelijker stad, dan kijken wij ook naar het onderhoud van de openbare ruimte. Dit heeft dringend een impuls nodig. Ook is er grote behoefte aan een sociaal innovatiefonds, bijvoorbeeld om langer thuis wonen voor de mensen op leeftijd ook echt bereikbaar te maken.

Voorzitter, ik ga afronden. 2020 was een jaar van overleven, we hebben het met elkaar gedaan. Samen staan we nu voor de taak om verder op te bouwen en door te pakken. En ja, zowaar, er gloort licht aan het einde van de tunnel. Dank u wel.

De voorzitter: Er is nog een vraag van mijnheer Duiven.

De heer Duiven (VVD): Ja voorzitter, ik hoop dat mijn timing goed was. Ik wilde het mooie betoog niet doorbreken, maar ik heb nog een verhelderingsvraag over een meldpunt intimidatie. Het voorstel werd gedaan helemaal ingekapseld in de aanpak van de criminaliteit en criminaliteitsbestrijding. Dat brengt me enigszins in verwarring want dat is toch een zaak van het openbaar ministerie? Althans, als je de strafrechtelijke koers volgt. Dus hoe stelt mijnheer De Jong zich voor dat op zodanige wijze in te richten dat we daar als gemeente over gaan?

De heer De Jong (CDA): Ik vind dat een heel goede vraag om mee te nemen in de verdere uitwerking. Ik zou zeggen, wacht u tot het voorjaarsdebat want dit is inderdaad het lijntje naar het voorjaarsdebat. Dat gaan we concreet maken en ik neem uw aandachtspunt daarin graag mee.

De voorzitter: Is dat voldoende? Ik denk het. Ik zie geen reactie, bedankt. Dan gaan we over naar de fractie van de PVV, de heer Mooiman.

f. PVV

De heer Mooiman (PVV): Dank u wel voorzitter, de jaarstukken staan onvermijdelijk vol in het teken van de coronacrisis, zowel financieel, als maatschappelijk. Voor de gemeente hebben de gevolgen van de coronacrisis en de maatregelen geleid tot een andere invulling van taken met meer kosten en/of minder inkomsten. Zo kregen instellingen en verenigingen steun in de vorm van huurkorting of extra subsidie. Voor deze onverwachte meerkosten konden in 2020 gelukkig gemeentelijke middelen worden vrijgemaakt. De coronacrisis en de impact daarvan op de algehele maatschappij, onze ondernemers en onze inwoners, is echter nog niet voorbij. Het is daarom van belang dat we naar mogelijkheden blijven kijken om steun te bieden waar nodig en mogelijk. We willen ook een woord van dank aan het college en de ambtenarij uitspreken voor de geleverde inzet ten aanzien van de bestrijding van de effecten van de coronacrisis, maar ook voor de continuïteit van de gemeente. Ambtenaren hebben dag in, dag uit keihard gewerkt, veelal gepaard aan het maken van overuren, om de gemeente niet alleen draaiend te houden, maar ook om steun te bieden aan hen die dat nodig hadden en hebben. Dit terwijl zij zelf ook in unieke omstandigheden het werk moesten verrichten en de werkdruk hoog is. Dat verdient absoluut erkenning en dank.

De structurele meerjarige financiële situatie van de gemeente Zoetermeer blijft zorgelijk. Dat komt vooral, nog steeds, door de oplopende kosten voor de jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning. Er wordt dan ook terecht gesteld dat het positieve resultaat van € 4 miljoen op de jaarrekening van 2020 door een eenmalige meevaller en het stilvallen van veel activiteiten een vertekend beeld geeft.

Zo worden uitgestelde kosten van 2020 immers later alsnog verwacht. Ondanks de hoopgevende berichtgeving van de afgelopen dagen blijft er een structureel tekort en laten we hopen dat het kabinet snel, maar ook volledig over de brug komt.

Waar het gaat om de producten en prestaties die voor een deel ook vertekend zijn vanwege de crisis, hebben we nog wel enkele opmerkingen. In 2020 is een lichte woningkrimp te zien, dit komt voor een groot deel door de herstructurering in Palenstein. Tegelijkertijd zijn er in 2020 ook minder woningen gebouwd dan de raad als doel heeft gesteld. Per saldo is de netto voorraad gekrompen met 37 woningen en alhoewel er een uitleg ligt, is dit in een tijd van forse woningnood natuurlijk wrang om te moeten constateren. Het is daarom goed dat de Entree weer een stap dichterbij is gekomen want die is broodnodig om aan deze prangende behoefte te voldoen.

Aan het begin van ons betoog hebben we al even gewezen op de forse impact van de coronacrisis op de maatschappij en de ondernemers. Het jaar 2020 leek economisch goed van start te gaan, tot corona alles op zijn kop zette. Met name de horeca, evenementenorganisaties en de kleine ondernemer hadden en hebben het zwaar. Voor 2020 zijn de totale economische gevolgen van de coronacrisis voor verschillende sectoren nog niet geheel inzichtelijk. Het college geeft aan dat het aantal faillissementen in 2020, voor zover bekend, gelijk is gebleven aan het aantal in 2019. Maar veel experts en publicaties waarschuwen voor de grote golf die nog komen gaat. We vragen het college her ook aandacht voor te houden.

Tot slot blikken we terug op het thema Veiligheid waarover we de nodige zorgen hebben. De prestaties geven een ander beeld dan in gebruikelijke jaren, bijvoorbeeld waar het gaat om het aantal woninginbraken. We vinden het aantal van 188 woninginbraken in een jaar van corona waarin veel mensen thuis zaten, heel erg fors. Dat zijn er maar twaalf minder dan in 2019, een jaar zonder corona. We zouden graag willen weten wat het ophelderingspercentage was en of de 10% dit keer wel gehaald is. Tevens horen we graag hoe de aanpak geïntensiveerd kan worden om de cijfers te verbeteren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat is een mooie timing, ik wilde net vragen te gaan afronden. Dank u wel voor uw eerste termijn, het was net of ik bij veiligheid ineens wilde inbreken, maar dat was niet zo. Dan mevrouw Bink, Zoetermeer Vooruit.

g. Zoetermeer Vooruit

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Zoetermeer Vooruit zal de komende vier minuten terugkijken op het afgelopen jaar en wel op een positieve manier. Zoetermeer Vooruit kan u verzekeren dat dit best moeilijk is, je bent geneigd om in deze periode die we hebben meegemaakt van de pandemie, de positieve kijk op het leven en dus ook op de jaarrekening mogelijk te verliezen. Voorzitter, de gemaakte extra kosten tijdens de pandemie werden bijna allemaal door de overheid vergoed. Werkzaamheden zijn uitgesteld en doorgeschoven. Met € 4 miljoen staan we nog net niet in het rood, dus voorlopig positief.

Zoetermeer Vooruit vindt het belangrijk om een positieve houding te hebben, te houden en te brengen in de stad. We moeten het niet mooier maken dan het is, maar we hoeven ook niet te somberen, wij kijken liever vooruit. Zoetermeer Vooruit wil eerst aandacht vragen voor de medewerkers binnen de organisatie. We zijn blij dat er een dalende trend te zien is in het langdurig ziekteverzuim en we hopen dat deze positieve lijn wordt doorgezet. Medewerkers die zich dagelijks inzetten voor onze stad, mooi. Raden in Verzet heeft onder leiding van onze drie musketiers actie gevoerd en deze actie begint zijn vruchten af te werpen. De VNG heeft de arbitrage gewonnen en er is zicht op geld. Mogelijk € 1,9 miljoen. Een positieve uitslag hadden we gehoopt, maar nu is het bijna zeker.

Op onze vragen over huisvestingsbehoeften onder kwetsbare inwoners kreeg ik als antwoord dat bureau Ecorys onderzoek heeft gedaan naar de huisvesting van onze kwetsbare inwoners. In het vierde kwartaal van 2021 zal de woonvisie worden besproken. We borduren nog even door op onze kwetsbare inwoners. Op de stadsboerderij het Buitenbeest is na het faillissement van de vorige eigenaar in de ruimte van het pannenkoekenhuis met Tuingezel een nieuwe huurovereenkomst gestart. Hier komen kwetsbare inwoners, vaak mensen met dementie, samen om zo lang mogelijk aan het gewone leven deel te kunnen nemen. De cliënten geven met deskundige begeleiding een positieve draai aan hun leven door zinvolle activiteiten en zinvolle bezigheden. Op deze manier houden ze de positieve kijk op het leven vast. Op de vraag van Zoetermeer Vooruit waarom er minder mensen gebruikmaakten van de ZoetermeerPas, gaf het college aan dat na een uitgebreide campagne over het automatiseren van de ZoetermeerPas minder inwoners hiervan gebruik hebben gemaakt. Het blijkt dat inwoners die actief gebruikmaakten van de ZoetermeerPas hun pas hebben geactiveerd, maar er moet nu iets gedaan worden. De cheques vallen niet meer op de mat. Op deze manier wordt het kaf van het koren gescheiden. Dat kun je negatief vinden, maar volgens Zoetermeer Vooruit kun je het ook posi-

tief bekijken. Zoetermeer Vooruit hoort graag van de wethouder of zij positief kan bevestigen dat ze er echt, echt alles aan heeft gedaan om iedereen te bereiken.

Inwoners zijn het groen meer gaan waarderen in hun omgeving, fijn want we hebben heel veel mooi groen en er komt nog meer bij inheems groen bij. Drie Tiny Forests en het Hof van Seghwaert heeft de primeur. Hier heeft de eerste digitale bijeenkomst met buurtbewoners al plaatsgevonden. Waarschijnlijk is in juni het vervolg, op locatie. Als alles volgens plan verloopt, is er in november van dit jaar de plantdag. Zoetermeer Vooruit vindt dat Tiny Forests een positieve invloed hebben op de verbinding, de ontmoeting en de samenwerking in de stad.

Ik ga afronden, Zoetermeer Vooruit gelooft dat je met gezond verstand, creativiteit, aandacht en respect voor alle inwoners en voor de natuur, goed onderwijs, bestrijding van armoede, huisvesting en een positieve houding van Zoetermeer de plek kunt maken waar alle inwoners een positieve bijdrage aan kunnen leveren. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink, voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar Fractie Van den Berg en geef mevrouw Van den Berg het woord, gaat uw gang.

h. Fractie Van den Berg

Mevrouw **Van den Berg** (Fractie van den Berg): Dank u wel voorzitter. Voorzitter, aanwezigen en mensen die thuis meeluisteren. De tijd gaat zo snel dat ik het gevoel heb dat 2020 al lang achter ons ligt, maar de gevolgen van corona zijn nog niet volledig te overzien. Ik spreek mijn complimenten uit aan allen binnen de gemeente die zich ingezet hebben om die gevolgen zo zacht mogelijk te laten landen bij de inwoners. Een deel van de Enecogelden kon ingezet worden om steun te verlenen waar nodig. Dat is iets om heel dankbaar voor te zijn. Ik ga geen lang verhaal houden over vorig jaar, corona heeft een sterke invloed gehad op alles dat op de planning stond. Veel staat nog steeds in de wacht om uitgevoerd te worden.

Ik wil wel graag een aantal punten aanstippen waar dit college naar mijn mening wat steekjes heeft laten vallen die onnodig waren. Je kunt corona tenslotte niet overal de schuld van geven. Mijn grootste punt van kritiek betreft voornamelijk het onderwerp dienstverlening. Het bereik van minimaregelingen bijvoorbeeld is sterk gedaald. De ZoetermeerPas wordt alleen nog op aanvraag en digitaal verstrekt. Fractie Van den Berg maakt zich zorgen dat nieuwe rechthebbenden of digitaal minder vaardige mensen nu niet worden bereikt. De ZoetermeerPas digitaal maken en dan roepen dat we daarmee de doelgroep bereiken, is natuurlijk onzin. De enige die je hiermee bereikt, zijn de mensen die en digitaal vaardig zijn, en mensen die niet al tot de nek toe vol zitten met regelingen en dit gedoe er niet nog bij kunnen hebben. In het kader van toegankelijkheid moeten we ook zorgen voor de mensen die niet digitaal vaardig zijn, en dat zijn er meer dan we weten.

In 2020 is ook de onafhankelijke cliëntondersteuning van start gegaan. Niet bij iedere doelgroep is dat bekend. Bekendheid bij cliënten en mantelzorgers met de onafhankelijke cliëntondersteuning is iets gestegen, van 20% naar 23%. Dat is nog steeds erg weinig. Drie vierde deel van de mantelzorgers weet dus niet waar ze naartoe moeten met vragen over regelingen als respijtzorg, gesprekken met professionals, contact met andere mantelzorgers en noem maar op. Fractie Van den Berg hoopt volgend jaar hogere percentages te zien.

Uit het jaaroverzicht blijkt nog iets opmerkelijks. De tevredenheid met de huishoudelijke hulp is gedaald. En die daalt al een paar jaar. Daarom dient Fractie Van den Berg de motie van Zó! Zoetermeer mede in om te onderzoeken wat deze afname van waardering veroorzaakt. Maar ook de ontzorging van inwoners op het vlak van duurzaamheid is eigenlijk nauwelijks van de grond gekomen. De overvolle milieueilanden zijn veel inwoners een doorn in het oog en zijn zeker niet bevorderlijk voor het scheiden van afval. Gelukkig zijn ook veel zaken goed gegaan dit jaar. De Binnenbaan is gestart en veel ondernemers konden rekenen op financiële steun dankzij de overheid.

Nog even over dienstverlening, blijkbaar de achilleshiel van dit college. Het rapportcijfer voor participatieprocessen is echt te laag, 6.3. Erg ambitieus leek dit college ook niet te zijn, begroot was een 6.6. Doet dit college aan een zesjescultuur? Als dit college zich voor dienstverlening net zo in zou zetten als voor citymarketing welk rapportcijfer zou het college dan krijgen?

Wat fijn dat er zo veel tijd en inzet in de schuldhulpverlening is gestoken, mijn complimenten hiervoor. De wachtlijsten voor sociale woningen zijn ook het afgelopen jaar niet korter geworden. Met de ambities die dit college heeft op het vlak van wonen, zal dat, vrees ik, ook niet snel gaan gebeuren. Maar inventarisatie van de woningvoorraad kan wel op meerdere gebieden helderheid bieden. Daarom dient Fractie Van den Berg de motie van Zó! Zoetermeer, namelijk over het overzicht van woningen, mee in om deze inventarisatie aan de jaarrekening toe te voegen.

Het actiecomité Raden in Verzet wil ook ik hier graag benoemen. We mogen trots zijn op zo'n comité en hun harde werken lijkt nu toch echt vruchten af te werpen. Inmiddels kan ook in Zoetermeer gevac-

cineerd worden. Daarmee leveren we een enorme bijdrage aan het stoppen van dit virus en dit zal veel levens redden, zowel fysiek als psychisch. Tot zover de bijdrage van Fractie Van den Berg. Ik dank iedereen hartelijk voor de aandacht.

De voorzitter: Dank u wel voor uw eerste termijn, mevrouw Van den Berg. Dan ga ik over naar PDvZ, mijnheer Blansjaar. Gaat uw gang.

i. Partij Democratie voor Zoetermeer

De heer Blansjaar (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Het woord participatie komt maar liefst 88 keer voor in de jaarrekening. Sinds 2020 gaat samenspraak verder onder de noemer participatie. Op dertien projecten konden inwoners meepraten. Het leverde veel protesten op. Er zijn genoeg voorbeelden waar de participatie beter had gekund. Veel projecten waren in beton gegoten. Ging dan alles fout? Nee, gelukkig niet. Maar van fouten kun je leren. Neem nu de Mall of the Netherlands bij onze buurgemeente. Omwonenden hadden destijds hun ongerustheid uitgesproken over mogelijke verkeersproblematiek. Het college wuifde daar alles weg. Vorige week heb je het resultaat kunnen lezen: inwoners konden hun huis niet meer bereiken, Zo'n verkeerschaos is er steeds. Alles zat vast. Alle geruststellende woorden ten spijt. Staat ons dit ook te wachten bij het Entreegebied? Zijn de inwoners die met de participatie meedoen nu zo dom? Is het college het eens met de PDvZ dat er beter naar de inwoners moet worden geluisterd en dit ook omgezet moet worden in daden?

Neem nu de luchtkwaliteit. Bij de uitvoering van de MER wordt de luchtkwaliteit beoordeeld door de toetsing van ontwikkelingen aan de wettelijke normen en prognoses ten opzichte van de verkeersintensiteit. Er zijn geen kustmetingen gedaan volgens het model van het NSL, voldoet Zoetermeer straks aan de normen. Dit is te bizar voor woorden, een MER op basis van aannames die geen resultaten bevat en dat als uitgangspunt nemen. Wij en vele inwoners horen graag van het college of dit klopt en hoe het dan zit.

Het doel om het restafval verder terug te dringen ten opzichte van 2019 is vanwege het vele thuis zijn en thuiswerken niet gehaald. Deze stelling kunnen we bij de PDvZ niet delen. Het wordt steeds moeilijker om je gescheiden afval ergens te deponeren in Zoetermeer. Overvolle containers bij de milieupleinen zijn het gevolg. Moet hier niet op worden ingegrepen? Dit door er bijvoorbeeld voor het weekend te zorgen dat de containers leeg zijn. Ook het wegbrengen moet toegankelijker worden. Nu moet je het ruim van tevoren bedenken als je iets wilt wegbrengen, dit zou beperkt kunnen worden tot maximaal een uur van tevoren. Waarom is dat nog niet gebeurd? Het lijkt erop dat het huidige beleid erop gericht is een zo groot mogelijke puinhoop te creëren om Diftar te kunnen invoeren. We hebben nog een vraag aan de wethouder: waarom wordt nu niet begonnen met het voorlichten en gescheiden inzamelen van afval? We horen het graag van de wethouder.

Goed onderwijs is heel belangrijk, zeker nu blijft dat het niveau in Zoetermeer achterblijft.

De voorzitter: Mijnheer Blansjaar, er is een vraag van u. Mijnheer Duiven.

De heer Duiven (VVD): Dank u wel voorzitter, bij de opsomming van dingen die allemaal niet goed gaan, is er veel herkenning want de heer Blansjaar heeft het eerder in 2020 opgevoerd. Maar op een gegeven moment poneerde hij een stelling, of eerder een veronderstelling, dat het college willens en wetens bezig is van Zoetermeer een puinhoop te maken. Dan paraphraseer ik even. Dat vind ik nogal een boude stelling of veronderstelling. Kan mijnheer Blansjaar even een stevig fundament onder die uitspraak leggen? Ik vind het wat ver gaan, ik vind dat een verwijt maken aan het college dat redelijkerwijs geen stand houdt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Blansjaar.

De heer Blansjaar (PDvZ): Natuurlijk kan ik dat. Als je week in, week uit, en elk weekend een grote puinhoop op de milieupleinen hebt, en je grijpt niet in, dan ben je willens en wetens een puinhoop van Zoetermeer aan het maken. Je probeert afval in te zamelen en je probeert mensen te motiveren om gescheiden afval weg te brengen en vervolgens zorg je niet dat op tijd de containers leeg zijn. Als je ziet dat er een keer iets te veel is, oké, maar het is structureel. Als je structureel niet ingrijpt, blijft het een puinhoop en daar heb ik me op gebaseerd. Ik vind dat geen botte uitspraak maar een constatering van feiten.

De voorzitter: Ik zie geen vervolgvraag, gaat u verder.

De heer Blansjaar (PDvZ): Goed onderwijs is belangrijk, zeker nu blijft dat het niveau in Zoetermeer

achterblijft. We steunen de motie van D66 die oproept om extra middelen breder in te zetten en die-
nen die mede in. Tot slot bedanken we alle ambtenaren die in deze vreemde tijd met verhoogde
werkdruk hebben moeten werken, tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar. Dan gaan we naar de LHN, mevrouw Van Leeuwen.

j. LHN

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Over het algemeen is de LHN
tevreden over het in 2020 gevoerde financiële beleid. De financiële kengetallen zijn grotendeels op
orde en we geven een compliment daarvoor. Het spreekt voor zich dat het weerstandsvermogen nog
wel omhoog moet. En daarvoor verwachten we dan ook plannen. De afgelopen periode is er een ste-
vige lobby gevoerd, zowel vanuit de raad, als vanuit het college om hogere rijksbijdragen te krijgen
voor de jeugdhulp en de WMO. We zien daar ook fikse tekorten, alhoewel we de negatieve invloed die
door de invoering van het abonnementstarief in de WMO wordt genoemd, nog niet zo goed terug kun-
nen vinden. De tekorten binnen de WMO lijken te zijn ontstaan door het faillissement en doordat er
meer gebruik van wordt gemaakt. Daar staat tegenover dat we vanuit het rijk € 13 miljoen meer heb-
ben ontvangen in de algemene uitkering. Wat zijn de verwachtingen voor de algemene uitkering en
worden eventuele tekorten in het Sociaal Domein daardoor ook niet gedekt? Daarnaast heeft de ge-
meente een hogere rijksbijdrage ontvangen voor de bijstandsuitkeringen van € 2,5 miljoen. Alle plus-
sen en minnen opgeteld is de gemeente Zoetermeer er nog goed uitgesprongen, we zijn daarom
vooral benieuwd naar het meerjarig financieel perspectief en de zorgen daarover.

Nu programmagewijs onze opmerkingen.

Programma 1, Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie. Ondanks de vele inspanningen, lukt het
niet om een voldoende percentage vroegtijdig schoolverlaters terug te dringen. Wat is de analyse van
het college hierop en wat gaat het daaraan doen? Door steunmaatregelen is het aantal faillissementen
bijna ongewijzigd gebleven. Daar zijn we uiteraard blij mee, maar we vragen ons af: is dit geen uitstel
van executie? We zijn blij dat Zoetermeer niet zuinig is waar het gaat om financiële steun voor het
onderwijs. De uitgaven op dit beleidsterrein zijn aanzienlijk hoger dan de inkomsten. We vinden het
belangrijk dat Zoetermeer blijft investeren in kwalitatief goede schoolgebouwen en een gevarieerd
dekkend onderwijsaanbod.

Programma 2, Samenleven en ondersteunen. LHN heeft er al eerder vragen over gesteld en vindt
nogmaals dat er geen sprake mag zijn van achterstanden bij het afhandelen van WMO-meldingen.
Dat gaat om kwetsbare inwoners met een hulpvraag, veelal ouderen. LHN staat voor een adequate en
meedenkende opstelling van de gemeente om kwetsbare ouderen van de benodigde ondersteuning te
voorzien. U weet dat LHN zich hard maakt voor goede zorg in de stad en een ziekenhuis in Zoeter-
meer is voor ons een noodzaak. We zijn ook blij met de betrokkenheid van het LangeLand Ziekenhuis
bij het opstellen van een plan voor een toekomstbestendige gezondheidszorg in Zoetermeer.

Programma 3, Leefbaarheid, duurzaamheid en groen. Door meer thuiswerken is er minder bedrijfsaf-
val en meer huishoudelijk afval. LHN denkt dat de wereld na corona nooit meer hetzelfde wordt en er
structureel meer thuisgewerkt zal worden. Hoe heeft dat een plek gekregen in het afvalbeleid? In die
zin verwijs ik ook naar de vorige spreker.

Programma 4, Vrije tijd. We zien dat er gesprekken zijn met SilverDome over het behoud van schaats-
sen voor Zoetermeer. Daar zijn we blij mee. We vinden schaatsen een niet weg te denken sport in
Zoetermeer.

Programma 5. Op zich zien de cijfers er goed uit als het gaat om veiligheid. We missen echter belang-
rijke aspecten als wapenbezit en drugsgebruik onder jongeren. We zien daar landelijk een toename
en missen de doorvertaling naar de Zoetermeerse situatie. Onlangs nog beroofde een negentienjarige
jongen, een Zoetermeerse jongeman, in Rotterdam een zeventienjarige jongen van het leven. Daar
krijgen we rillingen van. Kan het college in de toekomst in de jaarrekening hier ook meer aandacht aan
geven zodat we een duidelijker beeld krijgen van hoe het zit met wapenbezit en drugs?

Programma 6, Dienstverlening en participatie. We zien een toename in klachten die tevens niet tijdig
worden afgehandeld. We vragen daarom meer aandacht daarvoor en worden graag geïnformeerd als
er meer vertragingen zijn. LHN is blij dat samenspraak nu echt is vervangen door participatie in de
communicatie. Desalniettemin zijn we ontevreden over de waardering voor de participatie. Die blijft al
jarenlang achter bij de ambities.

Programma 7, Inrichting van de stad. Opnieuw is het niet gelukt om de woningvoorraad met de voor-
genomen 700 woningen uit te breiden. We zien wel veel inspanningen maar die moeten zich nu echt
gaan vertalen naar huizen voor onze inwoners. Kunnen we daarop rekenen? We zijn verheugd dat
Gymworld en de renovatie van De Limiet binnen termijn en budget zijn afgerond. Daarvoor willen we
waardering uitspreken voor de ambtelijke organisatie en het college. LHN zou helemaal tevreden zijn

als FC Zoetermeer ook na jaren een oplossing kan krijgen. Kunnen we daar ook straks mooie resultaten verwachten? Daar wil ik het voor nu even bij laten, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Leeuwen, voor uw eerste termijn, dan ga ik over naar de fractie van D66. Mijnheer Zamani.

k. D66

De heer **Zamani** (D66): Dank voorzitter. Het einde van de coronatijd lijkt in zicht. We komen uit een donkere tunnel waarin we onszelf noodgedwongen opgesloten voelen. Aan het einde doemen in het volle daglicht echter weer de bekende grote vraagstukken voor ons op. Wat doen we aan het economisch en maatschappelijk herstel? Aan de toenemende en geconstateerde kansen op gelijkheid? De klimaatcrisis? En voldoen we tijdig aan de stikstofproblematiek? En hoe ledigen we het woningtekort? Geen gemakkelijke vragen maar vragen waar we zorgvuldig en in participatie met onze inwoners in al hun diversiteit een antwoord op moeten zien te vinden.

Vandaag blikken we terug op de toch wel donkere coronaperiode en stippen we enkele mijlpalen aan, en enkele zorgpunten. De zorg vormt voor D66 een belangrijk onderdeel van de fundamentele verandering. De WMO-ondersteuning moet zowel kwantitatief, kwalitatief als financieel toekomstbestendig worden. De door het college georganiseerde themabijeenkomst heeft D66 echter niet overtuigd voor wat betreft het verantwoord realiseren van de kostenreductie. Graag blijven we geïnformeerd over de voortgang van de verkenning hierover.

De afgelopen maanden zijn voor iedereen ingewikkeld en zwaar geweest maar zodra de samenleving weer open kan, moeten we zorgen dat toegankelijkheid voor alle Zoetermeesters geldt. We zijn blij dat de adviezen van de Toegankelijkheidsraad ook in 2020 door de raad gehoord zijn. Nu moeten we ervoor zorgen dat deze ook voor iedereen tot een toegankelijk Zoetermeer leiden.

De **voorzitter**: Mijnheer Zamani, ik onderbreek u even er is een vraag van mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank voorzitter, even een vraag met betrekking tot de passage over de WMO. Mijnheer Zamani roept het college op de raad geïnformeerd te houden over de voortgang. Het zou niet mooi zijn als we niet over de voortgang zouden worden geïnformeerd, ongeacht of die vraag wordt gesteld, maar is de heer Zamani het eigenlijk niet eens met wat ik in mijn betoog heb aangegeven, namelijk dat we eigenlijk meer van het college zouden moeten verwachten, in ieder geval anticiperend op de ontwikkelingen? En dat het college ook binnen het bereik van de eigen mogelijkheden concrete stappen moet gaan zetten? Het kan toch niet alleen blijven bij het geïnformeerd blijven en wetende dat we steeds maar achterlopen en tekorten opdoen? Hoe kijkt mijnheer Zamani daar tegenaan?

De **voorzitter**: Mijnheer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Zoals mijnheer Duiven zegt, constateren we een groot probleem in ons zorgsysteem, en dat constateren we landelijk eigenlijk, niet alleen in Zoetermeer. We moeten niet doen alsof het alleen maar een Zoetermeers probleem is. Dat is het niet. Een deel van de oplossing is inderdaad meer geld door de bijdrage van bijvoorbeeld Raden in Verzet, vanuit Den Haag. Maar een ander deel is daadwerkelijk hoe we omgaan met onze zorg. Daarin ben ik het met mijnheer Duiven eens dat we daar kritisch naar moeten kijken. Daarom volgen we dat zorgvuldig en we zijn tot dusver niet tevreden met wat het college heeft gepresteerd. Daarom is het inderdaad dat we dat hier benadrukken vandaag.

De **voorzitter**: Ik zie geen reactie meer van mijnheer Duiven. Ik ga ervan uit dat zijn vraag afdoende is beantwoord. Nee, toch niet, hij komt net binnen, mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ja voorzitter. Hier wrekt zich het feit dat ik nooit een typediploma heb gehaald dus ik moet het met een vinger heel snel herstellen. Ik heb goed naar het antwoord van mijnheer Zamani geluisterd en halverwege dacht ik 'hé, hij gaat de goede kant op, hij is het met mij eens dat er actie wordt gevraagd', maar in het tweede deel zakt hij weer terug naar de passiviteit en lijdzaamheid van 'we worden graag geïnformeerd'. Was dat even een faux-pas? Bedoelt mijnheer Zamani eigenlijk te zeggen 'nee hoor, we zijn ook vanuit D66 gericht op het daadwerkelijk zetten van stappen en actief blijven op het dossier en zoeken naar oplossingen binnen het eigen domein en het eigen bereik?'

De **voorzitter**: De heer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Zeker voorzitter, tegelijkertijd realiseren we ons ook dat dat geen makkelijke oplossing is. Dus als de VVD of mijnheer Duiven die oplossing wel denkt te kennen, dan horen we dat graag en steunen we dat natuurlijk.

De **voorzitter**: Dank u wel. Gaat u verder. Wellicht dat mijnheer Duiven daar in zijn tweede termijn op terug kan komen.

De heer **Zamani** (D66): Ja. Vrijwilligers zijn het cement van de samenleving maar het percentage vrijwilligers is teruggelopen in 2020. Graag een toezegging van de wethouder dat zij zich tot het uiterste gaat inspannen om het aantal vrijwilligers weer op het beoogde percentage te krijgen.

Terugkijkend op 2020 is Zoetermeer zeer veerkrachtig gebleken. Zo ook de cultuursector. In de uitdagende coronaomstandigheden kwam de nieuwe cultuurvisie tot stand. Het participatietraject met inwoners en instellingen resulteerde in een breedgedragen visie, een compliment daarvoor aan de culturele spelers en de ambtelijke organisatie.

Wat wonen betreft, is per saldo de woningvoorraad netto gekrompen in 2020. En dat met het huidige woningtekort. Het is ondanks de krimp goed te constateren dat er voor ongeveer 6000 woningen projecten onder handen zijn.

Als we kijken naar onderwijs bedraagt de onderschrijving op het rijksbudget onderwijsachterstandenbeleid voor 2020 € 1,5 miljoen. Vorig jaar hebben we aandacht gevraagd voor de onderuitputting op het OAB. We zijn ervan overtuigd dat de inzet op jonge leeftijd bijdraagt aan het voorkomen van problemen op latere leeftijd, dat scheelt verdriet, zorgen bij de betrokkene en scheelt later kosten in de jeugdhulp. Daarom de oproep aan de wethouder om te voorkomen dat de niet-ingezette € 1,5 miljoen moet worden terugbetaald. Daar heeft D66 wel ideeën over. We willen de kinderen laten profiteren van het budget door de doelgroepdefinitie aan te passen van 'kinderen met een achterstand' naar 'kinderen met een risico op een achterstand'. Hierdoor kunnen we deze middelen veel breder en preventiever inzetten. Daarom dienen we een motie in samen met GroenLinks en Zó! Zoetermeer, PvdA en PDvZ.

Afsluitend. We spreken nu opnieuw de hoop uit dat we met ons allen, ondanks alle of misschien wel als gevolg van alle tegenslagen enige wijsheid hebben opgedaan die ons van pas kan zijn bij het oplossen van de vraagstukken in het post-coronatijdperk. Dank ook vanuit D66 voor de inzet van alle mensen die zich dag in, dag uit hebben ingezet voor de stad. En de mensen van Raden in Verzet die hebben bijgedragen aan een krachtig statement tegen Den Haag. Dank voorzitter.

Motie nr. 21-05-16 ingediend door D66, Zó! Zoetermeer, PvdA, GroenLinks, PDvZ

Inzet onderbesteding OAB budget

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

constaterende dat:

- er sprake is van onderbesteding van de rijksbijdrage onderwijsachterstandenbeleid (OAB);
- bij niet-besteding van deze anderhalf miljoen euro het geld terugvloeit naar het rijk;

overwegende dat:

- uit het basisdocument Zoetermeer 2040 en het expertadvies van de ambtelijke organisatie van de gemeente Zoetermeer blijkt dat het opleidingsniveau in Zoetermeer achterblijft bij de groei in de regio en het landelijk gemiddelde;
- er dus op dit gebied nog verbetering mogelijk is;
- er in andere gemeenten voorbeelden aanwezig zijn waarbij dit geld breder wordt ingezet dan alleen uitbreiding van het voorschoolse educatie aanbod;

verzoekt het college:

- bij andere gemeenten te inventariseren hoe de extra middelen effectief kunnen worden ingezet zodat dit geld aan Zoetermeer ten goede komt, rekening houdend met de (strengere) eisen die de wet- en regelgeving stelt aan de inzet van deze middelen;
- de raad hierover voor het komende zomerreces over de mogelijkheden te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn mijnheer Zamani. Dan ga ik over naar de fractie van ChristenUnie-SGP. Mijnheer Weening, gaat uw gang.

I. ChristenUnie-SGP

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Zo op het oog een mooi resultaat, een plus van € 4,5 miljoen, met prima ondersteuning informatie zoals in de inleiding, waarvoor dank. Maar door corona zijn echter veel beleidsvoornemens in de ijskast beland en doorgeschoven naar 2021, wat het financiële inzicht wat vertroebeld. Zoals verwacht, zijn er hogere lasten bij jeugdzorg die opgevangen worden door een meevaller in de Algemene uitkering. Door de verkoop van Eneco-aandelen gaan we tevens schatkistbankieren. Ondertussen is van de € 96 miljoen die de verkoop heeft opgebracht al € 5 miljoen naar diverse potjes en het vermogen doorgestroomd. Daarmee wordt het weerstandsvermogen ondersteund. De vraag is of we nu blij worden van het jaaroverzicht van 2020. Niet echt. Immers, de problemen van de jeugdzorg zijn niet opgelost en worden naar onze mening ook niet alleen door meer geld opgelost. Maar wel door meer aandacht en betrokkenheid voor jongeren. De woningnood is ook in 2020 niet afgenomen, veel plannen worden uitgevoerd maar het lijkt wel dweilen met de kraan open. Nog steeds te weinig jongerenwoningen, te weinig doorstroom in de sociale sector en te weinig High End woningen om te zorgen dat bewoners ook een wooncarrière kunnen maken in deze stad en dat niet bij de burens gaan doen.

Een punt dat ik eerder heb gehoord, is iets waar we ons zorgen over maken, verrommeling van de stad noem ik het maar even. De vuilnisbakken rond terreinen waar veel horeca zit, denk aan het Stadshart en de Dorpsstraat, worden te weinig geleegd en dat geldt ook op de milieueilanden, daar loop je vaak naartoe terwijl alles vol is. Dat vinden we jammer.

Corona heeft het ook ons bedrijfsleven, en dan met name de horeca, lastig gemaakt. Al met al een ingewikkeld jaar. Zoetermeer is financieel gezond, al zijn er zorgen over de middellange termijn. Maar laten we deze situatie van de financiële gezondheid eens vertalen naar onze bewoners en zorgen dat zij weer zo veel mogelijk op eigen benen kunnen staan in het post-coronatijdperk. Dat moet de insteek zijn. Vanuit een langdurige depressie, zoals je het bijna zou noemen, waarvan we hopen dat die ten einde komt, met energie en middelen investeren in onze toekomst. Rest mij u complimenten voor deze jaarverantwoording en de bijzondere inzet tijdens de coronacrisis voor de ambtenaren door te geven via burgemeester en wethouders. Ook complimenten aan de collega-raadsleden die zich hebben ingespannen en burgemeester en wethouders in de strijd voor een rechtvaardige financiering van de lagere overheid. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weening, voor uw eerste termijn. Er staat nog de fractie van de SP, maar de heer Beij is niet aanwezig. Dus dan constateer ik dat daarmee de eerste termijn van de raad is afgerond en ik kijk even naar de klok. Er is een verzoek om een schorsing en dat ga ik ook honoreren dan kan het college zich even voorbereiden op de inbreng van de raad. Ik stel voor een kwartier te schorsen tot 19.45 uur. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en we gaan verder met de behandeling van de jaarstukken en daarvoor gaan we naar de eerste termijn van het college. Als eerste naar wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Dank u wel voorzitter. Terecht en begrijpelijk hadden alle fracties het over corona want vorig jaar, 2020, was een ongekend bizar jaar. We gingen van lockdown naar lockdown, via een omvangrijk lokaal coronanoodfonds, naar test- en vaccinatielocaties in onze eigen stad en de impact op Zoetermeer was en is enorm. Dat had begin 2020 echt niemand zich kunnen voorstellen. Toch staan we hier nu en ik denk dat we trots mogen zijn, velen van u zeiden dat al, op hoe we onze stad de pandemie tot nu toe doorstaat. Trots op de veerkracht van velen in onze stad, zoals ook bijvoorbeeld onze maatschappelijke partners en de vele gezinnen en al die anderen die het pittig hebben gehad, maar we zijn er natuurlijk nog niet. De komende jaren is er nog genoeg te doen.

Voorzitter, dank voor alle complimenten die de fracties hebben uitgesproken, vooral die over de ambtelijke organisaties en de wethouder van P&O, wethouder Iedema, zal daar uitgebreider op ingaan. En ook heeft u het allemaal wel op de een of andere manier over de financiële positie van onze gemeente gehad en helaas is ook dat terecht want ook 2020 laat zien dat het financieel niet goed gaat, nog steeds niet goed gaat, in Zoetermeer. Zelfs niet na eerdere ingrijpende bezuinigingen en dat eigenlijk nog deels financieel zonder corona.

Aan het begin van de pandemie heeft het rijk beloofd dat gemeenten gecompenseerd zouden worden voor de extra kosten. Terecht want dat was hard nodig, financieel, maar ook gewoon omdat het ging

om onverwachte nieuwe crisistaken. Daar hoort een fatsoenlijke compensatie bij. En wat blijkt? Het rijk houdt zijn woord! Het rijk laat zien dat het eigenlijk heel goed in staat is om in dit geval de extra kosten voor corona bij gemeenten heel goed in te schatten en onze lagere opbrengsten heel goed in te schatten. Dus tegen het kabinet wil ik ook gewoon zeggen: zie je wel, jullie kunnen het wel! Maar dat ontbreekt bij heel veel andere zaken en het meest duidelijk in 2020 waren dat natuurlijk de jeugdhulp en de WMO. Aantoonbaar krijgen gemeenten veel te weinig geld. Zelfs een arbitragecommissie heeft nu duidelijk uitgesproken dat gemeenten recht hebben op heel veel extra geld. En dat het stelsel aanpassingen nodig heeft. Naast de eigen verantwoordelijkheden die we natuurlijk zelf ook hebben voor de lokale uitvoering van het stelsel. Die uitspraak en duidelijkheid over extra geld is goed nieuws en natuurlijk ook terecht. Zoetermeer zegt dat al jaren en recent ook heel actief via het Actiecomité Raden in Verzet. En met succes. Door het comité zijn colleges en raden echt in actie gekomen dus complimenten voor de actieve houding van de raad en zeker het comité. Maar het kabinet moet nu echt tot besluiten komen. Structurele compensatie aan een volgend kabinet overlaten, is domweg asociaal. Er is geen behoefte aan eenmalige pleisters, er is geen behoefte aan meer geld voor meer taken. Nee, we hebben structurele financiële middelen nodig voor de taken die we nu uitvoeren, dus kabinet, kom snel met vele miljarden over de brug. Compenseer ons eindelijk structureel! Bij corona hebben jullie laten zien dat jullie weten wat we nodig hebben, dus jullie kunnen het wel. Kom financieel over de brug. Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Rosier. Dan ga ik naar wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel voorzitter en dank voor een aantal complimenten dat ik heb gekregen, onder andere van Zó! Zoetermeer. Bijvoorbeeld voor de acties op social media voor schuldhulpverlening. Daar zijn we al een tijdje geleden mee gestart en we zien ook langzaam dat die boodschap steeds bekender wordt. Dus daar zullen we nog wel een tijdje mee doorgaan. Want u ziet in die portefeuille dat – ik hoorde het een aantal fracties ook zeggen – we de faillissementen nog niet zien toemen en het aantal mensen dat aan de poort aanklopt voor re-integratietrajecten omdat ze in de bijstand komen, neemt ook nog niet enorm toe, maar we verwachten natuurlijk – ook dat zei u terecht – dat dat op een keer wel komt als de steun van de overheid afneemt of stopt. Als we weer over zijn gegaan naar de nieuwe samenleving die na deze coronapandemie weer doorgaat. En ja, daar houdt het college rekening mee. Daar kijken we naar en daar zijn we ook over in gesprek, ook met het kabinet en ook binnen VNG-verband om te zien wat er dan nodig is. U stelde terecht ook de vraag 'kunt u al iets aangeven van wat u in 2021 gaat doen op het gebied van re-integratie om de trajecten weer op te pakken?' Ik dacht dat dat een vraag was van GroenLinks. Het is nog steeds zo dat nog wordt geadviseerd om zo veel mogelijk thuis te werken en daar hebben we nog steeds last van, in die zin dat de manier waarop we de re-integratietrajecten zouden willen oppakken, gewoon nog niet mogelijk is in die mate. We hopen dat dat snel wel kan en ik kan me voorstellen dat we gaan kijken naar de actieagenda Werk en Schulden waarin een aantal acties is genoemd. Ook in de pakketten die we hebben uitgevoerd en die we nu aan het uitvoeren zijn, landelijk maar ook regionaal, bijvoorbeeld met het Regionaal Mobiliteitsteam zijn er dit soort trajecten die wij met elkaar uitvoeren in de regio. Ik heb nog een paar opmerkingen gezien maar die hadden vooral te maken met de vooruitblik naar 2021 en wat we kunnen verwachten. Daar heb ik iets over gezegd, ik heb een compliment gehoord voor de start van De Binnenbaan. Dat zal ik ook overbrengen en ik denk dat ik het daarbij even wil laten.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Van Driel voor uw bijdrage en dan ga ik over naar wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Dank u wel voorzitter. Ik ga de sprekers in omgekeerde volgorde langs. Mijnheer Weening, mijnheer Zamani en mevrouw Van Leeuwen hadden het over de voorraad woningen die dit jaar of afgelopen jaar netto gekrompen is. Het is goed om daar iets over te zeggen, een aantal anderen vroeg daar ook naar. Zoals u heeft kunnen lezen, hebben we het afgelopen jaar 329 nieuwe woningen gerealiseerd, maar is er ook veel gesloopt en dat is natuurlijk allemaal in Palenstein gebeurd. Dan zien we gelukkig ook dit jaar weer dat de eerste nieuwe woningen worden opgeleverd en die wijk gaat er steeds beter uitzien. Dus die dip in het aantal woningen is te verklaren maar we zien ook de resultaten nu het weer in opbouw is. En mevrouw Van Leeuwen vroeg 'kunnen we rekenen op huizen voor onze inwoners?' Over twee jaar zitten we aan die 700 woningen en ik denk dat het goed is te melden dat we dit jaar van 1000 woningen de start bouw hebben, waarvan de omgevingsvergunning is aangevraagd. Dus het gaat nu echt lopen, maar het duurt altijd wel even voor het zich uiteindelijk vertaalt in voldoende woningen. Maar dat is hard nodig. De heer Mooiman gaf dat ook aan en had

het over een prangende behoefte aan woningen en daarom hebben we ook al die extra woningbouwprojecten. Het is bittere noodzaak, ook al leidt dat tot de nodige weerstand. In dat verlengde had mevrouw Bink van Zoetermeer Vooruit het over een woonvisie in het vierde kwartaal van 2021. Ik ga er even van uit dat mevrouw Bink daarmee de Strategische Agenda 2040 bedoelt. Dat brengt mij bij mijnheer De Jong van het CDA. Mijnheer De Jong had het terecht over de flexibele schil voor spoedzoekers. Zeker met de huidige woningnood, is daar echt grote behoefte aan. En u vroeg zich af hoe ver we zijn met de eerste flexwoningen. Ik heb u het afgelopen jaar daarover geïnformeerd met een memo, maar onze ambitie is om nog voor de zomervakantie met een participatievoorstel te komen en een intentieverklaring met Vidomes om straks ook echt die woningen te realiseren. Het is het eerste project voor Zoetermeer dus het is ook echt even verkennen, gaat het opleveren wat we er ervan gehoopt hebben?

Mijnheer Duiven van de VVD vroeg 'wat zijn de gevolgen van corona op ons beleid?' Als ik kijk naar mijn portefeuilles, is de meest in het oog springende cultuur natuurlijk, dat kwam helemaal stil te liggen. We hebben daarvan geleerd dat die samenwerking echt tot heel mooie resultaten kan leiden en dat hebben we natuurlijk ook vertaald in de cultuurvisie en dat is iets dat we voor de komende jaren gaan vasthouden. We zijn nu ook bezig met de provincie om te kijken of we dat breder dan alleen Zoetermeer kunnen trekken.

Mevrouw Hostmann had het ook over het aantal woningen, dat heb ik net al beantwoord. En mevrouw Hostmann vroeg 'zijn er extra stappen nodig?' of 'college, bent u het met ons eens dat er extra stappen gezet moeten worden op de energietransitie?' Dat ben ik uiteraard met u eens, we hebben natuurlijk het programma Duurzaam & Groen vastgesteld en daar zijn een heel aantal trajecten in benoemd die nu vorm krijgen, de verkenningen zon en wind. En als er straks een Duurzaamheidsfonds is, kunnen we ook concreet subsidies gaan verlenen om bijvoorbeeld zon op daken van ondernemers te leggen, om grote bedrijventerreinen en eigenaar/bewoners te stimuleren maar ook het vastgoed van de gemeente te verduurzamen en dan kunnen we echt concreet aan de slag met al die dingen waar we eerder een besluit over hebben genomen.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast, ik moet u onderbreken want ik krijg bericht door dat de livestream eruit ligt, dus ik stel voor dat we even schorsen om te kijken vanaf wanneer dat is en of we dat kunnen oplossen. Ik schors even de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren ik heropen de vergadering. Excuses, de livestream heeft er even uitgelegd en ik moet helaas wethouder Paalvast vragen, het is vervelend na zijn vlamme betoog, om dat nog een keer te doen. Voor de fijnproevers die het hebben gevolgd de opdracht om te kijken of er grote verschillen in zitten maar wethouder Paalvast, ik verzoek u toch, helaas, het is niet anders, of u toch even uw termijn opnieuw zou willen beginnen.

Wethouder **Paalvast**: Voorzitter, dank u wel. Ik had het over de heer Blansjaar en zijn participatieverhaal, een mol die een verkeerschaos had veroorzaakt. Daarvoor moet u dus bij de wethouder van Groen zijn of bij de wethouder van Verkeer. Ik ga gewoon door als het punt herkend wordt, daarnaast ga ik door met de andere dingen die ik graag zou willen bespreken. Een aantal van u, de heer Weening en mijnheer Zamani en mevrouw Van Leeuwen, hadden het over het aantal woningen dat opgeleverd is het afgelopen jaar. Netto was dat een min, maar in totaal zijn er afgelopen jaar 329 woningen gerealiseerd en dat komt natuurlijk door Palenstein waar veel gesloopt is. Maar daar zien we nu ook de eerste resultaten van wat er in de plaats voor is gekomen en dat is ook mooi om te zien en we verwachten dat we over twee jaar wel aan die 700 woningen per jaar zitten. Dit jaar wordt voor 1000 woningen start bouw afgegeven. Dus ja, de nettovoorraad is gekrompen, maar de vooruitzichten zijn goed. Mijnheer Zamani wees er terecht op dat er voor 6000 woningen projecten onder handen zijn.

Dat brengt mij bij...

De **voorzitter**: Er is een vraag wethouder Paalvast, die was er net ook al, maar toen kon het niet. Mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. We hadden een vraag aan de wethouder, of eigenlijk een opmerking. Want we hadden een vraag gesteld over wonen en zorg en die is beantwoord door mevrouw Ter Laak. Daar werd in het antwoord verteld dat de woonzorgvisie in het vierde kwartaal van 2021 besproken zou worden en de wethouder kwam net met iets anders. Dus wat is nu

de bedoeling van de woonvisie? Wanneer wordt die besproken?

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast, gaat uw gang.

Wethouder **Paalvast**: Ik wilde daar nog over beginnen, maar het lijkt of mevrouw Bink vooruit kan luisteren naar wat ik nog wilde gaan zeggen want ik wilde de opmerking maken dat u stelde dat in het vierde kwartaal 2021 de woonvisie gereed zou komen, maar u bedoelt dus de woonzorgvisie en dat klopt inderdaad. Die gaat in het najaar beschikbaar komen op het vlak van wonen en zorg en ik denk dat dat een belangrijke stap is en daar maken wethouder Ter Laak en ik ons hard voor. Misschien dat wethouder Ter Laak er ook nog wat over kan vertellen. Dan is dat misverstand uit de wereld geholpen. De heer Mooiman had het over de prangende behoefte aan woningen en ik heb daarom aangegeven dat het noodzakelijk is al die extra woningbouwprojecten te realiseren ook al leidt dat tot de nodige weerstand want de woningnood is op dit moment echt groot.

De heer De Jong van het CDA had het over de flexibele schil voor spoedzoekers en de vraag hoever we zijn met de eerste flexwoningen. Ik heb aangegeven dat de ambitie is om voor de zomervakantie met participatie te komen en de intentieverklaring met Vidomes om daadwerkelijk aan de slag te gaan. Mijnheer Duiven had het over de gevolgen van corona op ons beleid. Als je kijkt naar mijn portefeuilles dan hebben we gezien dat bij cultuur, ondanks dat het stil kwam te liggen, dat er met samenwerking ontzettend veel bereikt is in het culturele veld. Dat is ook vertaald in de cultuurvisie en dat is iets dat we moeten vasthouden de komende periode dus dat hebben we zeker van corona geleerd. We kijken nu ook op provinciaal niveau hoe we dat ook op provinciaal goed vorm kunnen geven.

Voorzitter, de verbinding is er nog? Dan ga ik nu door. Mevrouw Hostmann van GroenLinks had het over de vraag aan het college of we het met haar eens zijn dat er extra stappen gezet moeten worden op het vlak van de energietransitie en dat ben ik van harte eens met mevrouw Hostmann. We hebben een programma Duurzaam & Groen recentelijk met elkaar vastgesteld en daar is een aantal projecten uit voortgekomen waaronder de verkenning wind en zon, waarbij we vol inzetten op zon op daken, bijvoorbeeld op daken van bedrijven, en het ontzorgen van bewoners, maar ook ons gemeentelijk vastgoed. En als straks het Duurzaamheidsfonds komt – waar ik nog steeds op hoop en ook verwacht dat dat gaat gebeuren – kunnen we ook daadwerkelijk grote slagen gaan maken.

Dat brengt me bij de heer Van der Vlies van Zó! Zoetermeer. Die geeft aan met een motie of amendement te komen om meer informatie te krijgen over de soorten woningen die opgeleverd zijn. Wij als college vragen ons af of dat wenselijk is. Of meer details, nog meer informatie, uiteindelijk zal helpen om meer woningen te realiseren. Daarnaast wil ik de heer Van der Vlies erop wijzen dat we toezegging 436 hebben gedaan en daar staat dat wethouder Rosier toezegt met een memo te komen met daarin in ieder geval informatie over de woningbehoefte, informatie over een inventarisatie van grote projecten en een toelichting over de interpretatie van de afgesproken woningbouwpercentages en de realisatiecijfers die daarbij horen. Dat was naar aanleiding van de rapportage Ruimtelijk fysiek en in die rapportage zit ook de woningbouwmonitor. Dus we hebben met elkaar al behoorlijk wat informatie en wij vragen ons af of nog meer gegevens ons uiteindelijk zal helpen of dat je dan straks door de bomen het bos niet meer ziet. Dat heeft ons ertoe gebracht deze motie of amendement te ontraden.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast, een vraag van mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, ik was net bezig de vraag in te trekken want de wethouder nam een heel lange aanloop en ik dacht 'waar blijft de woningbouwmonitor?', maar die kwam in het tweede deel van zijn betoog en toen was ik weer gerustgesteld dus geen vraag op dit punt.

De **voorzitter**: Dat is goed om te constateren. Ik zag uw vraag en ik dacht 'ik ga meteen schakelen'.

Wethouder **Paalvast**: Ik ben blij te constateren dat mijnheer Duiven steeds sneller leert typen en mij zelfs voor was. Ik wilde naar een afronding gaan.

De **voorzitter**: Dat mag zo. Zeker, maar de heer Van der Vlies heeft daar een andere mening over want die wil nog een vraag stellen.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter, ik ben het natuurlijk met u eens dat al te veel details niet handig is met een overzicht, maar al te weinig is ook niet altijd handig en als we nu met elkaar spreken over bijvoorbeeld jongerenwoningen, en hoeveel we er bij willen hebben, of over zorgwoningen waar een prachtig rapport over is verschenen, is het ook wel handig om te zien hoeveel we er nu hebben. Hoeveel zorgwoningen hebben we nu ten opzichte van en hoe draagt dat bij? Als

we nu zien in zo'n rapport van Ecorys dat er 5500 zorgwoningen bij moeten komen de komende tien jaar, is onze vraag: hoeveel hebben we er nu? Dat is toch niet vreemd, zo'n vraag, in een overzichtje gegoten, met bijvoorbeeld ook jongerenwoningen, voordat we dat beleid kunnen vaststellen?

De voorzitter: Wethouder Paalvast.

Wethouder Paalvast: Even onafhankelijk van hoeveel woningen er precies zijn, dat doet natuurlijk niets af aan de behoefte. Ik ben het met u eens dat we voor de woonzorgvisie nu geïnventariseerd hebben waar behoefte aan is en daar moeten we gericht beleid op ontwikkelen om te bepalen hoe we die zorgwoningen ook daadwerkelijk realiseren. Verandert het wat als we precies weten wat voor soort zorgwoningen er zijn? Ik weet het niet. En als ik kijk naar jongerenwoningen, voor de sociale voorraad, de corporatievoorraad hebben we daar een redelijk zicht op, maar voor de vrijemarktsector is dat alweer een stuk lastiger, als het goedkope koop is. Dat geeft alweer een deel van de werkelijkheid weer dus afgezet tegen de tijd die dat kost om nog meer gegevens boven tafel te krijgen, vragen we ons af of je dan niet veel beter kunt richten op zo'n woonzorgvisie om te kijken welke behoefte er is en wat we de komende periode gaan bouwen. Dus bij ons zit daar een twijfel of meer gegevens ook gaat helpen en ook echt meer inzicht oplevert.

De voorzitter: De heer Van der Vlies.

De heer Van der Vlies (Zó! Zoetermeer): Ik bewaar het voor de tweede termijn voorzitter.

De voorzitter: Oké, prima, wethouder Paalvast, u was bezig met de afronding. Gaat uw gang.

Wethouder Paalvast: Voorzitter, ik rond graag af, dank u wel.

De voorzitter: Dat is de meest krachtige afronding die ik in tijden gehoord heb. Dank u wel. We gaan over naar wethouder Groeneveld. Gaat uw gang.

Wethouder Groeneveld: Ik heb in mijn portefeuilles vier onderwerpen gehoord die ik wil bespreken of benoemen. Ten eerste heb ik veel over jongeren en jeugdzorg gehoord. Uiteraard kijken we ook vanuit jeugdzorg reikhalzend uit naar de miljarden die onze kant op komen van het rijk binnenkort, maar dat ontslaat ons op geen enkele manier van de verplichting om ook zelf naar onze eigen inbreng en ons eigen systeem te kijken want het is niet voor niets dat de taken bij de gemeente geland zijn. Dus we zijn daar ook voortdurend mee bezig om daar vernieuwing in aan te brengen. Ik moet wel zeggen dat 2020 daarin wel een heel bijzonder jaar was. U had het al even over de ambtenaren. Die hebben natuurlijk heel hard gewerkt en die zaten zelf ook in een coronasituatie met kinderen thuis. Het college trouwens zelf ook, dat wilde ik ook nog even zeggen, ook wij waren druk bezig met kinderen die over onze schouder aan het meekijken waren dus het was voor iedereen een spannend jaar. In het begin van de coronacrisis zijn we vanuit jeugdzorg vooral heel hard bezig geweest om alle kinderen en alle jongeren die we in beeld hadden als gemeente, ook in beeld te houden. Daar is de eerste periode heel veel aandacht naar gegaan omdat we het belangrijk vonden opdat het in de gezinnen waar al veel spanning is, waar bijvoorbeeld sprake is van huiselijk geweld, in de crisis niet nog erger zou worden omdat zij bijvoorbeeld hun hulpverlener niet zouden zien. Maar daar is in het begin van de coronacrisis heel veel tijd in gestoken. Dus er zijn onlinesessies gepland en zo veel mogelijk aanbieders hebben op allerlei manieren geprobeerd de hulp door te zetten. Vooralsnog ziet het er, naar omstandigheden uiteraard, goed uit. De PvdA vroeg nog met name 'komt er nog een boeggolf aan of is het juist goed nieuws?' Ik heb geen glazen bol maar ik kijk net als u tv en ik lees artikelen en ik spreek veel met jongerenorganisaties. Ik heb vorige week nog een gesprek met Buurtwerk gehad en er is wel sprake van verhoogde problematiek rond jongeren. Dan gaat het met name om meisjes die met eetproblemen zitten en jongens die – dan zeg ik het even heel algemeen – met eenzaamheid- en somberheidsklachten zitten. Daar maken we ons als college ook zeker zorgen over en we willen met het coronaherstelplan waar straks de burgemeester nog wat over zal vertellen, ook met name aandacht vragen voor deze groep. Dus niet alleen vanuit jeugdzorg, maar ook heel erg vanuit activiteiten. En ik ben ook verheugd te kunnen melden dat als u Buurtwerk Zoetermeer gaat volgen op Instagram, u bijna dagelijks voetbaltoernooien langs ziet komen en allerlei andere activiteiten. Die toernooien – dat heb ik ook al eerder gezegd – zijn er niet alleen voor bedoeld dat de jongeren weer lekker naar buiten gaan en bewegen, wat de wethouder van Sport natuurlijk vooral erg zal aanspreken, maar ze zijn er ook omdat het momenten zijn waar buurtwerkers met jongeren in gesprek kunnen gaan. En daarbij vertelden ze mij dat ze in coronatijd een heel grote stap hebben gezet op het onlinegebeuren. Dus

veel meer sessies zijn online gegaan en ze kwamen erachter dat ze de jongeren eigenlijk op een heel nieuwe manier wisten te bereiken. Dus er zaten ook allerlei leerpunten in voor onze jeugdhulpaanbieders. Of de boeggolf nog gaat komen, daar zijn op dit moment nog geen cijfers van bekend, maar we houden het natuurlijk heel erg in de gaten. Maar liever zouden we voorkomen dat kinderen in de jeugdhulp terechtkomen en dat we ze kunnen opvangen en begeleiden door het gewone leven, zal ik dan maar zeggen.

Dan vroeg de VVD specifiek naar 'wat heeft u als college deze periode vorig jaar nog wel gedaan in het gebied van innovatie?' Op het gebied van jeugdzorg was natuurlijk het belangrijkste de nieuwe aanbesteding. Ik ben zeer verheugd dat alles gewoon door is gegaan zoals het gepland was, er is geen vertraging opgelopen. Dat biedt alle gemeenten in de H10 vanaf 1 januari 2021 – dat is nog heel recent – de kans om ook meer onderlinge afspraken met aanbieders te maken. Zodat je veel meer kunt kijken 'wat is er in een stad of een buurt of een wijk nu eigenlijk nodig en kun je dat gezamenlijk gaan aanbieden?' En dat biedt kansen en kostenbesparingen, maar dat is natuurlijk nog heel nieuw. Dan wil ik overgaan naar mijn volgende onderwerp, het is een beetje rare overgang, van jeugd naar afval. Daar zit geen correlatie tussen, maar dat is gewoon het volgende onderwerp. Ik heb veel fracties gehoord over de milieueilanden. Het is zeker waar dat mensen in coronatijd veel meer zijn gaan thuiswerken. Ik kan alleen al voor mezelf al zeggen dat ik veel meer ben gaan bestellen online dus de hoeveelheid papier is hier ongelooflijk toegenomen en dat geldt eigenlijk voor heel Nederland. Dus het restafval en papier zijn wel degelijk enorm toegenomen en ik kan u melden dat er in coronatijd in het weekend in Zoetermeer 50% meer inzet is gepleegd op het leeghalen van de milieueilanden. 50% extra inzet, kunt u nagaan hoeveel er extra is gereden. En daarbij is er onlangs een campagne gestart omdat ook blijkt dat veel mensen het papier niet in die bakken duwt. Dus de bak is dan eigenlijk leeg maar omdat het dan scheef in de opening blijft steken, lijkt die vol. U moet het voor de grap eens proberen op een milieueiland. Toch, omdat ik deze oproep van drie fracties heb gehoord, van de LHN, PDvZ en ChristenUnie-SGP, wil ik hier wel graag binnenkort op terugkomen om te kijken wat we hier nog meer aan kunnen doen want ik neem het signaal wel heel serieus ondanks dat corona de aanleiding is.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld, een vraag van mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Dank voorzitter, het verzoek aan de wethouder is of ze ook mee wil nemen in al haar overwegingen te kijken wat het effect is van het dicht blijven of niet helemaal toegankelijk zijn van het afvaldepot. Daar kun je nog steeds alleen terecht op afspraak ondanks de verlichting van de maatregelen elders in het land. Misschien heeft dat ook wel effect op dumpingen bij milieueilanden.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld, er is ook een vraag van mevrouw Van Leeuwen, als die over hetzelfde onderwerp gaat, stel ik voor die ook eerst te stellen dan kunt u die in een keer meenemen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja voorzitter. Ik begrijp dat het enigszins coronagereguleerd is, maar zoals ik in mijn termijn ook aangaf, denk ik dat het ook een structurele doorwerking heeft naar de toekomst, dat gewoon steeds meer mensen zullen thuiswerken en dat je daarom ook krijgt dat mensen thuis steeds meer afval gaan scheiden. Dus het beroep op het milieueiland voor wat betreft karton en plastic zal denk ik structureel meer worden dan we in het verleden hebben gezien. Ik vraag u daar gewoon expliciet naar te kijken. Hoe kijkt u daarnaar?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld, gaat uw gang.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u wel voorzitter, ja zeker daar wil ik graag even op terugkomen want ik ben ook wel benieuwd hoe dat in 2020 nu van invloed is geweest, waar hebben we het precies over, op hoeveel plekken is er inderdaad sprake van overlast? Dan neem ik ook meteen de vraag mee van D66 over het depot. Ik moet daarover zeggen dat mensen het over het algemeen een prettige manier vinden omdat ze dan ook even de ruimte hebben en de tijd om hun grofvuil weg te brengen. Maar ik zal er nog even goed naar vragen of we dat zo houden of dat dat weer opgeschort wordt na de coronacrisis. Dus die neem ik allebei even mee in de terugkoppeling.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld, een vraag van de heer Weening. En ook nog een van de heer Blansjaar.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Dank u voorzitter en bedankt wethouder voor de aandacht voor dit onderwerp. Ik wil er nog twee dingen aan toevoegen. Ikzelf ervaar dat het plastic afval vooral

ingewikkeld is in mijn omgeving. Ik heb aandacht gevraagd in mijn termijn voor de afvalbakken rond de terreinen van Stadshart en Dorpsstraat, dus niet in de Dorpsstraat zelf maar in de omgeving waar mensen dan gezellig hun afgehaalde eten opeten. Ik moet iedere ochtend tegen diezelfde meeuw die dat ding aan het leegrukken is 'goedemorgen' zeggen. Hij herkent me al inmiddels. Daar ben ik een beetje klaar mee en het wordt gewoon een grote rotzooi op straat. Dus graag ook daar aandacht voor.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Weening. Dan neem ik ook nog de vraag van mijnheer Blansjaar mee, dan kan de wethouder daarna reageren.

De heer Blansjaar (PDvZ): Dank u wel voorzitter, het ging mij ook om het plastic, maar daar is al naar gevraagd. En wat betreft het wegbrengen naar het zelfbrengdepot, ik hoor heel andere geluiden, dat het juist heel vervelend is en dat mensen daardoor eigenlijk hun afval ergens anders storten. Als je er even heel snel heen kan rijden en op de korte termijn een afspraak maken – een afspraak maken op zich vinden ze allemaal prima – is dat handiger want als je dat een dag van tevoren moet doen, vinden mensen dat vervelend. Het gaat er juist om dat je op korte termijn een afspraak wilt maken om je spullen weg te brengen. Die klacht hoor ik heel veel en ik hoop ook dat de wethouder daar antwoord op kan geven.

De voorzitter: Wethouder Groeneveld, gaat uw gang.

Wethouder Groeneveld: Dank u wel voorzitter, ik zal dat meenemen in het klanttevredenheidsonderzoek 2020. Ik wil het niet veel groter maken dan het is, maar we hebben natuurlijk wel een coronajaar helemaal afgesloten, in die zin dat we een heel jaar hebben meegemaakt. Ik kan er zeker over terugkoppelen hoe het bevallen is bij de Zoetermeeders, dat afspraken maken en zoals ik net zei, of we daarmee doorgaan of dat we dat op een andere manier gaan doen. Dus dat neem ik graag mee terug. Het plastic – ik snap niet helemaal wat precies de vraag is. Je kunt het plastic nu wegbrengen bij de milieueilanden, daar kun je het zelf wegbrengen, of in de restafvalbak gooien. Dat zijn de twee opties die we hebben op dit moment.

De heer Weening (ChristenUnie-SGP): Mag ik daar nog op reageren voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Weening. Probeert u even via de app te reageren, dames en heren, want anders wordt het voor mij heel ingewikkeld. Maar gaat uw gang mijnheer Weening.

De heer Weening (ChristenUnie-SGP): Ik maakte de opmerking over plastic. Mijn ervaring is dat bij de milieueilanden, de verschillende die ik bezoek, en dat zal bij anderen ook zo zijn want dat hoor ik ook, met name de plasticcontainers gewoon altijd overvol zitten. Dus het is geen probleem met papier en glas, maar met het plastic is het echt een drama.

De voorzitter: Wethouder Groeneveld.

Wethouder Groeneveld: Helder, die neem ik mee in de terugkoppeling die ik net beloofd heb over het coronajaar en de milieueilanden want dat is een belangrijk punt. Zoals ik al zei, in de weekenden is er 50% meer inzet gepleegd dus dat is een hele hoop. Maar ik kom daarop terug.

De voorzitter: Wethouder Groeneveld, er is nog een reactie van de heer Blansjaar.

De heer Blansjaar (PDvZ): Dat klopt, ook over het plastic, als je het daarheen brengt en je kunt het niet storten als de container vol is, dan zit het stinkend in je auto. Je stinkt helemaal weg. Die klacht hoor je gewoon heel vaak. Het stinkt gewoon in je auto als je dat weer mee terug moet nemen. En wat doen de mensen dan? Dan dumpen ze het ernaast. Dus alstublieft, kijk daarnaar. Maar mijnheer Weening had het al gevraagd, dus bij dezen.

De voorzitter: Wethouder Groeneveld, gaat u verder, maar voor het nu afvalbeleidsdiscussie wordt, wethouder Groeneveld heeft toegezegd daarop terug te komen dus volgens mij ga ik nu naar wethouder Groeneveld terug.

Wethouder Groeneveld: Dank u. Dan nog het punt van de meeuw die de heer Weening inmiddels persoonlijk kent, daar laat ik naar kijken want vaak zijn het afspraken die we hebben met ondernemers om die bakken te legen. Dus ik zal dat ook even meenemen in mijn terugkoppeling hoe dat gaat en

hoe dat is gevallen en of dat meer wordt nu mensen weer meer naar buiten mogen en dus ook weer meer eten gaan kopen. Ik blijf daarbij zeggen dat het helaas ook voor een heel groot deel menselijk gedrag is en daar kunnen we niet alles aan beïnvloeden. Maar ik kom erop terug.

De voorzitter: Wethouder Groeneveld, nog een vraag van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw Van Leeuwen (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, de LHN heeft daar ook eerder aandacht voor gevraagd. Er zijn gewoon steeds meer mensen die afhaalproducten hebben en dat afval dumpen. Maar ik heb inmiddels gezien – daar wil ik mevrouw Groeneveld even in bijstaan – dat er een intensivering is geweest in het legen van de bakken, alleen is dat op dit moment zo vooral in de Dorpsstraat en het Stadshart en eigenlijk zie je dit fenomeen door de hele stad. Dus misschien is het goed om iets breder te kijken. Die suggestie wil ik graag meegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is een iets andere suggestie, maar ik stel nogmaals voor om het afval punt nu af te ronden en dan ga ik terug naar wethouder Groeneveld.

Wethouder Groeneveld: Ja dank u voorzitter, we hebben iedereen goed gehoord en we nemen het mee in de terugkoppeling.

Tot slot nog een puntje over de ZoetermeerPas, dat is een belangrijk punt. Daar werd gevraagd hoe het zit met die nieuwe ZoetermeerPas nu die digitaal is gegaan. Hebben mensen die er recht op hebben die ook echt kunnen aanvragen? Het antwoord daarop is absoluut ja, we hebben alle mensen die recht hebben op een ZoetermeerPas aangeschreven. Ze moesten hem alleen deze keer aanvragen. Voorheen kreeg je hem op de deurmat en deze keer moest je er een handeling voor verrichten. Dat is een digitaal verhaal. Er zijn op de website drie organisaties genoemd die mensen kunnen helpen met het invullen van het formulier want niet iedereen is even digitaalvaardig, dus daar hebben we ook in voorzien. Een aantal mensen heeft afgezien van de ZoetermeerPas omdat ze hem niet wilden of er geen behoefte aan hadden. Alle mensen die er recht op hadden, zijn gewoon bereikt en een aantal mensen heeft besloten dat ze hem niet wilden. En voorheen viel die gewoon op je deurmat. Dat is wat er veranderd is sinds de digitalisering. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Ja, er is nog een vraag voor u van mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw Bink (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter dank u wel. In de beantwoording had mevrouw Ter Laak het beantwoord, maar ik vind het prima dat mevrouw Groeneveld het doet. We maakten ons toch wel zorgen maar u geeft aan dat de diverse organisaties ook echt betrokken zijn geweest om de mensen die niet gereageerd hebben te helpen om het alsnog aan te vragen en de mensen die nu geen gebruik meer maken van de ZoetermeerPas, hebben hem dus ook echt niet meer nodig. Dat kunt u ons verzekeren?

De voorzitter: Wethouder Groeneveld.

Wethouder Groeneveld: Ja, we hebben alle mensen die recht hebben op een ZoetermeerPas aangeschreven zoals altijd, alleen het enige verschil is dat ze de vorige keer de ZoetermeerPas gewoon kregen en nu moeten ze hem actief aanvragen en er zijn drie organisaties waaronder Mensen in de Minima en de Formulierenbrigade en de derde weet ik even niet uit mijn hoofd, kunnen helpen met het invullen van dat digitale formulier om die pas aan te vragen.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Groeneveld. Dat was de afronding van uw bijdrage, dank u wel. Dan gaan we over naar wethouder Ter Laak, gaat uw gang.

Wethouder Ter Laak: Dank u wel voorzitter en dank aan de raad voor de eerste termijn en uw bijdragen. Eigenlijk heeft u allen gezegd dat u zorgen heeft over de beheersbaarheid van het Sociaal Domein en de beheersbaarheid van de WMO in relatie tot de kwaliteit van zorg op orde houden. Ik denk ook dat dat onze grootste uitdaging wordt voor de komende jaren. Als je kijkt naar de demografische groei van het aantal ouderen in Zoetermeer – en het ouder worden komt nu eenmaal met meer gebreken en dan doe je eerder een beroep op de WMO – worden we daarvoor gecompenseerd door het rijk. Dat vergoedt ongeveer de helft van de daadwerkelijke groei en die andere toename schrijven wij echt toe aan het abonnementstarief. De LHN vroeg daarnaar. De groei is aanzienlijk en dat geeft uitdagingen in de financiën in onze euro's maar ook op de arbeidsmarkt. We kijken naar Den Haag, daar vroeg de VVD naar, maar we kijken ook zeker naar onszelf en daarin zetten we stappen. Zo hebben

we het afgelopen jaar ondanks corona samen het besluit genomen om de gebiedsgerichte aanbesteding vorm te geven en die kostenbeheersing op die manier toch enigszins vorm te geven met behoud van de kwaliteit van zorg en ondersteuning.

De voorzitter: Wethouder Ter Laak, ik onderbreek u even want er zit geen punt in uw zinnen. Er is een vraag van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik vroeg inderdaad naar het abonnementstarief en met name omdat de afwijking in de jaarstukken alleen maar wordt verklaard door het faillissement en het toegenomen gebruik. Dus bent u daarin dan niet volledig geweest? Dan zou dat wel een betere plek moeten krijgen, want dit was wat onduidelijk.

De voorzitter: Wethouder Ter Laak.

Wethouder Ter Laak: Heldere feedback. De toename in het gebruik is een toename door de demografische groei en die krijgen we deels gecompenseerd door het rijk, maar die toename kunnen we niet verklaren door alleen de demografische groei dus dan hebben we daar gewoon 'toename gebruik' van gemaakt.

Ik was bij de VVD, we kijken naar Den Haag en ook dank aan u als Raden in Verzet om dat samen te doen, maar we kijken ook zelf en dat heeft u meegekregen, met de gebiedsgerichte aanbesteding die nu geïmplementeerd door inZet zodat we een brede samenwerking zijn aangegaan met de zorgverzekeraars en zorgaanbieders in Zoetermeer 2025. Toch kijk ik ook vooruit met een woonzorgvisie want ik hoop toch ook dat passend wonen voor mensen die kwetsbaar zijn helpt of bijdraagt aan het vitaal en zinvol ouder worden en ook deels helpt met hooghouden van de kwaliteit van zorg en die kostenbeheersing. Dus daar komen we zeker nog op terug komend jaar.

Ik hoor ook heel duidelijk een oproep van u allen terug om als gemeente zelf te blijven innoveren en het anders te gaan organiseren daar waar mogelijk. De huidige tekorten en de huidige druk op de organisatie, voortdurend voorkomen van wachtlijsten in de WMO, bij Veilig Thuis, zorgen dat er weinig lucht is in de organisatie dus ik hoop ook echt dat het Investeringsfonds, waar we zo dadelijk over gaan praten, ons ook ruimte geeft om die vernieuwing en die slagkracht met elkaar te gaan maken.

Dan de motie van Zó! Zoetermeer over de tevredenheid van de hulp in de huishouding. Ik vind het belangrijk om te zeggen dat aan het beleid in de hulp in de huishouding niets is gewijzigd, dus het is niet zo dat de mensen minder uren zijn hebben gekregen of dat de kwaliteitseisen zijn bijgesteld. Het feit is ook dat het cliëntonderzoek anoniem is. Dus een verdiepend onderzoek doen, was niet mogelijk en is niet mogelijk. We hebben wel samen met de aanbieders van hulp in de huishouding om tafel gezeten en het ook aan hen gevraagd. Gezamenlijk is onze best guess tweeledig: de arbeidsmarkt en corona. We weten dat mensen die hulp in de huishouding ontvangen heel veel waarde hechten en heel veel tevredenheid daarvan krijgen als de hulp in de huishouding voortdurend dezelfde is. Dat kan door de huidige arbeidsmarkt, waarop heel veel krapte is, heel moeilijk en door corona, dat ervoor zorgde dat personeel anders moest worden ingezet, zijn er heel veel wisselingen geweest het afgelopen jaar. Ik zou de motie dan ook om die reden willen ontraden omdat ik niet zou weten hoe we dat moeten uitzoeken, maar ik wil wel met u in gesprek gaan want we aan een nieuwe aanbesteding aan over hulp in de huishouding. Dat is het moment om met elkaar in gesprek te gaan over die kwaliteit en die tevredenheid over hulp in de huishouding en het moment om ook in relatie tot de kosten een goed gesprek te voeren over welke indicatoren er dan bij horen. Want eigenlijk leerden we hiervan dat we het wel uitvroegen, maar met de uitvraag verder niet zo veel kunnen sturen. Ik denk dat we samen ook hebben geleerd in de leeragenda om daar beter in te worden.

Dan vroeg de VVD naar de gevolgen van corona, die waren voor mijn portefeuille enorm. Als je kijkt naar de zorg, hebben we het afgelopen jaar echt aan alle kanten moeten inzetten op het beschermen van onze inwoners op alle mogelijke manieren. Er zijn teststraten gestart, vaccinatiestraten gestart, maar ook in de zorg was er voortdurend op- en afschalen in de verpleeghuizen en in de ziekenhuiszorg, in de thuiszorg, in het welzijn, welzijnsdagactiviteiten die niet door konden gaan, aangepast door moesten gaan enzovoort. Dus ze waren echt enorm, de gevolgen van corona.

De voorzitter: Wethouder Ter Laak, er is een vraag, of inmiddels twee zelfs, eerst van de heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter, ik was hem alweer bijna kwijt. Om even terug te komen op onze motie Huishoudelijke hulp en over de waardering daarvoor. Uw antwoord nu is een stuk uitgebreider en begrijpelijker dan het antwoord dat we op technische vragen hebben ge-

had, daar werd aangegeven 'er is maar een geringe afwijking en geen eenduidige verklaring', maar als er geen eenduidige verklaring is, is dat natuurlijk geen reden om het niet te willen verbeteren. Er zijn nu eenmaal geen eenduidige verklaringen als het gaat om waardering, die bestaan niet. U zegt nu dat er binnenkort iets op de agenda staat waarin we het gaan hebben over de huishoudelijke hulp en de aanbesteding daarvan. Daar gaan we het dan hebben over de waardering en komt dat als criterium ook ter sprake? Heb ik dat goed?

De **voorzitter**: Moment, wethouder Ter Laak, ik heb eerst nog een vraag van mijnheer Duiven, gaat die over hetzelfde onderwerp?

De heer **Duiven** (VVD): Die gaat niet over hetzelfde onderwerp.

De **voorzitter**: Dan ga ik eerst naar de wethouder. Wethouder Ter Laak, gaat uw gang.

Wethouder **Ter Laak**: Het huidige contract voor hulp in de huishouding loopt af, daarover hebben we u geïnformeerd. We gaan voor twee jaar aan de slag met verlenging van het huidige contract en de komende twee jaar gaan we allerlei innovatietafels oprichten met cliënten en de aanbieders van de hulp in de huishouding en daarin wil je ook kijken naar de vraag 'aan welke kwaliteitseisen willen we voldoen in de hulp in de huishouding?' Dat is mijn uitnodiging, laten we op dat moment in gesprek gaan over de vraag 'hebben we wel de goede indicatoren en op welke indicatoren willen we eigenlijk meten en hoe doen we dat?'

De **voorzitter**: Is dat voldoende?

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja, dank u wel.

De **voorzitter**: Dan ga ik nu naar de heer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De wethouder ging helemaal los op het beantwoorden van een door mij niet-gestelde vraag. Ik heb niet gevraagd naar de gevolgen, maar naar de geleerde lessen in 2020, dus gedurende corona. Zijn er dingen geleerd en aan ervaringen opgedaan die benut kunnen worden in de toekomst? Daar was mijn vraag op gericht.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Zeker zijn er heel veel lessen geleerd. Een les die ik heb geleerd, is dat we heel goed kunnen samenwerken in de zorg als het nodig is en als de druk heel hoog is. Die les van samenwerking in de zorg wil ik echt benutten bij diezelfde innovatie op het gebied van zorg en ondersteuning want we weten elkaar echt te vinden. Als ik bijvoorbeeld kijk naar wat er is gebeurd met de zorg aan COVID-patiënten thuis, door verschillende partijen wordt er inhoudelijk samengewerkt en los van alle obstakels, ik noem maar iets, bij het uitwisselen van gegevens van cliënten en patiënten, is het ons toch gelukt. Dus ik weet gewoon dat het kan en dat geeft dan heel veel vertrouwen in die op-gave die we met elkaar hebben. Als ik een andere les heb geleerd, is dat dat ik echt geloof in de kracht en de veerkracht van de gemeenschap van Zoetermeer. Als je kijkt naar de saamhorigheid en de bereidheid die er was het afgelopen jaar om iets voor een ander te betekenen, iets voor een ander te doen, dan ben ik daar echt van onder de indruk. Zo'n thema als eenzaamheid heeft echt bijzondere aandacht gehad tijdens corona en daarop hebben we ook echt het verschil kunnen maken in Zoetermeer met Zoetermeer voor Elkaar. En ik heb GroenLinks ook heel duidelijk horen zeggen 'heb in het bijzonder aandacht voor die groep – die u jongeren noemde, maar u had het over achttien tot 34 jaar, dus ik zou het jongvolwassenen willen noemen – en dat herkennen we ook, dat blijkt ook uit de gezondheidsmonitor die we hebben. Dus dat is echt een groep die we bijzondere aandacht zullen geven, ook in het coronaherstelplan.

D66 had een vraag over vrijwilligerswerk, ik geef net aan: die saamhorigheid is enorm en we zien een enorme vlucht in vrijwilligerswerk. Maar die is vooral bij hele nieuwe groepen vrijwilligers dus veel meer bij jongeren. Juist bij die groep van achttien tot 34 jaar zien we heel veel nieuwe aanmeldingen van mensen die iets voor een ander willen doen. Maar de meer traditionele vrijwilligers, als ik dat zo mag zeggen, de 70-plussers, zijn meer thuisgebleven door corona uit angst voor het virus. Wat ook heel begrijpelijk is, maar als we dadelijk allemaal wat meer gevaccineerd zijn en er komt weer wat meer tijd, gaan we er ook echt op inzetten om die vrijwilligers uit te nodigen om weer actief te worden en te participeren in de stad. Daar heb ik op dit moment heel veel vertrouwen in. We zijn budgetge-

stuurd begonnen met vier inlooppunten voor vrijwilligers. Dat was het plan en daarvoor was budget, ik hoorde Zó! Zoetermeer heel nadrukkelijk zeggen 'we zouden er graag meer willen hebben'. Dat we er graag meer zouden willen hebben, deel ik. Daar is ook budget voor nodig dus ik wil eerst even kijken hoe het nu gaat, want ze zijn nog nauwelijks operationeel geweest door corona. Dus ik wil eerst even kijken hoe het nu gaat met die vier punten en als het erop neer komt dat we meer punten nodig hebben, kom ik bij u terug met de financiële consequenties daarvan.

Dan de sportverenigingen, daar waren ook vragen over als 'hoe staat het nu met hen?' Ik kan alleen maar zeggen dat ik als wethouder van Sport ontzettend trots ben op onze sportverenigingen want ze moesten echt iedere keer weer anticiperen op nieuwe regels en andere regels en opschalen, afschalen, wel met z'n tweeën buiten, met z'n vieren buiten, douches dicht en nu mogen douches weer open en geen competitie, maar wel onderlinge wedstrijdje, voor de jeugd, binnen de club. En ze hebben het toch maar allemaal gedaan. Al die vrijwilligers hebben onze jeugd getraind en ze hebben gezorgd voor creatieve vormen van sport, dan wel via internet, dan wel buiten terwijl het normaal binnen was. Dat vond ik ook wel heel erg leuk om te zien. We zijn nu samen met sportverenigingen...

De voorzitter: Wethouder Ter Laak, een vraag van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. Ik had nog een vraag over de vrijwilligerspunten. Wij zijn ook blij dat die vier er zijn, maar we zijn nog wel een beetje verbaasd over de locatie van die vier omdat de spreiding zo slecht over de stad is. De wethouder heeft daar in de commissievergadering al wel wat over gezegd, maar is het mogelijk om de spreiding een beetje beter over de stad te verdelen?

De voorzitter: Wethouder Ter Laak, ik geef u het woord en verzoek u dan ook te proberen naar een afronding te gaan.

Wethouder **Ter Laak:** Dat doe ik. Ja, dit is ook de keuze van de vrijwilligersorganisaties zelf geweest dus dan zou ik ook met hen in overleg willen om te weten of zij dat punt delen of niet. Naar aanleiding daarvan zou ik daarop terug willen komen.

Bij de sportverenigingen was ik. We gaan na corona deze zomer een campagne starten om heel Zoetermeer in beweging te krijgen dus er gaat van alles gebeuren en dat is leuk. Maar bij goede sport horen ook goede voorzieningen en ik ben ook blij met de oproep van LHN om het schaatsen te behouden voor de stad. En u vroeg ook naar FC Zoetermeer en we zijn heel druk bezig samen met FC Zoetermeer om hun accommodatie te verbeteren. Dat gaat ook gebeuren en dat moet ook gebeuren en u heeft kunnen lezen in de voortgangsrapportage dat dat vertraagd is doordat FC Zoetermeer nog een aantal dingen erbij wilde. Daardoor is het vertraagd, maar het gaat zeker gebeuren.

Dan maakte Zó! Zoetermeer een opmerking over de menselijke maat en de hulpmiddelen, die kan ik alleen maar delen en als het er niet in stond, was dat niet de bedoeling.

De PvdA vroeg nog naar wijkgericht werken en dat het taaie materie is, om dat goed op poten te zetten en zei dat we ongelooflijk veel hebben gedaan. U heeft de startnotitie gekregen in april en in december een vervolgnote. We zijn nu de noodzakelijke koppeling naar Zoetermeer 2040 aan het maken en daar gaan we over twee weken met u over in debat en verder hoop ik heel snel weer met u de wijk in te kunnen om het allemaal te kunnen laten zien. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Ter Laak. Dan ga ik over naar wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema:** Voorzitter, het kan zijn dat mijn verbinding helder is, maar dat ik af en toe een beetje kraak. Mijn excuus, ik heb een keer het raam opgezet op de thuiswerkplek en ik ben snipverkouden, het enige negatieve daaraan is de COVID-test, dus gezond maar verkouden, zullen we maar zeggen.

Ik heb onder andere vragen gehad van GroenLinks en LHN over voortijdig schoolverlaten. De vraag was waarom de doelstelling niet is gehaald. Dat heeft alles te maken met het feit dat voortijdig schoolverlaten gaat over jongeren van twaalf tot 23 die geen startkwalificatie halen en vanaf achttien jaar vervalt de leerplicht en is het vrijwillig. Sommige achttienjarigen maken de verkeerde keus en die gaan aan het werk, dus je zult altijd zien dat er een stukje schommeling is daarin. Ik wil wel graag even wijzen op de cijfers. We hebben de doelstelling die we hadden, namelijk 2,6%, op 0,009% na gehaald. We zijn wel verbeterd ten opzichte van 2019 dus er zijn steeds minder voortijdig schoolverlaters dan voorheen. Maar mijn excuus voor het niet halen van deze doelstelling op een klein stukje na. De analyse waar de LHN naar vroeg, vindt u in het jaarverslag Leerplicht/RMC dat eerder aan uw raad is aangeboden en ook op de website staat.

Dan het onderwijsachterstandenbeleid. Dat gaat over het rijksbeleid voor taalachterstand en voor-

schoolse educatie en primair onderwijs. ik noem het er even expliciet bij omdat dat ook aangeeft waaraan je het mag uitgeven en in zijn bijdrage zei mijnheer Zamani al 'kunnen we niet een wat bredere definitie hanteren?' Bij voorschoolse educatie hebben we het ook al over risico op achterstanden en bij het primair onderwijs heb je een achterstand of niet, daar hanteren we de meest brede definitie. Uw motie geeft mij een beetje dual gevoel; aan de ene kant is het natuurlijk heerlijk om uitgedaagd te worden om nog meer geld uit te geven, maar aan de andere kant wil het feit dat we niet al het geld uitgeven niet zeggen dat we het niet goed doen. We geven al jaren veel meer uit dan.... Toen we doorkregen dat het budget geen belemmering was, hebben we natuurlijk even met alle stakeholders gekeken 'wat kunnen we nog extra doen?' Wel met een kleine kritische kanttekening want het blijft natuurlijk belastinggeld. We hebben hier ongeveer jaarlijks even deze discussie over dus ik wil u in ieder geval graag aanbieden, en dat kunt u noteren als een toezegging, om met onze experts om samen met een paar stakeholders een themabijeenkomst te plannen over wat het onderwijsachterstandenbeleid nu precies inhoudt en wat we daarvoor doen. Ik kan u een hele bloemlezing geven over bibliotheek op scholen, VVE-tutoring en VVE-coaches et cetera, de verlengde schooldag, midzomerscholen, maar de lijst is te lang om vanavond helemaal met u door te nemen en daar zit natuurlijk ook nog een hele wereld achter. Tot slot roept u op om ook bij andere gemeenten te inventariseren wat er allemaal zou kunnen en daarmee wil ik uw motie toch overbodig noemen want binnen de G40 hebben we hier al regelmatig gesprekken over. We hebben het er op professioneel niveau al met allerlei collega-gemeenten over, bijvoorbeeld bij de koplopers groepen, IKC's, et cetera wat we allemaal zouden kunnen doen. En we zijn nu ook een bijeenkomst aan het beleggen met alle vertegenwoordigers uit het hele scholenveld in Zoetermeer om te kijken hoe we die Nationaal Programma Onderwijsgelden, die € 8,5 miljard van de ministers Slob en Engelshoven samen met onze eigen gelden, waaronder die van het onderwijsachterstandenbeleid, zo goed mogelijk kunnen inzetten om ook de extra achterstanden door corona weg te werken.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema, een interruptie, ik probeer altijd de spreker even zijn zin af te laten maken, maar dat was nu lastig.

Wethouder **Iedema**: Ik probeer zo weinig mogelijk punten te zetten voorzitter.

De **voorzitter**: En ik probeer ze dan in te schieten. Dat doe ik nu want mevrouw Huijbens heeft een interruptie. Gaat uw gang.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Huijbens, u moet even uw microfoon naar beneden brengen want anders verstaan we u echt niet.

Mevrouw **Huijbens** (D66): O ja, zo gaat het wel goed hè?

De **voorzitter**: Zo klinkt het veel beter! Gaat uw gang.

Mevrouw **Huijbens** (D66): En ik zei net iets over de stem van de wethouder die meeviel, maar dat valt zo ook niet mee. De wethouder gaf aan 'het is niet de bedoeling om zomaar belastinggeld uit te geven', dat zijn we natuurlijk ook helemaal niet van plan. Het is juist meer het idee dat er goed gekeken wordt naar hoe we het onderwijsachterstandenbeleidsgeld goed kunnen inzetten, maar het is natuurlijk ook heel erg jammer om dat geld niet te gebruiken. Ik heb her en der ook wat gevraagd en ik heb daar ook een voorbeeld van gegeven in de motie zelf in de voetnoot. Er kan best heel veel binnen die richtlijnen en vandaar is de motie ook gekomen. Mijn vraag en de oproep is dan ook echt – of onze vraag en oproep want er zijn meer fracties die mede-indienen – 'kijk nu eens verder in andere gemeenten en kijk wat ze er daar voor doen, kijk eens of er wat soepeler mee omgegaan kan worden, misschien kunnen we nog meer doen'. Daar ging het vooral om.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Dat heb ik goed gehoord, mevrouw Huijbens en ik begrijp die oproep ook heel erg goed. Maar tegelijkertijd wil ik de oproep ook een beetje terugleggen ook omdat er zo veel gebeurt in Zoetermeer, dat is ook echt iets om trots op te zijn. We mogen er blij mee zijn dat ten opzichte van de vorige periode de problematiek niet heel erg is toegenomen ten aanzien van wat we hadden, maar het budget wel. Op een gegeven moment treedt er bij wijze van spreken bijna een soort verzadiging

op in het onderwijs. Dus we zitten echt met het onderwijs samen om tafel om te kijken wat we nog kunnen bedenken en wat we nog kunnen doen voor die onderwijsachterstanden en ik neem de oproep heel erg ter harte, maar in de voetnoot die u aangaf, gaat het over een voorbeeld op het Friesland College in het mbo en dat mag dan weer net niet met onderwijsachterstandengelden. Dus ik vermoed dat dat met de Gelijke Kansen Alliantie is gebeurd die wel als onderwijsachterstanden is benoemd, maar dan zit die weer op aanpalende beleidsterreinen. Dus de oproep 'doe wat je kan en kijk of je nog wat extra's kunt doen', heb ik zeker ter harte genomen. En nogmaals, een wethouder die te horen krijgt 'je mag wel wat meer uitgeven', dat is echt niet tegen dovemans oren gezegd.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema, er is een vraag maar ik ga eerst even terug naar mevrouw Huijbens want die wil nogmaals wat vragen.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Dank u wel voorzitter. De wethouder zei precies waar ik naar zocht, hij zei 'daar doen ze het met aanpalende terreinen', daar doen ze het met iets, ik weet niet precies wat u noemde, maar juist daarnaar ben ik op zoek. Die voorbeelden zijn inspirerend en kunnen we ook toepassen in Zoetermeer. Dan ga je even wat verder dan we nu doen en dat is precies de oproep van de motie.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema wil graag het woord geloof ik en dan gaan we door naar de vraag van mevrouw Van Leeuwen.

Wethouder **Iedema**: Maar uw motie roept op om die onderwijsachterstandsmiddelen breder in te zetten en dat is nu net wat niet kan. De Gelijke Kansen Alliantie is een ander beleidsterrein met andere middelen dus daar zitten we met een punt. Van de onderwijsachterstandsmiddelen, waarnaar u verwijst in de motie, de € 1,5 miljoen die we over hebben, heeft het rijk gezegd 'die zijn echt voor inzet op onderwijsachterstanden, de voorschoolse educatie en in het primair onderwijs'. Dus daar zit wel echt een harde knip.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Iedema dan is er nog een vraag van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik hoor heel goed wat wethouder Iedema zegt en ik begrijp het ook maar tegelijkertijd denk ik dat hij ook wel in staat is om de ruimte op te zoeken. Ik denk dat de ruimte er echt ligt om te kijken of we nog meer jeugdhulp ook in het primair onderwijs kunnen inzetten, zeker nu alle kinderen straks weer terug moeten in de schoolbanken na een periode thuis die wat minder voorspelbaar was. Ik denk dat de ruimte zit in beleid om dat mogelijk te maken en daar roep ik toe op.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Iedema, wilt u eerst reageren want er is ook nog een vraag van iemand anders.

Wethouder **Iedema**: Zeker en dat is ook waar we aan refereerden. Het Nationaal Programma Onderwijs kent natuurlijk ook nog een heleboel extra onderwijsgeld en vanuit diverse ministeries zijn ook nog extra middelen gekomen. We hebben nog ons onderwijsachterstandenbeleid en nog een aantal budgetten en vandaar dat we in juni met het hele onderwijsveld om tafel gaan om te kijken wat we daar extra kunnen doen, ook nu, gegeven corona, met al die middelen die ons gegeven zijn om daar echt een paar passen extra in te zetten. En dan gaan we uiteraard ook zo creatief mogelijk met elkaar zijn om onze jeugd, onze jongeren, onze leerlingen zo goed mogelijk te bedienen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is er nog een vraag van de heer Zinck.

De heer **Zinck** (VVD): Dank u wel voorzitter. De wethouder heeft het gehad over de voortijdige schoolverlaters en zegt dat Zoetermeer de doelstelling bijna heeft gehaald, maar volgens de landelijke cijfers zijn de schoolverlaters landelijk tien keer meer gedaald dan in Zoetermeer. Ik vraag me af: kunnen we misschien leren van andere gemeenten, wat doen zij anders of beter ten opzichte van Zoetermeer? Of is er een andere verklaring waarom het landelijk zoveel beter is?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Dat is een klein beetje appels met peren vergelijken want mijnheer Zinck doelt daarmee op de landelijke vsv-cijfers, dus dat gaat over alle vsv'ers in heel Nederland. Daar zie je dat

gemeenten qua grootte van problematiek nogal met elkaar verschillen. Dus ten opzichte van onze benchmark doen we het net als alle anderen. Nogmaals 2,8% was het in 2019, 2,69% was het in 2020 maar we hadden beoogd 2,6% te halen, dat zijn minieme verschillen. Ik ben het met u eens dat iedere voortijdig schoolverlater er eigenlijk een te veel is en dat is ook de reden dat we steeds meer inzetten op hybride trajecten waarbij ook mensen die de school wel willen verlaten en toch aan het werk gaan, proberen ergens weer in het onderwijssysteem te betrekken zodat ze niet meteen een startkwalificatie hebben maar uiteindelijk wel ergens gediplomeerd worden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is dat voldoende antwoord voor u mijnheer Zinck?

De heer **Zinck** (VVD): Dank u wel.

De **voorzitter**: Gaat u verder wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Ik zal de rest heel kort houden. Ik heb een paar vragen gehad over dienstverlening. We hebben op dit moment ontzettend grote aandacht voor dienstverlening, ook voor de digitale toegankelijkheid. U weet dat onze website binnen nu en korte termijn helemaal verbouwd wordt dus daarbij zullen we dat soort aspecten allemaal meenemen. En op de vraag van Fractie Van den Berg 'gaan we dan voor een zesjescultuur?' Nee, uiteraard niet, waarbij ik wel wil aangeven dat het vragen naar rapportcijfers altijd een lager beeld geeft dan de echte tevredenheid. We hebben wel gemerkt en, dan kom ik ook bij de leereffecten van corona waar mijnheer Duiven naar vroeg, dat persoonlijk contact altijd werkt. We hebben niet alleen een coronaloket ingericht over de afdelingen heen waarmee we erg maatgericht en erg snel antwoord kunnen geven aan iedereen die daarom vraagt, maar we hebben ook nagebeld en dat helpt ook. Dat wordt ontzettend op prijs gesteld en dat neemt niet weg dat mensen lang niet altijd tevreden zijn met het antwoord dat ze hebben gekregen, maar wel steeds meer met de manier waarop ze het krijgen. Ik denk dat dat voor een gemeente die ook wel eens bevroegd wordt op zaken die niet zo leuk zijn, in ieder geval een kleine opsteker is.

En tot slot heeft u bijna allemaal complimenten gemaakt aan ons personeel. En namens al onze medewerkers wil ik u daar ontzettend voor bedanken. De avond is nog niet om maar ik heb al een paar glunderende appjes gekregen van mensen die dat nu al waarderen. Ook onze medewerkers hebben het net als ieder ander erg zwaar gehad en hebben thuisgewerkt, kinderen onderwijs moeten geven en toch altijd met hart voor de zaak geprobeerd zo veel mogelijk, zo snel mogelijk en zo lang mogelijk alles op alles te zetten om de dienstverlening op orde te houden. Dat dat grotendeels gelukt is en dat dat wordt gezien, daar zijn we natuurlijk ontzettend blij mee. En ik wil me dan ook graag aansluiten bij al uw complimenten en ik zal er hoogstpersoonlijk voor zorgen dat we als college, maar ook dat het DT al die complimenten niet alleen door zal geven, maar ook zal vertalen in een paar mooie momenten die we kunnen hebben op het moment dat de deuren van het stadhuis weer opengaan en we met z'n allen kunnen vieren dat we corona hebben overleefd en dat we weer vol schwing aan de slag gaan. Voorzitter bedankt.

Burgemeester **Bezuijen**: Dank u wel wethouder Iedema voor uw bijdrage. Tot slot zal ik ook iets vertellen maar het meeste is al gezegd. Dus ik zal proberen het zo kort mogelijk te houden. Er is al veel gezegd over het jaar 2020 en het jaar waar we in zitten dat, zoals terecht door u werd gesteld, gedomineerd is door – sommigen zeggen zelfs in een wurggreep gehouden – corona en alles wat daarmee samenhangt. Daar is al heel veel over gezegd en dat ga ik niet allemaal herhalen. Gelukkig kunnen we ook constateren dat er nu echt licht aan het eind van de tunnel is en dat we ook langzamerhand daarnaartoe gaan. Dat brengt me erbij – het is door een aantal wethouders al naar voren gebracht – dat we op dit moment druk bezig zijn met het coronaherstelplan. We hopen dat deze maand in het college te behandelen zodat dat voor de vakantie nog bij u ligt en u daar ook nog uw licht over kunt laten schijnen om te laten zien waar we op dit moment vanuit alle invalshoeken die het werk betreffen ook mee te maken hebben.

Dan nog iets over veiligheid. Daar wil ik kort over zijn. De actualisatie van het veiligheidsbeleid is deze week richting de raad gestuurd en die komt dus binnenkort weer op de agenda en dan kunnen we er, denk ik, uitgebreid bij stilstaan. Wat mij betreft, een paar punten dat hier even aandacht verdiend. Een is het punt dat ook door de heer De Jong van het CDA naar voren is gebracht. Dat zijn de financiële consequenties voor ondermijning, die zorg deel ik natuurlijk gewoon. Dat valt of staat bij de middelen en de capaciteit die we daarvoor hebben, en zeker met wat we hebben opgebouwd. Zoals ik al zei, het lijkt me goed om dat bij de discussie in het debat over de actualisatie te betrekken.

Er zijn wat specifieke vragen gesteld. Ik ga even naar de heer Mooiman van de PVV over de inbraken. Laat ik vooropstellen dat elke inbraak er wat mij betreft een teveel is, wat mij betreft proberen we naar

nul te gaan. Maar we moeten ook realistisch blijven en helaas blijven mensen het wel proberen. Er is wel een dalende trend, dat komt ook door corona, dat klopt wel, maar als we kijken naar de ontwikkelingen in soortgelijke gemeenten mogen we constateren dat het in Zoetermeer de goede kant opgaat. Maar zoals gezegd, wat mij betreft zetten we daar nog steeds fors op in om het steeds verder te laten dalen. Ik stel voor dat we daar ook bij de actualisatie nog eventueel nader bijilstaan als u daar nog specifiekere vragen over heeft.

Dan had mevrouw Van Leeuwen van LHN nog wat opmerkingen over wapen- en drugsbezit bij jongeren. U heeft kunnen zien als het gaat om wapenbezit – niet alleen bij jongeren, in het algemeen, maar zeker ook bij jongeren – dat er afgelopen week de inleveractie is geweest en dat heeft een behoorlijke opbrengst opgeleverd bij de eenheid Haaglanden. Dit heeft ertoe geleid dat we veel wapens hebben kunnen ophalen. Ik vind het ook mooi om te melden dat er inmiddels kennelijk al ambitie is getoond om ook in het najaar zo'n actie te houden. Niet alleen bij ons in Zoetermeer maar in de hele eenheid. Wat mij betreft, gaan we daar als Zoetermeer weer bij aansluiten zodat we weer een inzamelactie starten en dat is in ieder geval mooi om daar aandacht aan te geven. U weet dat dat een van de actiepunten uit het actieplan Geweld en jongeren is en wat mij betreft gaan we daar nog steeds fors op inzetten. U heeft het ook over drugs gehad en ik zie dat u een vraag heeft, mevrouw Van Leeuwen? Het is het makkelijkste wat er is om mezelf te onderbreken. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): U maakt zomaar een punt, dat is wel heel fijn. Maar ik wil ook graag nog even mijn punt maken, het ging ons er met name omdat we zien dat dit een toenevend probleem is in de samenleving en dat we graag in de jaarstukken daarover gerapporteerd willen krijgen zodat we ook weten hoe zich dat ontwikkelt en of dat een punt is waar we verder op moeten acteren of dat het uiteindelijk toch minder aandacht behoeft. Die toezegging zouden we graag van u krijgen.

Burgemeester **Bezuijzen**: Dat is wat mij betreft akkoord. Als dat het achterliggende idee bij de vraag was, zullen we dat toezeggen en daar in de jaarstukken aandacht aan besteden. Dat geldt dan ook voor de drugs, dat lijkt me goed om dat gewoon mee te nemen, geen enkel probleem wat mij betreft. Dan hoef ik er nu ook niet verder mee door te gaan wat we er allemaal aan doen. Dat weet u dan en dan kunnen we dat wat mij betreft ook doen bij de actualisatie. Dat was het van mijn kant, ik neem aan dat dat voldoende is? Ik zie verder geen vragen. Dat betekent dat we aan het eind van de eerste termijn van het college zijn. Ik kijk even rond want we gaan dan naar de tweede termijn van de raad. We kunnen kort schorsen, is daar behoefte aan? Een korte schorsing zie ik, is tien minuten voldoende? Dat we om 21.05 uur verder gaan? Ja, dan gaan we tien minuten schorsen en gaan we om 21.15 uur verder. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en dat betekent dat iedereen weer aanwezig is als het goed is en we overgaan naar de tweede termijn van de gemeenteraad. Ik geef als eerste het woord aan de heer Van der Vlies van Zó! Zoetermeer.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter, we hoorden de heer Paalvast praten over de noodzaak van meer woningen en hij gaf daarbij aan dat dit veel weerstand oplevert. Wat ons betreft, gaat die weerstand niet zozeer over de bouw van woningen maar over de manier waarop mensen niet, matig of te laat worden meegenomen in het proces. Participatie moet in zijn algemeenheid beter en vooral waar het gaat om bouwprojecten. We komen er nog op terug bij de behandeling van ons initiatiefvoorstel stedenbouwkundige buurtvisie.

Dan onze motie over het inzicht in het aantal woningen onderscheiden per type. We vragen ons daarbij af hoe het mogelijk is om beleid te maken over de behoefte aan woningen zonder de huidige aantallen te kennen. Als we willen weten hoeveel woningen er bij moeten komen, moeten we weten hoe groot de behoefte is, hoeveel we er al hebben en dan kunnen we bepalen wat erbij moet. Dat geldt voor jongerenwoningen, maar ook voor zorgwoningen in Zoetermeer. Zeker gezien de uitgangspunten voor de doorstroming, dat we zeggen 'we bouwen voor de ene doelgroep, zodat woningen voor de andere doelgroep vrij komen', lijkt het ons noodzakelijk te weten wat je hebt aan typen woningen.

Dan over onze motie over de waardering voor de huishoudelijke hulp. We hebben de toezegging van de wethouder gehoord dat we met elkaar gaan praten over de kwaliteitseisen en als de burgemeester dat ook als zodanig heeft genoteerd, zijn we bereid om deze in te trekken. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Vlies, dan ga ik naar mevrouw Hostmann, GroenLinks.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, we vinden het fijn dat wethouder Paalvast mooie plannen heeft voor de woningbouw. Het is niet het eerste jaar dat we dat gehoord hebben en het zou mooi zijn dan volgend jaar ook de resultaten te kunnen zien in het jaarverslag.

Verder over de re-integratie. We hebben er begrip voor dat er misschien nog weinig mogelijkheden zijn op dit moment om dat te doen maar we zijn wel benieuwd of de wethouder van plan is om extra inzet te plegen om achterstanden in te lopen wanneer bedrijven weer mogelijkheden hebben voor re-integratietrajecten. En ten slotte vinden we het goed dat jongeren speciale aandacht krijgen in het coronaherstelplan dus dank daarvoor. En we zijn blij dat Buurtwerk met Jongerenwerk Plus zo goed bezig is met jeugd en activiteiten voor jongeren dus onze complimenten daarvoor. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Hostmann dan ga ik over naar de bijdrage van de PvdA. Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. Het is bij onze collega's wel bekend, PvdA'ers zijn lang van stof, vaak vragen we een extra minuut spreektijd aan en ook vandaag had ik meer tekst dan tijd. Maar ik had nog wat dingen op papier staan. Ik had een stukje voor wethouder Groeneveld over het afval voor de tweede termijn klaarstaan met daarbij de vraag of het extra legen van de milieueilanden zou kunnen helpen, maar die kan ik nu weglaten. Graag kom ik in deze tweede termijn nog wel even terug op een klein deeltje van het Sociaal Domein. Momenteel is het college bezig een derde time-out-voorziening op te zetten. Ook dit is geen structurele oplossing voor mensen in nood maar het is voor hen wel een eerste uitweg uit een potentieel gevaarlijke situatie en de PvdA is blij met deze mogelijkheid. Tot slot had ik het in de eerste termijn ook al even over Raden in Verzet en mensen na mij hebben dit ook genoemd. Wij danken de raadsleden die zich hiervoor hebben ingezet en we zijn blij dat ook het college dit initiatief heeft omarmd, inclusief alle drie de burgemeesters die we hebben gehad het afgelopen jaar. Het begint erop te lijken dat politiek in Den Haag gaat bewegen, laten we afwachten wat dit jaar ons gaat brengen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bout. Dan ga ik over naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, in de eerste plaats dank aan het college voor de reactie op de vragen. Ik constateer in ieder geval dat er op al mijn vragen een reactie is gegeven en ik heb gehoord dat er reikhalzend wordt uitgekeken naar de extra middelen die uit Den Haag komen. Ik denk dat dat bij velen het geval is. Ik heb ook met name aandacht gevraagd om op tijd daarvoor klaar te zijn. Mijn punt was dat het met wat er in 2020 is gebeurd, maar waar de gelegenheid of de tijd niet voor was, nu wel zaak is om onze eigen zaakjes in Zoetermeer, maar dat geldt ook voor alle gemeenten, op orde te hebben. Als we niet overtuigend zijn als Zoetermeer en als alle gemeenten dat we het extra geld op een efficiënte en doelmatige wijze kunnen wegzetten, verliezen we de regie, althans, dan lopen we de kans de regie over die extra middelen te verliezen. Dus die oproep bij dezen.

Ik heb ook gevraagd naar de lessen. Nagenoeg elke wethouder heeft daarop gereageerd. Ik kreeg de indruk dat dat wat ad hoc was, ik hoop dat dat niet zo is want anders zou ik ervoor pleiten de geleerde lessen in 2020 en gaandeweg de coronacrisis gestructureerd op te halen. Zoals ik aangeef: never waste a good crisis, je wenst je uiteraard niet zo'n crisis maar als die zich voordoet, zorg ervoor dat je alle lessen die je gaandeweg opdoet, gestructureerd benut en dat je dat net breed ophaalt. Voordat je het weet, zit je weer in het oude normaal en de oude routines en zijn die ervaringen weg of vergeten en dat zou jammer zijn.

Dank aan de wethouder of het college voor de antwoorden over de WMO. Inderdaad een aantal activiteiten is opgezet. Ook zijn er geleerde lessen. Tot slot, positief dat de samenwerking optimaal of optimaler verloopt en de informatiewisseling optimaal verloopt. Toch komt er een bepaald wrang gevoel bij mij over want stel je voor dat we corona niet zouden hebben gehad, zouden we dan die samenwerking en die verbetering daarin, niet hebben gehad? Hetzelfde geldt voor de informatie-uitwisseling. Dus goed en fijn dat die lessen geleerd zijn en dat die notie bestaat, maar misschien dat we eigenlijk hadden moeten hopen dat die ook zonder corona zouden zijn geleerd. En voorzitter, daar laat ik het bij voor de tweede termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel want ik wilde net vragen of u wilde afronden. Dank u wel, dan de heer De Jong van het CDA.

De heer **De Jong** (CDA): Dank u wel voorzitter. Ik kan in de tweede termijn vrij kort zijn. In de eerste plaats dank voor de reacties op mijn vragen over flexwonen en ondermijning en de sportverenigingen,

dat zijn onderwerpen die wij belangrijk vinden, dank voor de aandacht. Ze geven ook aan, met alle andere bijdragen, dat we nog niet klaar zijn en dat er nog werk te verzetten valt. Maar als ik een ding opvallend vind aan het debat dat we nu met elkaar voeren, is het wel dat we niet alleen heel veel complimenten uiten, wat in mijn ogen ook echt terecht is want het is echt een bijzonder jaar met bijzondere inspanningen, maar er is nog iets anders, er zijn ook heel weinig moties, het valt op dat...

De **voorzitter**: Mijnheer De Jong, uw camera staat volgens mij uit en daardoor kan niemand uw zien, denk ik. Maar zou u uw camera aan willen zetten?

De heer **De Jong** (CDA): Met alle liefde. Hierbij de camera aan.

Het laatste punt dat ik wilde maken, was dat er weinig moties waren en ik vind dat veelzeggend, zeker met de cultuur die wij in onze raad hebben. Dat is een extra compliment over hoe we tegen het afgelopen jaar aankijken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer De Jong. Ik constateer net dat de uitzending eruit ligt op dit moment dus ik stel voor dat we weer even schorsen. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Inmiddels is de livestream terug en ik mag mijnheer De Jong hetzelfde vragen als eerder de heer Paalvast, of hij nog een keer zijn woorden in zo veel mogelijk dezelfde bewoording zou willen herhalen. Gaat uw gang.

De heer **De Jong** (CDA): Dat kan, ik begon mijn bijdrage met danken voor de reactie van het college op de vragen die door mij gesteld zijn over de thema's flexwonen, ondermijning en sportverenigingen. Dat zijn wat mij betreft belangrijke thema's om vast te houden naar de toekomst toe. Dat geeft ook aan dat wij nog niet klaar zijn met wat er in het afgelopen jaar bereikt is. Ik hield het kort, het tweede aspect waar ik aandacht op vestigde was dat ik niet alleen heel veel complimenten heb gehoord vanuit de raad, wat iets zegt over hoe wij naar het afgelopen jaar kijken, maar ook dat dat ik heb geconstateerd dat er heel weinig moties zijn op dit onderwerp en dat zegt ook iets, zeker in onze raad waar we soms heel enthousiast zijn met moties en amendementen en daaruit leid ik een beetje af dat we met z'n allen best positief gestemd zijn over waar we nu staan. Dat was mijn bijdrage in tweede termijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer De Jong voor uw tweede termijn. Dan ga ik naar de heer Mooiman, PVV. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. In de eerste termijn hebben we het als PVV gehad over wonen, economie en veiligheid. Belangrijke thema's die deel van het fundament vormen voor een gezonde stad. We hebben het ook gehad over de coronacrisis en effecten en uitdagingen die deze creëert. We danken het college voor de reacties op onze vragen en opmerkingen. Onze fractie stemt voor de jaarstukken en we kijken uit naar het voorjaarsdebat en de te maken keuzes om volgend jaar nog betere resultaten te boeken, dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw tweede termijn, dan gaan we naar mevrouw Bink. Zoetermeer Vooruit, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Even over de motie van Zó! Zoetermeer, meer inzicht in het jaarverslag van de woningen, die blijven we steunen want we vinden het heel belangrijk dat je als gemeente weet wat je bezit is, want dan weet je ook wat je nodig hebt en wat je erbij moet krijgen. Verder hebben we de wethouder gehoord over de ZoetermeerPas en we zijn toch overtuigd dat zij geprobeerd heeft echt iedereen te bereiken om in aanmerking te komen voor de ZoetermeerPas door een account te activeren. Dus de motie die we in gedachten hadden, zullen we niet indienen. Dit voor de griffie. Daar wil ik het bij laten dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink, dan ga ik naar Fractie Van den Berg, mevrouw Van den Berg.

Mevrouw **Van den Berg** (Fractie van den Berg): Hartelijk dank voorzitter. We hebben geen behoefte aan een tweede termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter, over de participatie waarin de bewoners mee mochten praten, heb ik geen reactie gehad. Luisteren naar inwoners blijft een zwak punt, zeker als ik de wethouder hoor zeggen dat er gebouwd moet worden en dat dit protest oplevert. Eigenlijk hoorde ik 'inwoners, houd je mond, wij gaan bouwen'. We vragen aan de wethouder: klopt het dat ik het goed gehoord heb? Het lijkt of de wethouder onder het mom van woningnood vindt dat iedereen maar moet accepteren dat er een torenflat voor zijn neus komt, of enorme parkeerproblemen in de wijk. Woningbehoefte is al langer bekend en niet gisteren ontstaan.

Dan nog even over het milieu. Het valt me tegen dat de wethouder van milieu die het milieu een warm hart toedraagt het afvalbeleid verdedigt dat het milieu alleen maar vervuult en belast zonder dat zeer krachtadig aan te pakken. Mijn vraag is dan ook: wanneer denkt de wethouder het probleem bij de milieueilanden te hebben opgelost? Ik heb wel een toezegging gehoord dat het wordt uitgezocht, maar wanneer wordt het opgelost? Dat is mijn vraag, tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan ga ik over naar mevrouw Van Leeuwen van de LHN.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. We waren op zich blij dat de wethouder van Afval – dat klinkt een beetje raar maar ik bedoel het uiteraard heel positief – ontvanke-lijk was voor onze suggesties en we zien dan ook haar reactie als het gaat over de overvolle milieuei-landen, overvolle prullenbakken en het mogelijk sneller weg kunnen brengen van afval graag tege-moet.

Dan voor wat betreft de woningbouw. We dagen de wethouder uit om de inhaalslag die hij ons een beetje belooft en die in het verschiet ligt, ook echt te gaan maken. We durven de wethouder toe te zegen dat de LHN echt in zijn nek hijgt omdat we het echt noodzakelijk vinden dat dat nu eens gaat gebeuren. We begrijpen dat inwoners in de stad soms daar wat pessimistisch of wat negatief over zijn, maar we hebben een vraagstuk voor heel veel inwoners die graag een woning krijgen en daar zullen we gehoor aan moeten geven.

Dan voor wat betreft veiligheid. We zijn ontzettend blij met de toezegging van de burgemeester dat er eindelijk aandacht komt voor drugsgebruik onder jongeren en voor wapenbezit, de actualiteit nood-zaakt ons ertoe om daar veel meer een oogje in het zeil te houden.

Wat betreft participatie was onze teleurstelling daarover in eerste termijn al duidelijk maar we gaan er nu ook van uit dat er echt voorstellen komen die beter bijdragen aan goede participatie van onze in-woners. Voor wat betreft het voortijdig school verlaten, vindt LHN dat, hoewel we in de benchmark misschien nog niet helemaal scheef zitten, we toch enigszins ambitieeloos zijn en zeker met alle gelden die ter beschikking staan, gaan we ervan uit dat we daar toch beter kunnen scoren dan we tot dusver doen. Uiteraard zijn we blij met de toezegging van de wethouder van Sport dat FC Zoetermeer een passende accommodatie krijgt. Daar wachten ze al jaren op en ik denk dat heel veel leden daar zeer verheugd over zullen zijn. Evenals dat we heel erg blij zijn dat het schaatsen in Zoetermeer ook door de wethouder van Sport een warm hart wordt toegedragen en dat zij zich ook inzet voor het behoud daarvan. Daar zullen we ook een oogje in het zeil houden en nogmaals, dank voor uw reactie en dit was onze tweede termijn, dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Leeuwen, voor uw tweede termijn. Dan ga ik over naar mijn-heer Zamani van D66.

De heer **Zamani** (D66): Dank voorzitter. We zijn blij met de toezegging van de wethouder dat er een themabijeenkomst wordt georganiseerd. Heel belangrijk om veel aandacht te hebben voor het achter-standenbeleid. Elke euro die we daar investeren is een kans en goed voor de start. We zijn ook blij met de toezegging van het college om goed te monitoren waar de behoefte zit om ons aantal vrijwil-ligers op peil te houden. Zoals gezegd vormen zij het fundament van de stad. Dank aan het college voor de beantwoording van onze vragen over WMO. We wensen het college en de wethouder heel veel succes bij het gaan voor kwalitatief, kwantitatief en financieel toekomstbestendige zorg in Zoe-termeer. Tot slot zijn we blij met de aandacht van de wethouder voor de enorme woningbehoefte. Zoals aangegeven staan we in de post-coronaperiode voor grote vraagstukken. D66 gaat de komende periode zorgvuldig in participatie met onze inwoners aan de slag. Met de stad voor de stad. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw tweede termijn mijnheer Zamani. Dan de heer Weening, gaat uw

gang.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Dank voor de reactie op onze stukken en we kijken uit naar het voorstel van mevrouw Groeneveld. Verder heb ik geen stukken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weening. Dan constateer ik dat daarmee de tweede termijn van de raad is afgerond. Ik stel voor meteen door te gaan naar de tweede termijn van het college en als eerste wil ik daarvoor wethouder Rosier het woord geven.

Wethouder **Rosier**: Dank voorzitter, ik heb meegeschreven als er vragen waren en volgens mij waren die er niet. Dus ik heb geen tweede termijn nodig.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik voer naar wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel voorzitter. Ik heb nog een vraag gehoord van GroenLinks met een doorvraag op de re-integratietrajecten. U vroeg of het mogelijk was om extra inzet daarop in te zetten. Bij extra inzet denken we natuurlijk vaak aan extra mensen en daarvoor moet ik even een pas op de plaats maken want bij mensen horen ook middelen en die zijn wat beperkt. Daarbij zijn deze mensen ook schaars dus we proberen op dit moment de mensen die we hebben binnenboord te houden en daar goed mee aan de slag te gaan. Maar ik heb ook even gekeken naar de activiteiten die we al ontplooiën namens het college en die soms ook al genoemd zijn, en dan kijk ik even naar de kansrijke sectoren waar we op dit moment aan het inzetten zijn. Er is extra inzet op de werk- en leerarrangementen vanuit het project Perspectief op werk. Dat doen we ook vanuit de arbeidsmarktregio Zuid-Holland-Centraal waar Zoetermeer ook voorzitter van is. Ik kijk ook naar de inzet vanuit de werkgeversbenadering om zo de kansen in de A12-corridor te verzilveren dus we werken echt wel op meerdere fronten. En wat ik al eerder noemde, het opzetten van het Regionaal Mobiliteitsteam Zuid-Holland-Centraal waarin zowel als Zoetermeer, als UWV echt belangrijk bijdragen. Op dit moment timmeren we ook nog aan de weg en ik hoop daar in het voorjaarsdebat nog op terug te kunnen komen bij u, naar een gemeenschappelijk Huis van werk en ontwikkeling waar we met de UWV samen aan het kijken zijn hoe we de aansluiting kunnen maken voor leven lang ontwikkelen, dus van werk naar werk, want we zetten natuurlijk in – en dat is een vraag die u misschien niet heeft gesteld, maar die ik wel een beetje tussen de regels door hoor – om mensen niet in de bijstand en niet in een uitkering te laten komen, maar die stap voor te zijn. Dat was het wat mij betreft. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Van Driel, wethouder Paalvast. Gaat uw gang.

Wethouder **Paalvast**: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Van Leeuwen had het over de inhaalslag die we moeten maken met de woningbouw. Dat ben ik helemaal met mevrouw Van Leeuwen eens, en ze zegt ook dat ze in mijn nek gaat hijgen. Ik weet niet wat ik daarvan moet vinden, ik begreep dat zelfs de hele fractie van LHN dat gaat doen. Maar ik ben ook heel blij met wat mevrouw Van Leeuwen ook zegt, dat er heel veel inwoners heel graag een woning willen en dat we dus ook flink moeten bouwen. Dat is denk ik ook het antwoord op de heer Blansjaar. De woningbehoefte is inderdaad niet gisteren ontstaan, maar wel de afgelopen jaren en daar moeten we een antwoord op hebben. Het antwoord dat we hebben gegeven met elkaar is dat we een flink aantal woningen extra willen realiseren en als we niet elk park en elk stukje groen willen volbouwen, zullen we de hoogte in moeten om die 10.000 woningen in de stad te realiseren. Je probeert dat natuurlijk zo goed mogelijk in samenspraak en participatie met de bewoners te doen, maar dat heeft een behoorlijke impact op de buurt en ik kan me heel goed voorstellen dat buurtbewoners daar niet op zitten te wachten. Dat is het dilemma waar je als politiek voor staat. Er zijn ook heel veel mensen die geen of geen goed dak boven hun hoofd hebben en echt op zoek zijn naar een geschikte woning, wat voor hen ook heel erg belangrijk is. Dat is de afweging waar we voor staan.

De heer Van der Vlies had het nogmaals over de motie om vooral goed inzichtelijk te maken wat we nu precies hebben. Ik heb aangegeven dat we dat niet precies kunnen doen. Voor het corporatiebezit kunnen we dat misschien nog wel doen maar het hele beeld geven van de stad zou heel lastig worden omdat er ook veel particulier bezit zit. De vraag is of – we maken nu vooral inzichtelijk welke behoefte er is – het als je weet wat je allemaal hebt, iets verandert aan de behoefte die er nu is. Gegeven het feit dat we onze handen al vol hebben en genoeg te doen hebben, hebben wij de vraag gesteld 'voegt dit nu echt wat toe, om nog meer data te hebben om beter te kunnen sturen?' Wij hebben de vraag zo beantwoord dat we denken van niet, maar ik begrijp heel goed dat u zegt 'wij denken dat dat wel noodzakelijk is'. En mevrouw Bink is die mening dus ook toegedaan.

Dat waren de vragen die gesteld zijn.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Paalvast. Ik zie geen vragen dus ik stel voor verder te gaan en dan ga ik naar wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u wel voorzitter. Ik had nog een vraag over het afval en ik wil toezeggen dat ik eind juni kom met een memo waarin ik een terugblik geef op 2020 rond het afvalbrengdepot en ook over de overvolle milieueilanden en een voorstel doe voor hoe we dat kunnen gaan oplossen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter, ik...

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, er is nog een vraag van de heer Weening.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Toch nog even aan mevrouw Groeneveld, ik heb een paar keer gevraagd naar het beleid van verschonen van prullenbakken rond drukke eetgelegenheden als Stadshart en Dorpsstraat, kunt u daar nog iets over toezeggen?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Ja voorzitter, ik wilde niet alles herhalen wat in de vorige termijn is gezegd maar er is een aantal dingen gezegd over wat er in dat memo komt en daar hoort deze toezegging ook zeker bij.

De **voorzitter**: Dat is bij dezen ook genoteerd. Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u voorzitter. De heer Van der Vlies vroeg naar de toezegging over het betrekken van de raad op de ontwikkelingen rond de hulp in de huishouding. Die toezegging doe ik en die doe ik graag en mijn voorstel is om een gezamenlijke themabijeenkomst te organiseren. Ik wil dat graag koppelen aan de leeragenda van de raad. ik denk dat dat mooie dwarsverbanden geeft. En u wilt altijd een datum hebben. Dat kan in tweede helft 2021 dus voor het eind van het jaar. Verder ben ik vooral heel blij met de verbazing van de VVD over dat de samenwerking nu zo'n versnelling heeft gekend in de ontwikkelingen en ik ben daar inderdaad heel erg blij om want dan zie je dat we gewoon tegen de grenzen van de markwerking aanlopen in de zorg en dat geeft heel veel kansen richting de toekomst. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Ter Laak. Ik zie geen vraag dan ga ik naar wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voor mij waren er volgens mij ook geen nieuwe vragen meer voorzitter, dus ik heb ook geen tweede termijn nodig.

De **voorzitter**: Dank u wel, dat geldt ook voor de burgemeester. Die heeft daar ook niets meer aan toe te voegen. Dan constateer ik dat we de beraadslagingen kunnen sluiten voor wat betreft het raadsvoorstel van de Jaarrekening 2020. Ik heb voor mezelf een viertal toezeggingen genoteerd. De toezegging van wethouder Groeneveld dat er voor eind juni een memo komt, ik heb het maar even afval plus genoemd. Daar werd zo veel onder geschoven dat ik het niet kon noteren, maar in ieder geval komt er een memo over alle vragen die daarover gesteld zijn. Wethouder Iedema heeft een toezegging gedaan over een themabijeenkomst over het onderwijsachterstandenbeleid maar ik heb daarbij geen termijn gehoord. Kunt u die nog geven?

Wethouder **Iedema**: Dat zal na het zomerreces worden, spoedig na het zomerreces ga ik kijken wat de handigste tijd dan is.

De **voorzitter**: Vindt u het goed dat ik hem dan in het derde kwartaal zet? Is dat een goede oplossing?

Wethouder **Iedema**: Dat lijkt me een goede interpretatie. Prima.

De **voorzitter**: Dan is deze toezegging ook genoteerd. En er is een toezegging gedaan door wethou-

der Ter Laak om de raad te betrekken bij de ontwikkelopgave huishoudelijke hulp gekoppeld aan de leeragenda en daar heeft ze ook al een datum voor genoemd, voor het eind van het jaar. En de laatste toezegging is van mijn hand en dat heeft overigens niets te maken met het feit dat we daar niet voldoende aandacht aan besteden, maar we hebben wel toegezegd om wapengebruik of wapenbezit en drugsgebruik ook in het jaarverslag op te nemen, en in de jaarstukken. Die toezegging heb ik ook gedaan. Dat zijn de vier toezeggingen die ik heb gehoord. Dan gaan we over naar de stemming als u het goed vindt. Dan beginnen we met het raadsvoorstel zelf. Er zijn geen amendementen dus we beginnen met het raadsvoorstel zelf. Is er iemand die een stemverklaring over het raadsvoorstel zou willen afleggen? Ik zie er geen, is er iemand die stemming wil? Niet het geval dan is het raadsvoorstel vastgesteld.

Dan hebben we nog een drietal moties. Ik zal ze even noemen voor de helderheid. 2105-14 Tevredenheid huishoudelijke hulp verbeteren is ingetrokken dus geen onderdeel meer van de besluitvorming. 2105-15 Overzicht van woningen in het jaarverslag. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval, is er stemming gewenst? Ik zie 'graag stemming over alle moties', dat betekent dat deze naar de briefstemming gaat.

Dan motie nr. 2105-16 Inzet onderbesteding van het onderwijsachterstandenbudget. Iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Niet het geval, dan gaat deze ook naar de briefstemming. Dan constateer ik dat we dit agendapunt het oude agendapunt 9, Raadsvoorstel jaarrekening hebben afgehandeld en dan gaan we terug, want voor we overgaan naar het raadsvoorstel afwegingskader hebben we afgesproken dat we nog het raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden behandelen. Het oude 7.j. is 8.a. geworden.

a. Raadsvoorstel Zienswijze ontwerpbegroting 2022 Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen had hier een amendement voor.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, ik denk dat de toelichting al voldoende helder is, we willen een stuk transparantie en we denken dat deze wijziging daadwerkelijk iets bereikt. Dus ik kan er kort over zijn. Als er nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Amendement nr. 2105-P ingediend door LHN

Zienswijze ontwerpbegroting 2022 GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021; gelezen het gewijzigd raadsvoorstel zienswijze ontwerpbegroting 2022 GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden, ZaakID: 0637694766;

besluit beslispunt I aan te passen van:

- 'De zienwijze op de ontwerpbegroting 2022 van de gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden, zoals opgenomen in de conceptbrief in de bijlage, vast te stellen.'
naar:
'De zienwijze op de ontwerpbegroting 2022 van de gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden, zoals opgenomen in de conceptbrief in de bijlage, vast te stellen'. Met dien verstande dat de alinea: 'Wij adviseren daarom deze werkzaamheden alsnog op te nemen in deze begroting en deze los te koppelen van de regionale projectbegroting. Wij zijn van mening dat dit bijdraagt aan een transparante begroting.' wordt vervangen door de alinea: 'Wij gaan er daarom vanuit dat u deze werkzaamheden alsnog opneemt in deze begroting en deze loskoppelt van de regionale projectbegroting. Dit draagt bij aan een transparante begroting.'"

De **voorzitter**: Ik ga even kijken, zijn er leden van de raad die daar nog het woord over wensen te voeren?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Een stemverklaring voorzitter.

De **voorzitter**: Daar kom ik straks op. Maar over het amendement constateer ik dat verder geen beraadslaging nodig is. Dan sluit ik de beraadslaging en dan kunnen we overgaan naar stemming. Dan gaan we eerst naar het amendement. Daarvoor vraag ik of iemand een stemverklaring wenst over het amendement. Dat wil mevrouw Van der Meer, begrijp ik.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, wij vinden dit een volledig overbodig amendement dus we zullen tegen stemmen, maar als we de enige zijn die tegen zijn, kan wat ons betreft worden volstaan met een aantekening in de notulen dat we geacht worden te hebben tegen gestemd. Dan hoeft er geen hoofdelijke stemming te worden gehouden.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Ik krijg in de app door dat de wethouder nog niet heeft kunnen reageren dus ik geef daarvoor ook in eerste instantie nog even wethouder Groeneveld het woord.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u wel voorzitter, dit amendement zien we als college zeer positief tegemoet. Het is een oproep om transparant te zijn en niet straks met nog een geldbedrag te komen later in het jaar waarop ik dan weer terug naar de raad moet om extra middelen te vragen. Dus van harte ondersteund en hopelijk nemen negen andere gemeenten diezelfde zienswijze over van Zoetermeer. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik neem aan dat dat voldoende is. Ik zie dat mevrouw Bout echt stemming over het amendement vraagt dus dat zullen we dan zeker doen maar ik vraag nog een keer of er naar aanleiding van de reactie van het college nog een reactie is uit de raad. Dat is niet het geval. Ik zie wel dat mevrouw Huijbens ook een stemverklaring af wil geven. Gaat uw gang.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Voorzitter, dank u wel. Gezien de stemverklaring van de wethouder zullen we voor dit amendement stemmen. We denken niet dat het veel verschil maakt uiteindelijk, het is maar een of twee woordjes maar het positieve advies van de wethouder heeft ons overtuigd om het toch maar te doen.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Huijbens. Nog anderen voor een stemverklaring? Dat is niet het geval. Er is wel gevraagd om stemming dan gaan we dat met hoofdelijke stemming doen. Ik vraag u zoals altijd heel luid en duidelijk voor of tegen te zeggen, en ik begin bij mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voor.

Mevrouw **Van Yperen** (VVD): Voor.

De heer **Zamani** (D66): Voor.

De heer **Zinck** (VVD): Voor.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Voor.

De heer **Bauer** (GroenLinks): Voor.

Mevrouw **Van den Berg** (Fractie van den Berg): Voor.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voor.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Voor.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voor.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Tegen.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voor.

De heer **Duiven** (VVD): Voor.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Voor.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Voor.

De heer **Van Gils** (VVD): Voor.

Mevrouw **Hoekstra** (VVD): Voor.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Voor.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Voor.

De heer **De Jong** (CDA): Voor.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Tegen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voor.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Tegen.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voor.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Voor.

De heer **Mooiman** (PVV): Voor.

De heer **Moree** (VVD): Voor.

Mevrouw **Mulholland** (GroenLinks): Voor.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voor.

Mevrouw **Van Oudheusden** (CDA): Voor.

De heer **Schoonbeek** (D66): Voor.

De heer **Schotel** (VVD): Voor.

De heer **Smitskam** (PVV): Voor.

De heer **Van der Snoek** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voor.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Voor.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Tegen.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voor.

De heer **Weening** (ChristenUnie-SGP): Voor.

De **voorzitter**: Dank u wel. Met 34 voor, 4 tegen is dit amendement aangenomen. Dan gaan we over naar het oorspronkelijke raadsvoorstel, dus de gewijzigde zienswijze. Is er iemand die daar nog een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval. Is er iemand die stemming hierover wenst? Dat is ook niet het geval, dan is dat raadsvoorstel aanvaard.

Dan kijk ik even naar de klok, ik stel voor heel even te pauzeren tot 21.50 uur en dan gaan we door met het afwegingskader. Ik schors de vergadering.

Schorsing

b. Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en kom daarbij aan het Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen. We hebben afgesproken bij de vaststelling van de agenda dat in ieder geval de eerste termijn van de raad nu zal worden behandeld. Dan zullen we kijken hoe dat verdergaat. Ik heb in ieder geval voor de behandeling van dit raadsvoorstel de volgende

sprekers: mevrouw Kraneveldt, mevrouw Van der Meer, mijnheer Duiven, mijnheer Ekkelenkamp, mijnheer Nawijn, mevrouw Frinking, mijnheer Boerboom, de heer Mooiman, de heer Blansjaar en mevrouw Brouwer. Ik weet niet of ik daar nog mensen aan kan toevoegen, maar dat kan natuurlijk via de app. Dat zijn de mensen die zich hebben aangemeld en die ga ik in deze volgorde het woord geven. Dus ik begin met mevrouw Kraneveldt. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, de PvdA heeft tot tweemaal toe de inwoners zelf gevraagd wat zij zouden doen met die 95, en nu helaas nog maar € 60 miljoen, van Eneco. De meerderheid van de 450 inwoners gaf aan dat ze zeker een deel van het geld opzij wilden zetten, maar men vond ook dat een aanzienlijk deel van het geld nu moest worden besteed aan met name duurzaamheid, het bestrijden van armoede, aan jeugdzorg en wonen en goede zorg voor ouderen. Wij zien de eenmalige Enecogelden echt als een kans om dingen mee te realiseren die we anders niet of nauwelijks zouden kunnen doen. Waar kun je met welke investering nu echt het verschil maken? Dat betekent volgens ons, ik heb het al eerder gezegd: focus aanbrengen en keuzes maken. Maar we zien dat helaas niet terug in dit raadsvoorstel. We hadden gehoopt dat het college echt een onderbouwd palet aan mogelijkheden aan de raad zou sturen, maar we hebben er een hard hoofd in dat we bij het bestedingsvoorstel dat ook echt krijgen. Dan zouden we als raad echt onze eigen afwegingen en inkleuring daaraan kunnen geven en hier voorstellen voor kunnen doen. In plaats van dat we alles doorschuiven naar volgende raadsperiodes. We vinden dit afwegingskader eigenlijk een bureaucratisch gedrocht. Het hinkt op twee gedachten, enerzijds willen we niet te veel over ons graf heen regeren door alles op te maken, maar we schuiven het door naar volgende periodes, maar anderzijds schrijven we wel thema's voor en stellen we bedragen per thema vast terwijl we niet weten welke bestedingsvoorstellen daar onder liggen, percentages van het fonds die we per jaar maximaal mogen opmaken. Dat zit ook al in een paar amendementen die ik gezien heb. En we maken er een enorm ingewikkeld ambtelijk schrijfkader van waar raadsvoorstellen aan moeten voldoen. En als toppunt van idiotie, vinden wij, een verplicht externe commissie om te adviseren als de grootste bedragen moeten worden uitgegeven. Die commissie hebben we al dames en heren, die heet de gemeenteraad. Dat zijn we zelf, laten we onszelf dus serieus nemen.

Waarom maken we het zo ingewikkeld? Waarom is een oude Eneco-euro anders dan, pak hem beet, een Gemeentefondseuro? Nu tuigen we een enorme bureaucratie op terwijl we dat voor ons gewone geld uit de normale potjes niet doen en als je geen zin hebt in dat afwegingskader of een externe commissie, dan haal je het geld gewoon uit een ander potje, dan hoeft je niet zo ingewikkeld te doen. Krijgen we nu een tweedeling in raadsvoorstellen? Alle raadsvoorstellen moeten gewoon voldoen aan de kwaliteit die we met elkaar hebben afgesproken en we vinden ook dat raad en college beide gelijkwaardig de mogelijkheid moeten hebben om voorstellen voor de besteding van Enecogelden te doen. Met dit kader wordt het heel ingewikkeld, zeker ook voor de inwoners, die ook goede ideeën hebben. Daarom dienen we een amendement in om die bureaucratie uit het raadsvoorstel te halen.

Een ander probleem is dat dit raadsvoorstel zich baseert op de ontwerpomgevingsvisie 2040. Je kunt je nooit baseren op een ontwerp want een ontwerp kan altijd nog geamendeerd worden. Dus we hebben een amendement om dat eruit te halen en te zeggen 'je kunt je alleen maar baseren op de vastgestelde omgevingsvisie', en dat gaan we over een week of twee doen. We hebben ook een amendement dat zegt 'citymarketing is echt een ander onderwerp dan de thema's die verder worden voorgesteld, dus wat ons betreft gaat dat eruit'. En we zeggen dus baseer je op de echte omgevingsvisie die we straks vaststellen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt...

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ook dienen we een motie in om nu documenten op te stellen waarin het straks in een oogopslag...

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): ...voor iedereen duidelijk is, hoe de mechanismen, hoofdlijnen, pijlers...

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): ...en de thema's in het afwegingskader straks zich tot elkaar verhouden.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): En voorzitter, tot slot, als er zo veel amendementen en moties liggen van voor- en tegenstanders van dit afwegingskader, kan de PvdA maar een conclusie trekken: het is gewoon een slecht raadsvoorstel! Wat ons betreft, gaat dit terug naar de tekentafel en praten we hier in september over verder. Er is tenslotte geen haast bij als je € 59 miljoen doorschuift naar volgende raadsperiodes.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, ik weet niet of u het bewust deed, maar ik probeerde u een paar keer te onderbreken en te verzoeken om af te ronden want u bent ver over de tijd heen. En de heer Boerboom, wilde u interromperen. Gaat uw gang mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor mevrouw Kraneveldt erg veel zeggen wat ze niet goed vindt aan het voorstel. Terwijl het ook mevrouw Kraneveldt was die het voorstel heeft gesteund om te zorgen dat er kaders komen. Nu hebben we ook kaders om de mechanismen uit 2040 te gebruiken, die wilt u schrappen uit het voorstel. Bent u niet bang dat we straks veel te makkelijk, te pas en te onpas, zoals we bij zo veel gemeenten hebben gezien die in het verleden aandelen hebben verkocht, het geld in bodemloze putten stoppen in plaats van dat het echt wat op gaat leveren voor onszelf?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, de PvdA heeft niet verzonnen dat er een afwegingskader moest komen. Dat heeft het college zelf aangekondigd vorig jaar bij de begroting, toen hebben wij alleen gezegd, om niet ervoor te zorgen dat je een afwegingskader gaat toeschrijven naar het geld dat je al wilt uitgeven, 'trek het uit elkaar en laten we eerst kijken met elkaar welke kaders we dan zouden moeten vaststellen en vervolgens dan bekijken welke bestedingsvoorstellen daarbij horen'. Maar we vinden het echt het grootste probleem uit dit afwegingskader dat we enorm veel optuigen voor geld dat toevallig van Eneco komt, terwijl we dat voor andere raadsvoorstellen niet doen. We werpen voor onszelf een heel hoge drempel op en we vinden het een gemiste kans, bijvoorbeeld voor duurzaamheid, dat we nu niet zeggen 'laten we die duurzaamheid aanjagen en dat in een fonds doen'. Nee, wat doen we? Een heel klein Duurzaamheidsfonds van € 1,5 miljoen waarmee je geen deuk in een pakje boter kunt slaan. We vinden dat we onszelf als raad daarmee eigenlijk niet serieus nemen en geen recht doen aan onze eigen denkkraft. We schuiven alles vooruit naar nieuwe colleges en nieuwe raden. Dat vinden wij een gemiste kans. Dat laat onverlet dat we natuurlijk ook van mening zijn dat je niet alles moet uitgeven en dat niet zomaar moet doen, want dat doen we met ander geld ook niet. Dus waarom zou geld dat je toevallig uit het Enecogeld haalt dan op een andere manier moeten worden behandeld met een enorm afwegingskader, terwijl je dat bij ander geld, dat soms nog wel om hogere bedragen gaat, niet doet. Dat zien we niet in en volgens mij maken we on het onszelf veel te ingewikkeld en het kost heel veel geld en heel veel tijd en dat hebben die ambtenaren niet.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt, uw antwoord kan volgens mij wel wat korter want anders gaan we echt heel lang met elkaar in gesprek zo en dat heeft u in de commissie ook al gedaan, moet ik constateren. De heer Boerboom heeft nog een vervolg en dan ga ik nog naar mevrouw Frinking.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik zal proberen het kort te houden. Mevrouw Kraneveldt zegt 'het wordt straks heel lastig en we zouden graag concreet aan thema's geld koppelen'. Ze noemt onder andere duurzaamheid, dat dan maar € 1,5 miljoen zou krijgen. Volgens mij biedt juist het kader straks ruimte om aan bepaalde thema's die we als raad belangrijk vinden, en duurzaamheid is een van de pijlers, extra middelen te koppelen, meer dan die € 1,5 miljoen. Daarbij zult u in ieder geval onze fractie aan uw zijde vinden. Dus volgens mij moet u niet te beperkt en te eng kijken en volgens mij moeten we juist durven scherpe keuzes te maken over wat we echt belangrijk vinden. Volgens mij zijn we het dan met elkaar eens dat duurzaamheid er daar een van is. Dus ik wil u toch uitnodigen, kijkt u nog eens goed welke onderdelen we in dit kader kunnen gebruiken en skipt u misschien met een enkel voorstel een aantal dingen die u niet relevant vindt, maar schrap niet het hele voorstel.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt mag daar kort op reageren en dan ga ik naar mevrouw Frinking.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Scherpe keuzes, daar ben ik voor maar die worden nu niet gemaakt, maar die worden vooruitgeschoven en die thema's heeft u helemaal niet per definitie nodig om straks goede raadsvoorstellen te doen. Die thema's hebben we nu ook niet en nu komen er ook goede

raadsvoorstellen naar de raad dus volgens mij maken we het voor onszelf nodeloos ingewikkeld.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik wil toch nog iets voorleggen. U zegt 'in deze voorstellen worden heel veel eisen gesteld aan de raadsvoorstellen en dat doen we aan andere niet'. Maar misschien zou het andersom moeten, dat we aan de andere raadsvoorstellen ook deze eisen opleggen. Want op zich zijn het natuurlijk goede eisen die worden gesteld, maar ik ben het met u eens dat het rommelig overkomt om dat overal en nergens in te zetten. Dat is ook de reden dat ik een van uw amendementen steun om dat niet allemaal in besluiten te zetten. Maar op zich zou je toch blij moeten zijn dat er gevraagd wordt om goede onderbouwing?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, goede onderbouwingen moet je bij ieder voorstel doen en als we het andersom gaan doen en dit kader ook voor andere voorstellen gaan toepassen, dan creëren we helemaal een enorme rompslomp want dan moeten we voor ieder beetje behoorlijk bedrag met een externe commissie gaan werken. Hoe haal je het in je hoofd om dat te verzinnen? Dat moeten we met elkaar niet willen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik constateer geen vragen of interrupties meer zijn dus dank mevrouw Kraneveldt voor uw eerste termijn en dan ga ik naar mevrouw Van der Meer.

Amendement nr. 2105-Q ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, Zó! Zoetermeer
Citymarketing niet als apart thema opnemen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit:

- in Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' besluitpunt 4f, luidende: "Citymarketing, profilering van Zoetermeer" en besluitpunt 5f, luidende: "Citymarketing, profilering van Zoetermeer: Investeringsfondsen zijn gericht op het versterken van het profiel van Zoetermeer als aantrekkelijke stad in de regio om te wonen, werken, ondernemen, studeren en te genieten" te schrappen als apart benoemd thema resp. hoofdlijn/criterium voor bestemming van de gelden in het beoogde Investeringsfonds."

Amendement nr. 2105-R ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, CDA
Maak het niet ingewikkelder dan nodig

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit in:

- Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' besluitpunt 2 en 3, luidende:
'2. Als algemene criteria de volgende hoofdvraag en deelvragen te hanteren:
a. Hoofdvraag Impact: Wat is de verwachte maatschappelijke bijdrage die met het voorstel wordt bereikt?
b. Deelvraag Inhoud: Wat is de inhoudelijke kwaliteit en degelijkheid van het voorstel?
c. Deelvraag Implementatie: Wat is de verwachte kwaliteit en effectiviteit van de manier waarop het voorstel in de praktijk wordt uitgevoerd? Wat draagt in de praktijk bij aan de borging van die kwaliteit?'
en
'Als ondergrens voor voorstellen de volgende uitgangspunten voor impact te hanteren:
a. Een voorstel moet overtuigend bijdragen aan minimaal een – en bij voorkeur meerdere – van de vier mechanismen van Zoetermeer 2040;
b. Een voorstel moet minimaal drie jaar effect opleveren en effecten moeten uiterlijk binnen vijf jaar zichtbaar zijn;
c. Hoe kleiner de groep begunstigden, hoe groter de positieve impact van een voorstel moet zijn om een investering te kunnen rechtvaardigen.'
te schrappen."

Amendement nr. 2105-S ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, CDA, GroenLinks, Zó! Zoetermeer

Niet uitgaan van de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit in:

- Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' bij besluitpunt 1, luidende:
'Een Investeringsfonds Zoetermeer op te richten en daarbij uit te gaan van:
a. De ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040
b. Afspraken tussen de gemeenteraad en het college over de besteding van de Enecomiddelen.'
- besluitpunt 1a te veranderen in:
'De vastgestelde Omgevingsvisie Zoetermeer 2040'."

Amendement nr. 2105-T ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg

Zet de huidige raad niet buitenspel

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit in:

- Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' besluitpunt 6, luidende:
'6. Een deel van de middelen uit het Investeringsfonds te bestemmen voor toewijzing aan 2021-2022 en het overige deel van de middelen in het Investeringsfonds nog niet specifiek aan een of meerdere thema's toe te wijzen maar die keuze over te laten aan een volgende raad.'
- te wijzigen in:
'6. Een deel van de middelen uit het Investeringsfonds te bestemmen voor toewijzing aan 2021-2022 en het overige deel van de middelen in het Investeringsfonds nog niet specifiek aan een of meerdere thema's toe te wijzen. Voor de behandeling van de begroting voor 2022 zal een bestedingsvoorstel aan de gemeenteraad worden aangeboden met een onderbouwd palet aan mogelijkheden, zodat de raad er zijn eigen afwegingen en inkleuring aan kan geven en zodat ook de inwoners van Zoetermeer hierbij betrokken kunnen worden.'"

Motie nr. 2105-17 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, CDA, GroenLinks

Thema's, hoofdlijnen, mechanismen en pijlers – geef samenhang aan

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

constaterende dat:

- in de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 waarover we op 6 juli 2021 besluiten, 'mechanismen' staan vermeld, namelijk: concurrerende woonaantrekkelijkheid, sociaaleconomische kracht, samenhang beroepsbevolking en werkgelegenheid en verschillen tussen wijken en buurten;
- in de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 ook een aantal 'hoofdlijnen' staan vermeld, namelijk: Zoetermeer is mijn thuis, duurzame stad tussen de parken, palet van wijken en buurten, doorlopende ontplooiingskansen voor iedereen, Zoetermeer stad van toegepaste innovaties en Zoetermeer regio stad en stad in de regio;
- in de ontwerp omgevingsvisie Zoetermeer 2040 tevens een tweetal 'pijlers' staat vermeld als 'prioriteiten' voor de eerste jaren, namelijk wijken van de toekomst en woningbouw als katalysator voor een sociaaleconomisch krachtige stad;
- het college in het raadsbesluit 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' bij de start van het Investeringsfonds ook nog een aantal thema's wil benoemen, namelijk: Sociaal Innovatie Fonds, de gebouwde omgeving, leefomgeving, duurzaamheid, innovatie ontwikkeling en de kenniseconomie en citymarketing, profilering van Zoetermeer;

overwegende dat:

- het er met al die mechanismen, hoofdlijnen, thema's, pijlers en prioriteiten waarnaar wordt verwe-

zen niet overzichtelijker op wordt;

verzoekt het college om:

- verwarring te voorkomen en bij het raadsbesluit 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' uit te gaan van dezelfde termen en dezelfde verdeling als in de vast te stellen Omgevingsvisie Zoetermeer 2040;
- naar aanleiding van de definitieve besluitvorming over de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 een publieksvriendelijk visueel document op te stellen waarin het in een oogopslag voor de raad, onze inwoners, bedrijven en organisaties duidelijk is hoe al deze zaken samenhangen en zich tot elkaar verhouden en hoe het Afwegingskader wordt toegepast;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, wij vinden dit afwegingskader een slecht voorstel. Het is superrommelig opgeschreven en over de inhoud zijn we niet tevreden. Het meest hebben we ons gestoord aan de opmerking dat de toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten niet van toepassing is. In de perspectiefnota staat in de paragraaf Open stad dat het college voorstelt om het te betrekken bij de besteding van de Enecogelden. We vinden het bijzonder zuur dat het dan wordt afgedaan als 'niet van toepassing'. Is er dan helemaal niemand in het college die hierop let? We dienen samen met de Fractie Van den Berg, D66 en PvdA een amendement in om dat te repareren. Verder vinden we het maar raar dat het Enecogeld gereserveerd wordt voor de wensen van de vakafdeling. We hebben een amendement om het geld ook te kunnen gebruiken voor voorstellen uit de Zoetermeerse samenleving en uit de raad en om pas als het gaat om iets meer dan € 0,5 miljoen, geld uit te geven aan eventueel een adviesbureau. Samen met het CDA hebben we een amendement om de financiële consequenties in het raadsbesluit op te nemen, samen met GroenLinks en CDA een voorstel om de discretionaire ruimte te schrappen en daarmee niet € 59 maar € 60 miljoen in het Investeringsfonds te stoppen. En we dienen een amendement Sparen voor later in omdat Zó! Zoetermeer het heel belangrijk vindt dat toekomstige gemeenteraden ook middelen hebben om investeringen te doen. We zijn ons ervan bewust dat er veel moties en amendementen zijn die elkaar deels tegenspreken en deels overlappen. We zouden het liefst een heel nieuw voorstel zien dat a. veel eenvoudiger is, en b. ervoor zorgt dat het geen potje van de vakafdelingen wordt en c. niet alles tegelijk wordt uitgegeven en d. dat het meedoen door gehandicapten eindelijk eens serieus kan worden aangepakt. Tot zover...

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer, er is een vraag van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, in uw amendement Sparen voor later geeft u aan dat u minimaal € 35 miljoen apart wilt zetten voor aanwending na 2026. Waarom heeft u voor dat bedrag gekozen? Zit daar een formule of een rekensom achter?

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Nee, daar zit geen formule en geen rekensom achter behalve dat ik denk dat we er allemaal aan toe zijn om na al die bezuinigingen wat uit te geven en tegelijkertijd willen we de grootste helft bewaren. Maar als iemand anders zegt 'ik heb liever € 36 miljoen', ga ik gelijk mee. Ik was aan mijn laatste zin toe. Wat Zó! Zoetermeer betreft, neemt het college de tijd om er op basis van de wensen van de raad een veel beter afwegingskader van te maken. Dank u wel.

Amendement nr. 2105-U ingediend door Zó! Zoetermeer, Fractie Van den Berg, D66, PvdA
Investeringsfonds Enecomiddelen toegankelijkheid gehandicapten

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen als volgt te wijzigen:

- aan het raadsbesluit 5 a. wordt de volgende zin toegevoegd:
'Het verbeteren van gelijke kansen betreft ook het verbeteren van de toegankelijkheid en bruikbaarheid van de stad voor gehandicapten, zodat door middel van bijvoorbeeld subsidies het VN-verdrag betekenisvol kan worden uitgewerkt.'

Amendement nr. 2105-V ingediend door Zó! Zoetermeer
Investeringsfonds Enecomiddelen aanvragers en proces

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen als volgt te wijzigen:

- aan het raadsbesluit wordt het volgende besluit toegevoegd:
'Het proces bestaat uit de volgende stappen:
 - a. Vakafdelingen, Zoetermeerse organisaties, bewoners, en de raad zelf kunnen een aanvraag/bestedingsvoorstel doen. Daarbij geldt dat vakafdelingen en Zoetermeerse organisaties met voldoende inhoudelijke capaciteit de aanvraag doen inclusief de volledige onderbouwing. Voor Zoetermeerse organisaties die die capaciteit niet hebben en voor bewoners geldt dat zij zich kunnen wenden tot de raad of tot raadsleden. Hierop volgt een agenderingsverzoek waarin het voorstel wordt besproken en wordt besloten of een formele aanvraag opgesteld zal worden. De formele aanvraag wordt dan door de vakafdeling in overleg met de betrokkenen (organisatie, bewoner of raadsleden) opgesteld.
 - b. De voorstellen die worden ingediend zullen op basis van het afwegingskader ambtelijk worden getoetst en in een met redenen omkleed advies aan het college worden voorgelegd.
 - c. Na bestuurlijke weging legt het college vervolgens bij het voorjaars- en najaarsdebat voorstellen voor aan de gemeenteraad.
 - d. De raad spreekt zich per voorstel uit met een specifiek raadsbesluit.
 - e. Voorstellen die boven een drempelwaarde van € 500.000,00 uitkomen worden altijd getoetst door een externe partij. Welke externe partij wordt in overleg met de aanvragers vastgesteld. Indien het een bedrag lager dan € 500.000,00 betreft, kan de raad besluiten om een extern advies te vragen.'

Amendement nr. 2105-W ingediend door Zó! Zoetermeer, CDA
Investeringsfonds Enecomiddelen financiële consequenties

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen als volgt te wijzigen:

- aan het raadsbesluit wordt het volgende besluit 2 d. toegevoegd:
'Deelvraag Financiën: Op welke manier worden de middelen aangewend, als subsidie, in het kader van cofinanciering, of als lening? Wat wordt er verwacht qua rendement, zijn er mogelijkheden om het Investeringsfonds weer te vullen, zoals bij een lening?'

Amendement nr. 2105-X ingediend door Zó! Zoetermeer, CDA, GroenLinks
Investeringsfonds Enecomiddelen geen discretionaire ruimte

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen als volgt te wijzigen:

- raadsbesluit 8 wordt geschrapt;
- in raadsbesluit 7.a. wordt € 59 miljoen gewijzigd in € 60 miljoen."

Amendement nr. 2105-Y ingediend door Zó! Zoetermeer
Investeringsfonds Enecomiddelen sparen voor later

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen als volgt te wijzigen:

- raadsbesluit 6
'Een deel van de middelen uit het Investeringsfonds te bestemmen voor toewijzing aan 2021-2022 en het overige deel van de middelen in het Investeringsfonds nog niet specifiek aan een of meerdere thema's toe te wijzen maar die keuze over te laten aan een volgende raad.'

Wordt:

'Een deel van de middelen uit het Investeringsfonds te bestemmen voor toewijzing aan 2021-2022 en het overige deel van de middelen in het Investeringsfonds nog niet specifiek aan een of meerdere thema's toe te wijzen maar die keuze over te laten aan een volgende raad.

b. Een bedrag van minimaal € 35 miljoen apart te zetten voor aanwending na 2026 zodat ook in de toekomst er nog ruimte is voor investeringen voor Zoetermeer 2040 (en verder).

c. In de loop van de volgende raadsperiode te overwegen of het RIF en het Investeringsfonds worden samengevoegd."

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van der Meer voor uw eerste termijn, dan ga ik naar mijnheer Duiven.

De heer Duiven (VVD): Dank u wel voorzitter. Voor ons ligt ter vaststelling van het afwegingskader Investeringsfonds voor de Enecomiddelen. Van de oorspronkelijke € 95 miljoen is reeds € 35 miljoen uitgegeven en dit afwegingskader moet deze en volgende gemeenteraden helpen om de resterende € 60 miljoen op een voor de stad en haar inwoners verstandige en zinvolle en renderende manier te besteden. In de commissie heb ik al aangegeven dat, wat de VVD betreft, het raadsbesluit weliswaar complex maar wel bruikbaar is. Toch hebben wij twee amendementen tot aanscherping. Het afwegingskader kent een hoofdvraag, die van de beoogde maatschappelijke impact. Bij het beantwoorden van de vraag wordt eigenlijk alleen gekeken naar het maatschappelijk nut. Ondergeschikt is de vraag naar het financieel rendement daarvan, laat staan het streven naar een positief rendement. Zonder focus op een positief rendement is het Investeringsfonds snel uitgeput, is onze vrees. Met het amendement Financieel rendement op investeringen dat de VVD samen met de PVV indient, wordt nadrukkelijk ook het streven naar een positief financieel rendement in het afwegingskader verankerd. Ook behoeft het geen betoog dat een veilige stad en samenleving essentieel zijn voor de toekomst van die stad en van die samenleving. Daarom worden terecht wederzijdse effecten fysiek, sociaal, economie en veiligheid in de conceptvisie Zoetermeer 2040 ook met elkaar in verband gebracht. Met het amendement Ook investeren in veiligheid dat de VVD samen met de LHN, D66, PVV en Zó! Zoetermeer indient, wordt het belang van veiligheid dan ook nadrukkelijker in het afwegingskader verankerd.

De voorzitter: Mijnheer Duiven, een vraag van mevrouw Frinking.

Mevrouw Frinking (CDA): Ik heb een vraag over het amendement Financieel rendement. U wilt financieel rendement krijgen, maar dat kun je volgens ons niet op elk vlak krijgen. Maar als je eerder denkt aan een revolverend fonds, komen ook die middelen weer terug in het fonds en kun je ze nog een keer uitgeven. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De voorzitter: Mijnheer Duiven en dan straks nog mevrouw Kraneveldt.

De heer Duiven (VVD): Zoals het woord ook veronderstelt, als er sprake is van revolveren, dan komt er geld terug in het fonds. Ik zie ook in uw amendement dat u gaat indienen, en in wat wij hier bepleiten, evenveel belang en aandacht voor het positief financieel rendement, als maatschappelijk nut, als een waardevolle aanvulling op elkaar. Dus ik denk dat wat VVD en CDA nastreven in dit opzicht eigenlijk in een lijn ligt.

De voorzitter: Is dat voldoende voor u mevrouw Frinking?

Mevrouw Frinking (CDA): Ja, dank u wel.

De voorzitter: Dan ga ik naar mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw Kraneveldt (PvdA): Voorzitter, er liggen ontzettend veel verbetervoorstellen voor amendementen en moties op allerlei gebied, financiën, de thema's, de termijnen, bedragen, noem het maar op. Vindt u dit nu een gedragen raadsvoorstel en kunnen we niet beter een stapje terugnemen om te kijken of het niet wat eenvoudiger en beter kan dan wat er nu voorligt? Want het is nu wel erg chaotisch met al die verbetervoorstellen. Dan kan het toch nooit in essentie goed zijn?

De voorzitter: Mijnheer Duiven, gaat uw gang.

De heer Duiven (VVD): Ik vind het aantal amendementen en moties dat een raadsvoorstel oproept

niet per se de maat voor de kwaliteit van het raadsvoorstel. In het verleden hebben we in deze raad wel eens een veelvoud van het aantal moties en amendementen dat we ten aanzien van dit voorstel hebben voor onze kiezen gehad en daarover besloten. Dat is voor mij niet doorslaggevend. En dat over dit onderwerp zo veel amendementen en ideeën zijn, tekent wat mij betreft het belang en de interesse die deze raad heeft om tot een zinvolle besteding van de Enecomiddelen over te gaan in het belang van de stad en de inwoners. Niet alleen voor deze raadsperiode, maar ook de komende raadsperiodes dus ik zie dat, anders dan u wellicht, juist als een positieve indicatie.

De voorzitter: Mevrouw Kraneveldt, voldoende voor de beantwoording van uw vraag?

Mevrouw Kraneveldt (PvdA): Mijnheer Duiven en ik zullen het niet eens worden voorzitter.

De voorzitter: Dat is ook een constatering. Ik hoop niet in algemene zin, maar op dit punt, neem ik aan. Mijnheer Ekkelenkamp heeft nog een vraag aan mijnheer Duiven.

De heer Ekkelenkamp (D66): Ja, dank u mijnheer de voorzitter. Denken mijnheer Duiven en mevrouw Frinking niet dat als je te veel de nadruk legt op het financieel rendement, dan bijvoorbeeld maatschappelijke baten in het gedrang komen? Want dat is niet altijd in financieel rendement uit te drukken.

De voorzitter: Mijnheer Duiven.

De heer Duiven (VVD): Ik hoor geen vraag dus ik bedenk de vraag er even zelf bij. De heer Ekkelenkamp wil vragen of ik het daarmee eens ben. Het antwoord is nee.

De voorzitter: De heer Ekkelenkamp.

De heer Ekkelenkamp (D66): Misschien nog wat concreter, als je alleen maar kijkt naar het financieel rendement en niet op de niet-financiële baten let, doe je het niet helemaal goed want volgens mij zijn maatschappelijke baten soms heel waardevol waarbij je dan wel een deel van je geld kwijt kunt zijn. Dat is dan de vraag aan u. Bent u het ermee eens dat dat ook het geval kan zijn?

De voorzitter: Mijnheer Duiven.

De heer Duiven (VVD): Ja, zeker, maar de heer Ekkelenkamp heeft mij niet horen zeggen dat maatschappelijke rendement volstrekt irrelevant is en dat we alleen moeten kijken naar het financieel rendement en dan nog alleen het positief financieel rendement. Geenszins. Ik heb alleen aangegeven – en dat is ook wat het amendement benadrukt – dat er naast het maatschappelijk rendement, of het maatschappelijk nut, ook gekeken moet worden naar het financieel rendement want anders lopen we het risico dat het fonds in een paar oogwenken helemaal leeg is en dat zou ook de naam van het Investeringsfonds onrecht aandoen. Het moet ook een investering zijn in de samenleving, maar ik vind dat de samenleving, en de stad en inwoners, ook mogen verwachten dat we op dat punt, ook in financieel opzicht verstandig met dat eenmalige, incidenteel beschikbare geld omgaan. Dat is wat dit amendement beoogt beter in het afwegingskader te vangen.

De voorzitter: Ik stel voor dat u verdergaat.

De heer Duiven (VVD): Het succes van dit afwegingskader wordt uiteindelijk bepaald door de kwaliteit van de plannen die aan de raad worden voorgelegd. Dit afwegingskader geeft daarbij, naast de nog vast te stellen visie Zoetermeer 2040, richting en houvast. Ik heb dat ook in de commissie zo benadrukt, maar dit afwegingskader garandeert niet automatisch de kwaliteit van die plannen. Daarom zal de kwaliteit van die voorgelegde voorstellen wat de VVD betreft uiteindelijk de doorslag moeten geven en de vraag beantwoorden of we hier op een verstandige en zinvolle en goed renderende manier de middelen uit het Investeringsfonds ten behoeve van de stad en de inwoners benutten. Dat was mijn inbreng in eerste termijn.

Amendement nr. 2105-Z ingediend door VVD, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV, D66
Ook investeren in veiligheid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit het raadsbesluit Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen als volgt te wijzigen:

- a. beslispoint 5, sub b: Investeringsen zijn gericht op het verbeteren van het sociaaleconomische fundament van Zoetermeer, het bevorderen van de veiligheid en op het vergroten van de kwaliteit en diversiteit van de gebouwde omgeving;
- b. beslispoint 5, sub c: Investeringsen zijn gericht op het verbeteren van de (gebruiks)kwaliteit, de veiligheid en de diversiteit van de openbare ruimte."

Amendement nr. 2105-AA ingediend door VVD, PVV

Financieel rendement op investeringen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit het raadsbesluit Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen als volgt te wijzigen:

- aan beslispoint 3 toe te voegen sub d: Een voorstel waarin ook een positief rendement wordt voorzien weegt zwaarder dan een voorstel met alleen maatschappelijke impact. Daarbij geldt maatschappelijke impact minstens even zwaar als financieel rendement indien deze maatschappelijke impact elders kosten bespaard of op andere wijze geld doet terugstromen in het fonds."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn mijnheer Duiven. Gaan wij over naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter, in het afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco kan de fractie zich herkennen; het geeft richting, maar het geeft ook ruimte. De thema's die worden benoemd, spreken ons aan. Het zijn thema's die belangrijk zijn om te werken aan de verbetering die onze stad nodig heeft. Twee thema's willen we kort uitlichten. Dat is ten eerste duurzaamheid. Dat is het onderwerp voor de komende jaren. We willen immers ook in deze stad onze bijdragen leveren om de klimaatdoelen te halen. Het ligt dan ook voor de hand als een fonds gevoed wordt door Eneco juist ook in die lijn verder te gaan met investeringen. Het tweede thema is innovatieontwikkeling en kenniseconomie. In de eerdere bijdrage over Zoetermeer 2040 hebben we mede namens de VVD een pleidooi gehouden en een motie ingediend om juist hierin te investeren, in de kenniseconomie. Destijds werd verzocht de motie weer in te trekken door wethouder Iedema omdat hij voornemens was dat ook mee te nemen in de plannen. Ik ben blij dat het ook zo gebeurd is en dat dat nu echt een thema is geworden. Dat stermt ons heel erg hoopvol. Er zijn nog wel zaken te verbeteren aan het afwegingskader. Dat zijn twee zaken wat ons betreft. Daarom heb ik twee amendementen. Het eerste is Zoetermeer aan zet om inwoners en organisaties een sterkere positie te geven zodat hun kennis en kunde ook beter worden benut. Die dienen we samen in met GroenLinks. En dan hebben we een motie die dit ondersteunt, de motie Inwoners en organisaties in Zoetermeer doen mee. Met steun van GroenLinks en de PvdA.

En ten slotte willen we er ook naar kijken dat als er een extern advies wordt ingebracht, dat extern advies niet alleen in de toelichting staat, maar ook in het raadsvoorstel en dat het dan niet alleen maar gaat over de inhoud, maar dat het ook met name gaat over 'past dit voorstel nu wel bij wat we willen, wat we beogen?' En bij Zoetermeer 2040? Past het, met andere woorden, in dit afwegingskader? Dat was het voorzitter.

De **voorzitter**: Er is een vraag voor u van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Mijnheer Ekkelenkamp, u wilt die commissie nu in dat raadsvoorstel fietsen maar we hebben een commissie, dat zijn wij namelijk zelf, 39 raadsleden die door de kiezers zijn ingehuurd om deze voorstellen te beoordelen op de vraag of ze binnen het afwegingskader passen. Wat gaat die commissie toevoegen? Er moeten mensen voor gezocht worden. Is dat dezelfde groep, of is het iedere keer een nieuwe commissie? Hoe duur wordt dat en hoeveel vertering levert dat op? Wat voegt zo'n commissie nu echt toe? Die hebben we toch ook niet als we € 7 miljoen uitgeven voor een schoolgebouw uit een gewoon potje? Geen commissie. Maar als het € 500.000,00 uit het Enecopotje is, hebben we opeens wel een commissie. Wat heeft dat nu echt voor meerwaarde?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): In de toelichting wordt geschreven dat het college voornemens is om een extern advies in te winnen boven een bepaald drempelbedrag, € 250.000,00. Ons lijkt het verstandig om dat boven € 0,5 miljoen in ieder geval te doen, en dan met een extern advies – niet per se van een commissie, dat kan per onderwerp en per voorstel verschillen – van deskundigen die er iets van weten maar ook deskundigen die dat gelijktijdig kunnen afwegen aan de hand van dit afwegingskader zodat we met de blik van buiten ervoor zorgen dat we bij de les blijven. En natuurlijk heeft de raad altijd het laatste woord, maar het is misschien ook wel handig om te weten wat anderen ervan vinden hoe we het doen in Zoetermeer.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp. Is dat voldoende mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, voorzitter. Het is goed hoor.

Amendement nr. 2105-AB ingediend door D66, GroenLinks
Zoetermeer aan zet!

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit in het Raadsbesluit Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, ZaakID 0637694755 onder 8 het volgende punt toe te voegen en vervolgens door te nummeren:

- '9. Inwoners en organisaties uit Zoetermeer worden jaarlijks in de gelegenheid gesteld om voorstellen te doen voor de bestedingen uit dit fonds. Bij de bestuurlijke beoordeling van een voorstel van inwoners of organisaties wordt het afwegingskader toegepast."

Amendement nr. 2105-AC ingediend door D66
High quality Zoetermeer

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

besluit in het Raadsbesluit Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, ZaakID 0637694755 onder 7c het volgende punt toe te voegen en vervolgens door te nummeren:

- '7d. Voor voorstellen die boven een drempelwaarde van € 500.000,00 aan gevraagde gemeentelijke bijdrage uitkomen, is extra zorgvuldigheid gewenst in de afweging. Daarom zal het college extern advies inwinnen. Advies wordt gevraagd om te beoordelen of het voorstel past binnen het afwegingskader. Het advies richt zich daarnaast ook op de inhoud, impact en implementatie van het voorstel. Het extern advies wordt bij het raadsvoorstel gevoegd."

Motie nr. 2105-19 ingediend door D66, GroenLinks, PvdA
Inwoners en organisaties in Zoetermeer doen mee!

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

constaterende dat:

- het afwegingskader Eneco gebaseerd is op de omgevingsvisie die uitgaat van Zoetermeer in 2040;
- participatie van inwoners een belangrijk thema is binnen het beleid in Zoetermeer;
- er veel inwoners en organisaties betrokken zijn bij hun stad en goede ideeën hebben voor de ontwikkeling van Zoetermeer;
- er daarnaast ook inwoners en organisaties zijn die wat verder af staan van het lokale beleid en wat meer moeite hebben om deel te nemen aan participatieactiviteiten;

overwegende dat:

- we als gemeente goed gebruik kunnen maken van de rijkdom aan ideeën die er in de stad is;
- de participatie van inwoners en organisaties bij de beleidsontwikkeling in het kader van Zoetermeer 2040 bijdraagt aan het draagvlak voor het uit te voeren beleid;
- alle Zoetermeesters moeten kunnen meedoen en er sprake moet zijn van diversiteit;

verzoekt het college:

- om inwoners en organisaties jaarlijks op actieve wijze uit te nodigen om voorstellen in te dienen

voor verbeteringen in de stad die passen binnen de gestelde kaders van het Eneco afwegingskader;

- om inwoners en organisaties (indien gewenst) te ondersteunen bij het indienen van hun voorstellen;
- om bij dit uitnodigingsbeleid ervoor te zorgen dat ook inwoners en organisaties worden bereikt die nu niet altijd meedoen bij de ontwikkeling van het beleid voor onze stad;

en gaat over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Kraneveldt en dank u wel mijnheer Ekkelenkamp voor uw eerste termijn dan ga ik naar de heer Nawijn.

De heer Nawijn (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel mijnheer de voorzitter. We hebben ons voorbereid op een beoordeling van het raadsvoorstel, maar ik moet toch zeggen dat als ik mevrouw Kraneveldt zo hoor, bijvoorbeeld over een commissie, waar wij niet veel voor voelen, en bovendien dat er zo'n bureaucratische aanpak wordt losgelaten op verlenen van de Enecogelden, dan ben ik ook wel geschrokken want op een aantal punten heeft mevrouw Kraneveldt gewoon gelijk.

De voorzitter: De heer Nawijn? U bent inmiddels, zo constateer ik, twee keer in de vergadering en wij zien u niet op het scherm, dus...

De heer Nawijn (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben er wel hoor.

De voorzitter: Ja, maar we horen u dubbel. U bent ook niet in beeld in ieder geval.

De heer Nawijn (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben wel in beeld.

De voorzitter: Niet bij ons.

De heer Nawijn (Lijst Hilbrand Nawijn): Rechtsboven.

De voorzitter: Ik stel voor dat we u even aan- en uitzetten en kijken of dat werkt. Mijnheer Nawijn, zit u nog in de vergadering? Ik constateer dat mijnheer Nawijn niet meer in de vergadering zit.

De heer Nawijn (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben er wel!

De voorzitter: Ah, daar bent u, excuses mijnheer Nawijn, dat ging technisch niet helemaal soepel.

De heer Nawijn (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik was er dubbel maar dat is ook een beetje overdreven.

De voorzitter: Daar kunt u niets aan doen, gaat u vooral verder met uw betoog.

De heer Nawijn (Lijst Hilbrand Nawijn): We vinden dat in het voorstel te weinig de bewoners aan het woord komen. We vinden dat de bewoners over sport, de verwijding van de Dorpsstraat, de intra- en extramurale zorg, zijn allemaal onderwerpen die extra aandacht verdienen in het raadsvoorstel. We hebben ook gekeken naar de criteria die uit de visie Zoetermeer 2040 voortkomen, maar ik moet eerlijk zeggen dat mevrouw Kraneveldt daar gelijk in heeft, die visie is nog niet besproken en nog niet vastgesteld. Dus dat zal eerst moeten gebeuren voor we daar een lijn kunnen trekken met het raadsvoorstel.

Wat de veiligheid betreft, dat vinden we ook een heel belangrijk onderwerp en daarvoor komt de VVD met een amendement. We zijn medeondertekenaar. En we vinden ook dat er meer sport in het raadsvoorstel moet komen en de citymarketing is een heel belangrijk thema en dat staat niet voor niets in het collegeakkoord. Dat moet zeker ook in dit raadsvoorstel een plaats krijgen. Daar laat ik het bij voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Nawijn, voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Frinking. Wacht even, voor u begint, eerst nog een vraag van mijnheer Duiven.

De heer Duiven (VVD): Een vraag aan mijnheer Nawijn over het ingediende amendement over de ouderen. Als ik het goed lees, wordt voorgesteld om een nieuw thema in te voegen. Bovenop de al

rijke oogst aan thema's die er is. Anderen hebben daar ook op een eigen wijze aandacht voor gevraagd. We hebben als VVD toen we nadachten over de nadruk op veiligheid juist de oplossing gezocht binnen de bestaande thema's, om daar aansluiting bij te vinden, zodat we het stuk niet verder uitbreiden met nieuwe thema's. Is dat een lijn die de LHN aanspreekt? Om hun behoefte aan nadruk op ouderen een plek te geven?

De **voorzitter**: De heer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Wij vinden ouderen een zeer belangrijk onderwerp en het wordt ook hoe langer hoe belangrijker in Zoetermeer, gelet op de aantallen ouderen dat we hebben. We vinden dat dat een apart thema moet zijn en dat we aparte initiatieven moeten benoemen in het raadsvoorstel voor wat met betrekking tot ouderen kan worden gedaan. Dan denken we aan de eenzaamheid en mensen samen laten komen en nog veel meer dingen die de ouderen zullen aanspreken. En ja, daar hangt ook de gezondheidszorg aan vast. Dus we willen dat als apart onderwerp, om op uw vraag terug te komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Nawijn. Is dit voldoende voor u mijnheer Duiven?

De heer **Duiven** (VVD): Het is een duidelijk reactie op mijn suggestie, dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking heeft nog een vraag, gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik heb ook nog een vraag over het voorgestelde amendement. Gezondheidszorg is zeker een belangrijk onderwerp, maar als je kijkt naar het onderwerp 'positieve gezondheid', zit het daar ook in en dan komen alle elementen die u noemt daarin terug. Dat is in feite een antwoord op uw vraag, is dat niet voldoende dan?

De **voorzitter**: De heer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Positieve gezondheidszorg is natuurlijk belangrijk, maar we zien de relatie tussen ouderen en gezondheidszorg, dat is voor ons belangrijk. Dat er dan ook nog in een ander steekwoord de positieve gezondheidszorg in zit, dat is mooi, misschien kunnen we daar nog over praten, maar we willen wel graag vasthouden aan dit amendement.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw reactie. Is dat voldoende mevrouw Frinking? Ik hoor niets dus ik ga ervan uit dat dat voldoende is. Mevrouw Van der Meer heeft nog een vraag.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter. We horen mijnheer Nawijn dingen zeggen over gezondheid dat er nog in moet als thema maar ik hoor u ook van alles zeggen over de sport die er nog in moet. Nu zien we over gezondheid een amendement staan, maar gaat u er ook nog een indienen over de sport?

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dat is in ieder geval een punt van overweging dat we aan het college willen meegeven en kijken hoe het college daarop reageert. Mocht het college niet voldoende reageren, dan zijn we bereid om ook over sport een amendement in te dienen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Nawijn. Is dat voldoende mevrouw Van der Meer?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja, dank u wel.

Amendement nr. 2105-AD ingediend door LHN

Amendement afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;
gelezen het afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, ZaakID: 0637694755;

besluit:

a. beslispunt 4 aan te passen: een nieuw punt 4b. Gezondheidszorg toe te voegen en de overige

- punten te hernoemen;
- b. beslispunt 5 aan te passen: een nieuw punt b. Gezondheidszorg toe te voegen en de overige punten te hernoemen. Achter 'Gezondheidszorg' toe te voegen: 'Gezondheidszorg: investeringen zijn gericht op de gezondheid van onze inwoners in het algemeen en die van ouderen in het bijzonder';
- c. een beslispunt toe te voegen met de volgende tekst:
'De volgende tekst toe te voegen aan het raadsvoorstel onder "2.1 Afwegingskader: thematische criteria":
Thema: Gezondheidszorg.
Impact: Investerings zijn gericht op de gezondheid van onze inwoners in het algemeen en die van ouderen in het bijzonder.
In de stad en de wijken:
- het bevorderen van de gezondheid van inwoners zowel in de extra- als de intramurale zorg. • Rekening te houden met de in vergelijking tot het landelijk gemiddelde, grote groei van het aantal ouderen in Zoetermeer richting 2040;
 - het versterken van de gezondheid van inwoners en vooral van ouderen zodanig dat laatstgenoemden langer thuis kunnen blijven wonen;
 - dit te versterken door het faciliteren van bijeenkomsten en van activiteiten waaronder in het kader van sport;
 - de gezondheidszorg te versterken door aandacht voor het inrichten van wijkgericht werken en van Huizen van de Wijk als ontmoetingsplaatsen, alsmede door eenzaamheidsbestrijding."

De **voorzitter**: Dan stel ik voor naar mevrouw Frinking te gaan als er verder geen opmerkingen en vragen meer zijn.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter, voor ons als Zoetermeesters lijkt een droom te zijn uitgekomen. We hebben via de verkoop van Eneco-aandelen € 95 miljoen gekregen, dat is bijna 25% van onze totale begroting. En het afwegingskader moet helpen bij een verstandige keuze zodat onze kinderen er ook nog wat aan hebben. De bespreking in de commissie heeft niet geleid tot aanpassing van het voorstel en dat vinden we jammer, vandaar dat wij en andere partijen amendementen en moties indienen. Het CDA Zoetermeer was kritisch tijdens de bespreking omdat we een duidelijke en simpele koppeling willen hebben met de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 en ons amendement Fonds Zoetermeer 2040 stelt die koppeling voor. Voorstellen worden beter als ze een integrale afweging hebben en daarom hebben we het amendement Integraal afwegen zonder schotten gemaakt. We willen het Sociaal Innovatiefonds en het Duurzaamheidsfonds hierin oormerken en dat willen we ook voor een fonds voor burgerinitiatieven waarvoor we ook een amendement hebben gemaakt. We willen de betrokkenheid van de inwoners zo makkelijk mogelijk maken. En aangezien het om een eenmalige meevaller gaat, willen we de Enecomiddelen zo vaak mogelijk gebruiken door bijvoorbeeld het geven van leningen waardoor het fonds revolverend is.

De **voorzitter**: Er is een vraag van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter. We hebben dat amendement van het CDA gezien over dat integrale kijken en ontschotten, maar we kunnen ons daar eigenlijk niets bij voorstellen. We hebben al weet ik hoeveel thema's, pijlers en noem maar op. Wat is de bedoeling? Kunt u ons een voorbeeld van wat niet zou kunnen en wat wel zou kunnen als we uw amendement aannemen?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Wat ons betreft, gaat het erom dat we het simpeler maken en waar we met ontschotten aan denken, is zoals we al vaker hebben gezegd, dat je zorgt dat de verschillende elementen op bijvoorbeeld het sociaal of het fysiek terrein met elkaar in verband worden gebracht. Dat kan als je op de langere termijn kijkt en zoekt naar de... We willen focussen op de vier mechanismen en het in beweging brengen van de vier mechanismen en daar moet je juist ontschot mee omgaan zodat je niet vast blijft zitten in, wat ook anderen genoemd hebben, het inhoudelijk denken. Dat is op zich goed voor het vak. Maar als je de stad verder wilt brengen, moet je het integraler bekijken, vandaar dat we kijken naar het ontschotten.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking. Ik kijk naar mevrouw Van der Meer, is dat voldoende. Als ik niets hoor, ga ik daarvan uit. Ik zie toch een vervolgvraag van mevrouw Van der Meer. Ik zie ook

een interruptie van de heer Boerboom, daar kom ik zo op terug.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we krijgen een heel verhaal van het CDA maar we kunnen ons er nog steeds niets bij voorstellen. U heeft het over dat integrale gebeuren, maar ik vroeg eigenlijk 'geeft u nu eens een voorbeeld van iets dat we met uw amendement wel kunnen dat zonder uw amendement niet kan'. Het zijn prachtige zinnen die u zegt en het klinkt hartstikke academisch maar bij wat er in de praktijk gaat gebeuren, heb ik geen beeld. Dus misschien kunt u toch een keer proberen om met een voorbeeld uit te leggen wat met uw amendement wel kan, dat anders niet kan. Want voor ons is dat bepalend of we het gaan steunen natuurlijk.

De **voorzitter**: Helder, voldoende denk ik, mevrouw Frinking, gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik kan niet in alle voorstellen kijken die er zijn, maar een van de voorbeelden die we gezien hebben en die we echt als voorbeeld zien inderdaad, is in het Sociaal Domein zitten nog heel veel mensen in intramurale zorg, dus in de zorg binnen de muren van een gezondheidsinstelling. Die zitten daar omdat er geen huizen zijn. Ze zouden daar niet hoeven zitten als er huizen waren waar ze naar konden doorverhuizen. Het samenspel dat in die twee domeinen dan nodig is, is het soort ontschotten dat we zoeken in dit fonds en dan met name met de focus op Zoetermeer 2040. Dus vanuit de gedachtegang dat als je er samen naar kijkt, dus ontschot kijkt, je daarmee tot betere resultaten kunt komen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dit even af te ronden en ik ga naar de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, we delen met het CDA dat inwoners ook aanspraak moeten kunnen maken op de gelden uit het Enecofonds maar u wilt daar een apart burgerinitiatievenfonds van maken. Waarom wilt u dat in een apart fonds doen? Wij voelen dat als een soort beperking. Waarom kunnen inwoners niet gewoon aanspraak maken op de bestaande gelden die we straks in het fonds hebben zitten?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Omdat het niet gaat om aanspraken maar om voorstellen, dus inwoners die zelf ideeën hebben over hoe de stad beter kan worden. Dat is ons idee om het fonds te maken en waarom geven wij een vorm? Omdat het voor de meeste inwoners ontzettend ingewikkeld is om voorstellen te doen zoals het in het afwegingskader staat. Dus wij zeggen 'maak het dan wat kleiner en bak het af en geef inwoners de mogelijkheid om voorstellen te doen, met name voor de wijk en buurt want dat is waar je het voor kunt overzien, in relatie tot die Zoetermeer 2040'. Daar zien wij het belang bij. Dus niet waar je aanspraak op kunt maken, maar waar je ideeën kunt inbrengen.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag van de heer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, misschien is het goed om het eens heel concreet te maken. Stel dat een inwoner een idee heeft, bijvoorbeeld iets dat we al langer roepen, als een Huis van de Wijk in zijn eigen buurt, en hij kan het zo labelen dat het past binnen de mechanismen van 2040. Dan heb je best wat geld nodig voor burgerinitiatieven. Waarom zouden ze dat niet binnen het bestaande kader kunnen doen en moeten we daar als gemeente ondersteunend aan zijn? Volgens mij is juist zo'n burgerinitiatief heel beperkend voor inwoners om daadwerkelijk met grotere ideeën te komen dan alleen dat buurtfeest.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Maar het gaat niet per se om een buurtfeest, dat kan. Er worden zaken voorgesteld, maar voor ons is sociale samenhang ontzettend belangrijk. Kun je daar voorstellen voor verzinnen waardoor je bij dat fonds geld kunt vragen om dat verder te verbeteren? Dat kan wat kleiner zijn en als iemand grootse ideeën heeft, kun je het gewoon inbrengen bij de gemeente of bij een van de raadsleden. Maar dit gaat over zaken die je vooral in de wijk en de buurt zou willen doen waardoor de elementen die ook in het mechanisme zitten, wegens kunnen brengen waarlangs je daar een verdere stap kunt zetten.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking. Dat heeft tot nog een vraag geleid. Ik kijk eerst naar

mijnheer Boerboom of dit voldoende is.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Gezien de tijd, durfde ik niet eens met een vervolg te komen voorzitter.

De **voorzitter**: Zo erg is het ook weer niet, maar wilt u nog een vervolgvraag stellen of niet?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Nee hoor voorzitter, volgens mij is het wel duidelijk en is er genoeg over gewisseld.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar mijnheer Duiven, gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Omwille van de tijd stel ik mijn vraag ook niet, het ligt een beetje in het verlengde van wat mijnheer Boerboom zei. Ik wilde vragen naar de toegevoegde waarde van zo'n enkel mechanisme bovenop de mogelijkheid voor inwoners om bij onszelf als raadsleden, fractie en politieke partijen, maar ook direct bij de gemeente goede voorstellen in te dienen. Mevrouw Frinking heeft mij er in ieder geval niet van overtuigd hoe we voor voorstellen op buurt- en wijkniveau dan een apart mechanisme zouden moeten introduceren, maar misschien heb ik iets gemist in haar betoog.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat mevrouw Frinking verdergaat.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Prima, het ging mij niet om een mechanisme maar om een afbakening waardoor je goed kunt zien 'er is geld beschikbaar voor initiatieven'. Dus het is geen mechanisme maar het draagt bij aan de verbetering van het mechanisme.

Ik zal doorgaan. Aangezien het om een eenmalige meevaller gaat, willen we de Enecomiddelen zo vaak mogelijk gebruiken door bijvoorbeeld het geven van leningen waardoor het revolverend is. Daarbij streven we naar maximaal maatschappelijk rendement. In ons amendement Revolverend prefeert geven we aan dat voorstellen die dit in zich hebben, wat ons betreft, prioriteit hebben boven andere voorstellen. Ons amendement Evenwichtig gebruik fonds stelt voor om jaarlijks maximaal 10% te besteden totdat er een mechanisme is gevonden voor structurele voeding en onze motie Scenario's voor structureel behoud van fonds roept het college op om daar voorstellen voor te maken. We willen integraal...

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking, een vraag van mevrouw Kraneveldt en die geef ik nu het woord.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, een vraag over dat amendement Evenwichtig gebruik van het fonds. Want u zegt daarin 'jaarlijks mag maximaal 10% van het fonds gebruikt worden'. Bedoelt u dan over tien jaar en dan is het op, of bedoelt u letterlijk 10% zodat het nooit opgaat want er blijft altijd 90% in zitten van wat er in zat? Dus hoe bedoelt u uw amendement precies?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Het gaat erom dat we zo lang mogelijk gebruik willen maken van dat geld dus nu zeggen we 'maximaal 10%', maar omdat we zeggen dat we het revolverend willen maken, zit je dus eigenlijk altijd, zo lang mogelijk aan die 10% van wat er in het fonds zit.

De **voorzitter**: Is dat voldoende mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Het is mij helder.

De **voorzitter**: Dan geef ik mevrouw Frinking weer het woord en verzoek ik haar langzamerhand af te ronden.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Voorzitter, ik sluit af met de laatste zinnen. We willen integraal, met focus en gericht op de lange termijn, besluiten over toekomstige investeringsvoorstellen en alleen op die manier kan de droom over een beter Zoetermeer voor onze kinderen in 2040 uitkomen. Dank u wel.

Amendement nr. 2105-AF ingediend door CDA
Fonds voor burgerinitiatieven

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;
gelezen het Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, ZaakID 0637694755;

besluit:

- invoegen nieuw lid 9:
'Instellen van een fonds voor burgerinitiatieven dat bijdraagt aan de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Voorstellen kunnen worden ingediend door inwoners, namens groepen van inwoners van Zoetermeer, en/of organisaties van Zoetermeer in de wijk of de buurt. Dit fonds zal ieder jaar € 100.000,00 bedragen. Het afwegingskader is leidend voor de inzet van deze middelen. Het huidige lid 9 te vernummeren naar lid 10'."

Amendement nr. 2105-AG ingediend door CDA
Fonds Zoetermeer 2040

"De raad van de gemeente Zoetermeer in vergadering bijeen op 31 mei 2021;
gelezen het Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, ZaakID 0637694755;

besluit:

- als eerste beslispunt toe te voegen en de volgende punten verder te vernummeren: 'Het Investeringsfonds Zoetermeer krijgt als naam Fonds Zoetermeer 2040';
- invoegen 5g: 'Aanwendungen uit het Fonds Zoetermeer 2040 dragen aantoonbaar bij aan de doelen en mechanismen van de omgevingsvisie Zoetermeer 2040'."

Amendement nr. 2105-AH ingediend door CDA
Integraal afwegen zonder schotten

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;
gelezen het Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, ZaakID 0637694755;

besluit:

- invoegen 3d: 'Voorstellen moeten multidisciplinair, integraal en inhoudelijk samenhangend zijn om tot diversiteit en bundelen van krachten te kunnen komen in kader van Zoetermeer 2040. Het Fonds Zoetermeer 2040 kent geen schotten tussen budgetten, met uitzondering van geoormerkte middelen voor het Sociaal Innovatiefonds, het Duurzaamheidsfonds en het Burgerinitiatiefonds.'"

Amendement nr. 2105-AI ingediend door CDA, GroenLinks
Revolverend prefereert

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;
gelezen het Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, ZaakID 0637694755;

besluit:

- invoegen lid 7d: 'Investerings die revolverend zijn, cofinanciering hebben en/of rendement opleveren krijgen voorrang in de afweging. Maatschappelijk rendement is daarbij minstens zo belangrijk als financieel rendement. Rendement wordt daarmee uitgedrukt in een maatschappelijke bijdrage aan de vier mechanismen.'"

Motie nr. 2105-19 ingediend door CDA, GroenLinks
Scenario's voor structureel behoud fonds

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

overwegende:

- dat de omgevingsvisie geen eindig doel is, maar een langetermijnperspectief dat tussentijds herijkt en ververs wordt;
- dat beschikbaarheid van middelen in het Fonds 2040 ook op lange termijn geborgd moet zijn;

roept het college op:

1. om voor het najaarsdebat 2021 te komen met scenario's die structurele voeding van het Fonds Zoetermeer 2040 mogelijk maken;
2. het college betreft hierin tenminste: afschaffen RIF en onderbrengen in Fonds 2040, (her)bestemmen van toekomstige ozb-inkomsten, en het bestemmen van rekeningoverschotten;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn, dan ga ik over naar de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Vanavond ligt er een afwegingskader voor over de besteding van de € 60 miljoen die we hebben gekregen met de verkoop van Eneco aandelen. Het zal u niet verbazen dat GroenLinks dit vooral wil inzetten om de stad groener, duurzamer, socialer en inclusiever te maken. In het voorstel van het college wordt Zoetermeer 2040 centraal gesteld. Dat lijkt GroenLinks een goede inzet, juist in die visie laten we zien waar de uitdagingen voor de stad liggen en hoe we de stad daadwerkelijk een stap verder kunnen brengen. Desalniettemin zou mijn fractie graag nog een aantal accenten willen leggen. GroenLinks zou het maatschappelijk rendement graag minstens gelijkstellen aan het financiële rendement. Dit zorgt ervoor dat we voorstellen als preventie in de zorg, schuldhulpverlening en duurzaamheid een eerlijke kans kunnen geven. Tevens willen we dat daarbij aandacht is voor cofinanciering en voorstellen die revolverend zijn. Het amendement van het CDA sluit hier voor ons het beste op aan en dienen we daarom mede in.

2. GroenLinks vindt het belangrijk dat het geld van de stad is en daarmee inwoners en organisaties ook met voorstellen kunnen komen om hun eigen wijk of stad te verbeteren. Daarom dienen we het amendement en de motie van D66 mede in. Tevens vindt GroenLinks al jaren dat jongeren te weinig betrokken worden bij besluitvorming terwijl het Zoetermeer van 2040 juist de stad is van de jongeren van nu. Hiervoor dienen we samen met D66 en CDA een motie in om actief jongeren uit te nodigen om hun eigen stad vorm te geven.

3. GroenLinks vindt het belangrijk dat het Enecogeld lang meegaat en het fonds het liefst ook weer wordt aangevuld. Het is prima als er bedragen bestemd worden aan onderwerpen als duurzaamheid, groen, woningbouw en Sociale Domein zodat we weten welke richting we opgaan, maar uiteraard moet dat over meerdere jaren uitgegeven worden. Daarom dienen we daarover een amendement in samen met D66.

Tot slot wil GroenLinks graag inzicht in alle ideeën die er zijn om de Enecogelden in te zetten. Niet alleen de voorstellen die het college wil uitvoeren, maar ook de voorstellen waar niet voor wordt gekozen. Om hiervoor te zorgen, dienen we samen met D66, CDA en PvdA een motie in. Ik rond af, er ligt een veelheid aan voorstellen bij het kader dat betrokkenheid laat zien. GroenLinks hoopt dat we met elkaar tot een kader kunnen komen waar we meerdere raadsperiodes mee verder kunnen om de stad een impuls te kunnen geven. Dank u wel.

Amendement nr. 2105-AJ ingediend door GroenLinks, D66

Meerjarig perspectief met in plaats van korte termijn

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;
gelezen het raadsbesluit 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' met nr. 0637694755;

besluit:

1. besluitpunt 7c te schrappen;
2. een nieuw besluitpunt 7c toe te voegen: 'Na het bestemmen van middelen aan verschillende thema's blijven deze middelen aan dit thema gekoppeld tot een ander besluit door de raad genomen is. Het bestemde geld uitgeven aan specifieke voorstellen gebeurt over meerdere raadsperiodes.'"

Amendement nr. 2105-AK ingediend door GroenLinks, D66, CDA, PvdA

Geef de raad inzicht in alle voorstellen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;
gelezen het raadsbesluit 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' met nr. 0637694755;

besluit:

1. een besluitpunt 7d te maken: 'Jaarlijks wordt bij de Perspectiefnota en begroting inzicht gegeven in de specifieke voorstellen die het college wil uitvoeren, maar ook de voorstellen die zijn afgewezen (inclusief onderbouwing).'

Motie nr. 2105-20 ingediend door GroenLinks, D66, CDA

Geef jongeren een stem bij Enecogelden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 31 mei 2021;

constaterende dat:

- het afwegingskader Eneco gebaseerd is de omgevingsvisie die uitgaat van Zoetermeer in 2040;
- recente cijfers laten zien dat Zoetermeer flink aan het vergrijzen is;
- er steeds meer jongerenorganisaties/groepen (Jong doet mee, Green team Zoetermeer, Green Impact Network, YoungLivesZoetermeer, jongerenspreekbuis) actief zijn op verschillende onderwerpen in de stad;

overwegende dat:

- jongeren van nu zijn de dragers van Zoetermeer in 2040;
- de betrokkenheid van jongeren belangrijk is om te zorgen dat zij behouden blijven voor de stad;
- deze groepen op dit moment al allerlei ideeën hebben hoe zorg, woningbouw, energietransitie, sport en cultuur beter kunnen in de stad;

verzoekt het college:

- actief plannen en ideeën bij jongeren(groepen) en scholen op te halen voor verbeteringen in de stad en uit te voeren voor zover deze passen binnen de gestelde kaders van het Eneco afwegingskader;
- in begrijpelijke taal te communiceren naar jongeren en ondersteuning te bieden waar dat nodig is om hun plannen vorm te geven;
- waar mogelijk samen met jongeren deze plannen te gaan uitvoeren;
- de raad bij de jaarlijkse investeringen uit het Enecofonds te informeren over de plannen en ideeën die jongeren hebben aangedragen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel De heer Boerboom, voor uw eerste termijn, dan ga ik over naar de heer Mooiman. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. De verkoop van de Eneco aandelen heeft begin 2020 geleid tot een eenmalige opbrengst van € 95,2 miljoen. Een deel van dat geld is afgelopen jaar al gebruikt om onder andere de weerstandscapaciteit van de gemeente aan te vullen, de tekorten te dekken en de kosten die voortvloeien uit de coronacrisis te kunnen dragen. Voor het resterende bedrag van € 60 miljoen wordt er middels het nu voorliggende afwegingskader uitgegaan van besteding ten behoeve van de langetermijnontwikkeling van Zoetermeer. Het college wil dit doen middels een Investeringsfonds waarmee een extra kracht wordt gezet achter de integrale visie voor de lange termijn voor de stad en de samenleving, namelijk Zoetermeer 2040. Met dit fonds kunnen positieve vernieuwingen worden aangejaagd in de nabije, maar ook in de verre toekomst. Waar het gaat om de te benoemen thema's hadden we graag gezien dat veiligheid nadrukkelijker was meegenomen, aangezien de veiligheid van onze stad evenwel langdurige aandacht verdient en onze stad daar voor de nodige uitdagingen staat. Zeker met stedelijke groei in het vizier.

Het is voor onze fractie ook van belang dat we dit fonds voor een groot deel gebruiken op een manier waarop de structurele inkomsten van onze stad worden verstevigd. Het bezit van de aandelen had immers hetzelfde effect. Een extra nadruk op financieel rendement en maatschappelijk rendement ten opzichte van enkel maatschappelijk rendement, is onzes inziens dan ook op zijn plaats. Daarbij is het natuurlijk wel zo dat maatschappelijk rendement ook financieel rendement op kan leveren, dat is iets dat moet worden meegewogen. Gelet op eerder genoemde, dienen we twee amendementen van de VVD mede in. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel de heer Mooiman, voor uw eerste termijn. Dan vraag ik de heer Blansjaar,

gaat uw gang.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter, de PDvZ is bij het afwegingskader Investeringsfonds op basis van de Enecomiddelen van mening dat de gekozen criteria op zichzelf niet verkeerd zijn, maar het voorstel in zijn geheel een stuk beter kan. Wel zijn we van mening dat dit project terecht moet komen daar waar de inwoners van Zoetermeer op de lange termijn ook profijt van hebben. Vele amendementen hebben we voorbij zien komen en we hopen dat het college deze verwerkt in een nieuw voorstel. We zullen bij de invulling van de besteding een motie indienen om te onderzoeken of een tunnel, c.q. overkapping op de Afrikaweg tot de mogelijkheden behoort. Hierin kunnen alle criteria die zijn gesteld in het voorstel voor het afwegingskader aan de orde komen, dan hebben we iets moois voor alle inwoners van Zoetermeer. De raad heeft besluiten genomen over GymWorld, voor € 14 miljoen of zelfs over € 25 miljoen, waarom is er dan nog een externe commissie nodig? Wij vinden dit absurd en wachten verder de reactie van het college af op de amendementen. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar dan ga ik over naar mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Zoals ik in de commissievergadering heb aangegeven, hadden we kunnen werken met het voorstel zoals het er lag. Sommige amendementen die worden ingediend vandaag zijn echter best zinnig en die zullen we steunen, het voorstel kan altijd beter natuurlijk. Bijvoorbeeld het amendement dat citymarketing eruit haalt als apart bestedingsdoel, zullen we bijvoorbeeld steunen. Maar ik moet wel wat kwijt. Het irriteert me dat sommige partijen de tegen-reflex, om het zo maar even te noemen, niet kunnen onderdrukken. Als het college te weinig kaders inbouwt, komen er amendementen voor meer regels en als er te veel kaders in een voorstel staan dan heet het 'enorm opgetuigd' en worden de ingewikkelde regels eruit geamendeerd. Je hoeft echt niet overal tegen te zijn. Voorzitter, wij zijn niet tegen dit afwegingskader, het was goed genoeg uitgewerkt om mee te kunnen werken. Maar overigens zijn we van mening dat het hoogst ongelukkig was dat dit afwegingskader er pas kwam nadat een derde van het Enecogeld al was uitgegeven. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Brouwer, voor uw eerste termijn dan ga ik over naar mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter dank u wel, Zoetermeer Vooruit heeft ook een hoeveelheid aan moties en amendementen ontvangen. We horen graag het advies van het college op de amendementen en de moties en de gevolgen in een later stadium daarvan. We hebben behoefte aan een nieuw raadsvoorstel. We kunnen met dit voorstel niet meer uit de voeten. Dat komt ook door al die amendementen en al die moties. Zoetermeer Vooruit wil de behandeling van het raadsvoorstel uitstellen. Mogelijk naar september, we hebben dan meer tijd voor de voorbereiding en mogelijk meer tijd in de agenda en dan beslissen we hopelijk over een raadsvoorstel dat duidelijk en overzichtelijk is, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. Dan constateer ik dat de eerste termijn van de raad erop zit. Dat is volgens mij de afspraak die we hebben gemaakt bij het vaststellen van de agenda. Ik stel voor even kort het college het woord te geven naar aanleiding van een aantal verzoeken van de raad om namens het college een reactie te geven. Dus ik geef wethouder Rosier kort het woord.

Wethouder **Rosier**: Dank voorzitter. Ik heb veel discussies en veel opmerkingen gezien. Volgens mij zijn bijna alle punten benoemd door de partijen in een amendement gevat. Vervolgens zal het college, zoals aan het begin van de vergadering gewisseld is, op de moties en amendementen een reactie verzorgen die u woensdag, uiterlijk donderdag ontvangt. Daarbij denk ik dat het advies wel heel erg zal aansluiten bij het debat dat nu tussen de raadsleden of tussen de fracties plaatsvindt, dat we zeer terughoudend zullen zijn met oordelen over inhoudelijke amendementen die een thema toevoegen of wijzigen. We vinden dat dat echt de rol van de raad is. Amendementen of moties die wat meer op het proces zitten of die tot heel grote problemen leiden ergens, daarover zullen we zeer waarschijnlijk dan wel een advies geven. Dat betekent ook dat ik dit inderdaad kort kan houden. Dus ik ben alweer klaar.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Rosier voor uw eerste reactie uit het college. Daarmee kom ik tot de volgende conclusie want dat was ook de afspraak die we hebben gemaakt. Ik constateer – o, excuus er is nog een vraag die ik heb gemist, mevrouw Kraneveldt. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Even nog, er zijn nogal wat financiële amendementen ingediend. Het lijkt me wel verstandig dat de wethouder zeker op dat vlak een reactie geeft. Dat zei hij er net niet bij dus dat wilde ik nog even vragen.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier, kunt u daar kort op reageren?

Wethouder **Rosier**: We willen uit het inhoudelijke debat blijven dat nu ook heel goed plaatsvindt tussen de raadsleden. Ik weet niet zo een-twee-drie op welke amendementen mevrouw Kraneveldt nu expliciet doelt maar we zullen vooral waar het gaat om het proces of die dingen die echt tot problemen leiden met een advies komen.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Rosier. Dat zal terugkomen in de reactie, mevrouw Kraneveldt nog een vervolgvraag? Ik wil wel langzamerhand afronden. Want dat heeft u zelf voorgesteld als raad.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat begrijp ik, maar er ligt bijvoorbeeld een amendement om € 1 miljoen weg te halen en er ligt een amendement om € 36 miljoen opzij te zetten, er ligt een amendement voor die 10% per jaar uitgaven. Dat zijn allemaal amendementen die echt financieel iets betekenen dus ik zou uw advies daar wel op willen hebben.

De **voorzitter**: Dat is een herhaling van uw vraag en volgens mij heeft de wethouder al toegezegd dat hij daarop terugkomt en die reactie zal uiterlijk woensdag of donderdag komen, dat hebben we bij de vaststelling van de agenda afgesproken. Dus volgens mij is die afspraak net ook door de wethouder herhaald. Mijnheer Duiven heeft nog een vraag.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De wethouder noemde als termijn waarop de reactie of de adviezen kunnen worden verwacht woensdag of donderdag. Als de vraag aan de raad is of we voor woensdag of donderdag kiezen, dan zou de VVD zou het op prijs stellen dat we woensdag de antwoorden al hebben want dan kunnen we in de verschillende fracties ook goed kennismaken van de adviezen en ons deel van het huiswerk gaan doen. Dus nogmaals, als er een keuze is, donderdag of woensdag, dan kies ik voor de woensdag.

De **voorzitter**: Het lijkt me een heldere boodschap, dank u wel mijnheer Duiven. We zullen dat morgen in het college bespreken om te kijken welke termijn dat wordt en ik neem aan dat er uiteraard altijd naar gestreefd wordt om dat zo snel mogelijk te doen. Uw boodschap is luid en duidelijk gehoord.

Als er verder geen vragen meer uit de raad zijn naar aanleiding van de inbreng, gaan we naar een afronding toe.

10. Sluiting

De **voorzitter**: Ik heb geconstateerd dat er op dit moment geen of weinig draagvlak is voor een voortzetting van deze raadsvergadering morgenavond en om die reden stel ik voor dat het presidium dat morgenavond bij elkaar komt gaat kijken hoe en wanneer het raadsdebat over het voorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecogelden een vervolg kan krijgen. Dat betekent dat u wel morgen voor 12.00 uur een stembiljet zult ontvangen, zoals aangekondigd aan het begin van de vergadering, voor de briefstemmingen die vanavond al zijn aangekondigd. Die kunt u uiterlijk donderdag 3 juni a.s. om 09.30 uur inleveren in de stembus in het stadhuis en nogmaals, let u goed op de ondertekening. Ik sluit deze vergadering en wens u nog een prettige avond, dank u wel.

Sluiting om 22.50 uur

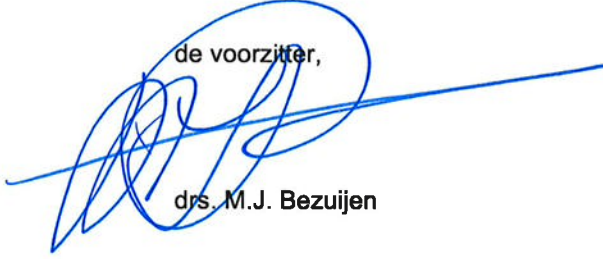
Vastgesteld in de openbare vergadering van 28 juni 2021,

de griffier,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

drs. R. Blokland MCM

de voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, circular loop at the top and a long horizontal stroke extending to the right.

drs. M.J. Bezuijen